

ЗВІТ
Голови Житомирської обласної
державної адміністрації
„Про стан соціально-економічного
розвитку області за 2011 рік”

З М І С Т

<i>I. Загальні положення: адміністративно-територіальний устрій, населення.....</i>	3
<i>Організаційно-кадрові та юридичні питання.....</i>	4
<i>II. Стан виконання повноважень щодо соціально-економічного розвитку регіону: взаємодія з органами місцевого самоврядування.....</i>	12
<i>Території пріоритетного розвитку, бюджет, фінанси та облік.....</i>	13
<i>Управління майном.....</i>	15
<i>Підприємництво.....</i>	16
<i>Промисловість.....</i>	18
<i>Енергозбереження.....</i>	21
<i>Сільське господарство.....</i>	22
<i>Будівництво</i>	29
<i>Інвестиції</i>	31
<i>Транспорт.....</i>	34
<i>Зв'язок</i>	37
<i>Торгівля.....</i>	38
<i>Ціни і тарифи.....</i>	44
<i>Освіта.....</i>	46
<i>Культура, туризм.....</i>	48-56
<i>Охорона здоров'я</i>	58
<i>Фізкультура і спорт, сім'я, жінка, молодь та неповнолітні.....</i>	67-69
<i>Молодіжна політика.....</i>	72
<i>Використання землі.....</i>	74
<i>Використання природних ресурсів.....</i>	78
<i>Охорона довкілля.....</i>	80
<i>Зовнішньоекономічна діяльність.....</i>	86
<i>Сфера обслуговування.....</i>	87
<i>Оборонна робота та мобілізаційна підготовка.....</i>	88
<i>Соціальний захист.....</i>	89
<i>Зайнятість населення.....</i>	92
<i>Праця та зарплата.....</i>	95
<i>Рівень оплати праці.....</i>	98
<i>III. Суспільно-політична ситуація: забезпечення законності, охорона прав, свобод і законних інтересів громадян.....</i>	99
<i>Об'єднання громадян.....</i>	101
<i>Стан національних відносин, релігійна ситуація.....</i>	104

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Житомирська область утворена 22 вересня 1937 року.

Вона розташована у двох природних зонах: північна її частина - у зоні Полісся, південна - у зоні Лісостепу. Площа області - 29,9 тис. кв. км, що становить 4,9% території України.

Адміністративно-територіальний устрій

До складу Житомирської області за станом на 1 січня 2012 року входять 23 адміністративні райони та 5 міст обласного значення. В області налічується 54 міських (11 міст, з них 5 – обласного значення, 6 – районного значення та 43 селища міського типу) та 1613 сільських населених пунктів; 11 міських, 40 селищних, 579 сільських рад.

Населення

На 1 грудня 2011р. загальна кількість населення області становила 1273,7 тис. осіб. У міських поселеннях області проживало 740,6 тис. осіб (58,1% загальної кількості населення області), в сільській місцевості – 533,1 тис. осіб. Упродовж січня – листопада 2011 року кількість населення області скоротилася на 5,3 тис. осіб або на 0,4%. Втрати міського населення становили 0,6 тис. осіб, сільського – 4,7 тис. осіб.

Основним чинником, який призвів до зменшення кількості жителів області, було природне скорочення. Його частка у загальному зменшенні всього населення у січні – листопаді 2011 року склала 90,3%, у скороченні сільського населення – 87,3%, а зменшення чисельності міських жителів області відбулося виключно за рахунок перевищення кількості померлих над числом народжених.

Упродовж січня – листопада 2011 року в області народилось 13,8 тис. осіб, а померло 18,6 тис. осіб. У порівнянні з аналогічним періодом 2010 року кількість народжених в області збільшилась на 345 немовлят або на 2,6%.

Значним фактором впливу на скорочення чисельності населення області є смертність. Кількість померлих упродовж 11 місяців 2011р. порівняно з аналогічним періодом 2010 року зменшилась на 648 осіб (або на 3,4%).

Упродовж 11 місяців 2011р. в області померло 111 дітей віком до одного року проти 123 торік.

Значно менший вплив на формування чисельності населення області мають міграційні процеси. У січні – листопаді 2011р. частка від'ємного сальдо міграції у загальному скороченні чисельності населення області дорівнювала 9,7%, у сільській місцевості – 12,7%, натомість у міських поселеннях спостерігався незначний міграційний приріст – 85 осіб.

Загальне від'ємне сальдо міграції по області становило 516 осіб. Воно сформувалося виключно за рахунок міграційного руху з іншими регіонами України – 0,6 тис. осіб, тоді як в обміні населенням з іншими країнами спостерігався міграційний приріст 0,1 тис. осіб. У межах області упродовж січня–листопада 2011 року змінили місце проживання 13,2 тис. осіб.

Організаційно-кадрові та юридичні питання

Організаційна робота обласної, районних державних адміністрацій спрямовувалася на забезпечення виконання вимог Конституції і законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативних документів органів державної виконавчої влади вищого рівня.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.99 № 339 «Про затвердження Порядку контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади» (зі змінами від 05.07.04 №835), розпоряджень голови облдержадміністрації від 31.01.08 № 27 та від 01.07.09 № 213 із зазначених питань обласною, районними державними адміністраціями, обласними та районними структурними підрозділами упродовж 2011 року проводилася відповідна організаційна, контрольна-правова робота щодо контролю за здійсненням виконавчими органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади, визначених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Відповідно до планів роботи адміністрації проводилися цільові, комплексні перевірки, надавалася методична та практична допомога на місцях. Результати діяльності виконкомів рад обговорювалися на засіданнях колегій районних державних адміністрацій та сесіях районних рад за участю посадових осіб місцевого самоврядування та органів виконавчої влади. Аналітичні матеріали за результатами перевірок надсилаються на місця для відповідного реагування.

Основна увага виконавчих органів місцевого самоврядування була спрямована на здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади у галузі житлово-комунального господарства, побутового, торгівельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку (ст.30 Закону), у сфері освіти, охорони здоров'я, культури і спорту (ст.32), щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян (ст.38), у сфері соціального захисту населення (ст.34).

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 16.10.08 № 837 «Про внесення змін у додатки 1-3 Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу», розпорядженням голови облдержадміністрації від 14.01.09 № 4 розроблена та затверджена «Цільова Програма підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи – 2012 року з футболу».

У рамках цієї програми проводиться капітальний ремонт автомобільних доріг державного значення Київ-Чоп та Київ-Ковель-Ягодин.

У серпні 2011 року здано в експлуатацію автомобільну розв'язку на автодорозі Київ-Чоп, поблизу села Глубочиця Житомирського району. Цій розв'язці немає аналогів в Україні. Обсяг земляних робіт становив майже 457,5 тис. куб. метрів, встановлено 272 опори електроосвітлення, 16310 метрів транспортної огорожі. Вартість її становить близько 200 млн. грн.

У листопаді 2011 року відкрито рух на транспортній розв'язці автомобільної дороги Київ-Чоп 152 км поблизу села Іванівка Житомирського району. Вартість будівництва об'єкту становила близько 85 млн. грн.

На розв'язці встановлено більше семи тисяч погонних метрів огороження, 2,5 км освітлення, 116 дорожніх знаків. Асфальтобетону вкладено двісті тисяч квадратних метрів, об'єм земляних робіт становить більше 250 тисяч кубічних метрів.

У межах Житомирської області загальна протяжність автомобільної дороги Київ - Чоп складає 191,2 км.

Генеральними підрядниками на капітальному ремонті дороги є такі відомі фірми, як "Граніт" (Македонія), "Гюльсан" (Туреччина) та ВАТ "Південьзахідшляхбуд" (Україна).

Загальна кошторисна вартість капітального ремонту складає 160 млн. 220 тис. євро.

На вказаній ділянці автодороги здійснюється ремонт 12 мостів, будується 5 шляхопроводів.

Протягом 2011 року по капітальному ремонту автомобільної дороги Київ-Ковель-Ягодин виконано ремонтних робіт на загальну суму 204,341 млн. грн.

На ділянці відновлено 4 мости довжиною 299 п.м., та 2 шляхопроводи довжиною 77 п.м., переобладнано 115 залізобетонних труб, збудовано 50 автопавільйонів, виконано в комплексі всі заходи по забезпеченню безпеки руху.

З метою збільшення кількості пропуску транспортних засобів, що перетинають державний кордон, продовжується облаштування кордону та митних переходів із Республікою Білорусь.

Виділені земельні ділянки несільськогосподарського призначення, розміщені уздовж автомобільних доріг за маршрутами руху учасників Чемпіонату і туристів, для розбудови інфраструктурних об'єктів.

Керівництвом обласної державної адміністрації здійснюється активна, планомірна співпраця з керівництвом районних державних адміністрацій, районних та міських рад.

Протягом 2011 року було проведено п'ять нарад при голові облдержадміністрації за участю голів райдержадміністрацій, районних рад, міських голів міст обласного значення, начальників управлінь облдержадміністрації, керівників ряду обласних організацій та установ, промислових підприємств області, представників засобів масової інформації з таких питань:

1. Про підсумки роботи промисловості області за 2010 рік та перспективи інвестиційно – інноваційного розвитку промисловості на 2011 рік.

2. Про проведення роботи щодо створення в області міліції за рахунок місцевих бюджетів.

3. Про стан погашення заборгованості із виплати заробітної плати на економічно активних підприємствах та за спожиті енергоносії.

4. Про організацію проведення місячника з благоустрою «За чисте довкілля».

5. Про підготовку до робочої поїздки Прем'єр – міністра України М.Я.Азарова до Житомирської області 22.08.11.

За підсумками проведених нарад були підготовлені відповідні доручення голови облдержадміністрації.

Протягом 2011 року було проведено п'ять спільних нарад – співбесід голови облдержадміністрації та голови обласної ради, на яких було заслухано звіти керівників районів області та Житомирського міського голови.

За підсумками проведених спільних нарад – співбесід були підготовлені доручення голови облдержадміністрації.

Упродовж 2011 року проведено експертизу 474 проектів розпоряджень голови облдержадміністрації, із них 26 у зв'язку з невідповідністю вимогам чинного законодавства поверталися для доопрацювання та повторного візування керівникам управлінь облдержадміністрації.

17 розпоряджень голови облдержадміністрації, що носять нормативно-правовий характер, пройшли державну реєстрацію в головному управлінні юстиції у Житомирській області.

Розглянуто 1586 заяв, звернень громадян та документів, що надійшли від виконавчих органів влади різних рівнів, в тому числі 80 протестів прокуратури Житомирської області на розпорядження голів райдержадміністрацій.

Вивчено роботу та надано практичну допомогу Брусилівській, Лугинській, Попільнянській, Романівській, Черняхівській райдержадміністраціям.

Спільно з головним управлінням юстиції у Житомирській області здійснено перевірки діяльності головних управлінь облдержадміністрації: економіки, житлово-комунального господарства та енергозбереження, у справах сім'ї, молоді та спорту; управлінь облдержадміністрації: охорони здоров'я, освіти і науки та інших.

Представлено інтереси облдержадміністрації та її структурних підрозділів з правових питань у 583 судових засіданнях місцевих та господарських судів (по 129 справах).

Протягом року працівниками апарату облдержадміністрації здійснено 12 перевірок з виїздом на місця з питань виконавської дисципліни, роботи з кадрами, зверненнями громадян, соціально-економічного розвитку районів та міст області та інших. За результатами перевірок підготовлені аналітичні матеріали органам влади вищого рівня (Адміністрація Президента України, Кабінет Міністрів України), голові та заступникам голови облдержадміністрації.

У 2011 році головою облдержадміністрації видано 944 розпорядження. Найбільша їх кількість видана з питань: бюджетно-фінансових - 69; житлово-комунального господарства – 55; агропромислового комплексу – 53; земельних питань, використання надр, охорони природи - 44; економіки, інвестиційної діяльності – 43; з гуманітарних питань – 39; ліквідація наслідків аварії на ЧАЕС, надзвичайних ситуацій – 29; соціального захисту населення – 27; у справах сім'ї, молоді і спорту – 27; промисловості – 13.

Протягом року проведено 13 засідань колегії облдержадміністрації, на яких розглянуто 50 питань. Основні з них:

«Про наукове забезпечення розвитку галузей агропромислового комплексу Житомирської області в сучасних умовах»;

«Про стан виконання актів та доручень Президента України Януковича В.Ф. та Уряду України»;

«Про звернення громадян у 2010 році та забезпечення виконання в області вимог законодавства України щодо розгляду звернень громадян»;

«Про підсумки виконання Програми економічного і соціального розвитку та бюджету області за 2010 рік»;

«Про стан погашення заборгованості із виплати заробітної плати та рівень оплати праці в області»;

«Про завдання щодо розвитку житлово – комунального господарства області у 2011 році та стан проходження опалювального сезону 2010/11 рр.»;

«Про стан та перспективи розвитку дошкільної освіти Житомирщини»;

«Про стан автомобільних доріг в області та вжиття заходів щодо його поліпшення у 2011 році»;

«Про стан забезпечення учасників та гостей чемпіонату Європи з футболу 2012 року якісними і безпечними компонентами та препаратами крові»;

«Про хід виконання програми економічного і соціального розвитку та бюджету області у I кварталі 2011 року»;

«Про організацію будівництва комунальних доріг в області відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 28.03.11 № 345»;

«Про забезпечення безумовного виконання доручення Президента України В.Ф.Януковича щодо прискореного соціально – економічного розвитку регіонів у I півріччі 2011року»;

«Про роботу органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо виконання постанови Кабінету Міністрів України від 24.09.08 № 866»;

«Про хід виконання завдань Указу Президента України В.Ф.Януковича від 27 вересня 2010 року № 918/2010 « Питання шефства над Збройними силами України», розпорядження голови облдержадміністрації від 11 жовтня 2010 року № 313 « Про здійснення шефства над військовими частинами Збройних сил України»;

«Про узгодження питань щодо порядку використання земельних ділянок для проведення бойового злагодження в особливий період військовими частинами 8 Армійського корпусу»;

«Про розвиток галузі картоплярства і овочівництва в області»;

«Про стан фінансово – бюджетної дисципліни в області»;

«Про результати проведеного аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, спрямованих на розвиток хмелярства у 2008 -2010 рр.»;

«Про реалізацію державних пріоритетів у соціально – економічному та культурному розвитку регіонів, організації виконання завдань, визначених актами та іншими дорученнями Президента України щодо погашення заборгованості за спожиті житлово – комунальні послуги»;

«Про додаткові заходи щодо виконання регіональних програм розвитку житлово – комунального господарства, енергоефективності та енергозбереження»;

«Про заходи щодо зменшення заборгованості платників перед Пенсійним фондом та стан запровадження єдиного соціального внеску»;

«Про роботу розпорядників бюджетних коштів щодо ліквідації та недопущення дебіторської і кредиторської заборгованості»;

«Про завдання обласної та районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, що впливають із промови Президента України В.Ф.Януковича на засіданні Ради регіонів 15 вересня 2011 року»;

«Про хід виконання Програми економічного і соціального розвитку та бюджету області за 9 місяців 2011 року»;

«Про підсумки оздоровлення і відпочинку дітей у 2011 році та завдання на 2012 рік»;

«Про схвалення проектів Програми економічного і соціального розвитку Житомирської області на 2012 рік та Комплексної програми регіонального розвитку Житомирської області на 2012 -2015 роки»;

«Про стан виконання завдань у сфері державної кадрової політики, визначених актами і дорученнями Президента України»;

«Про виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 березня 2010 року № 777-р «Деякі питання проведення акції з благоустрою «За чисте довкілля» та розпорядження голови обласної державної адміністрації від 18 березня 2010 року № 54 «Про проведення щорічної Всеукраїнської весняної акції «Благоустрій України»»;

«Про хід виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11.05.06 № 623 та розпорядження голови облдержадміністрації від 23.06.06 № 214 «Про схвалення обласної Програми подолання дитячої безпритульності і бездоглядності на 2006-2010 роки»;

«Про обласну соціальну програму розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року»

Обласною та районними державними адміністраціями проводиться робота, спрямована на вдосконалення кадрової політики.

Кадрова робота, підвищення компетентності та професіоналізму управлінських кадрів – один із пріоритетних напрямів роботи обласної державної адміністрації.

В облдержадміністрації та районних державних адміністраціях проводиться цілеспрямована робота щодо добору та розстановки кадрів, підвищення їх кваліфікації, посиленню персональної відповідальності за доручену справу.

Кадрова робота ведеться відповідно до затвердженого річного плану роботи з кадрами облдержадміністрації, планів роботи регіональної ради щодо роботи з кадрами, які затверджуються на півріччя, щоквартальних планів роботи відділу кадрової роботи.

Упродовж 2011 року найбільш актуальні питання кадрової роботи та державної служби розглядалися на засіданнях регіональної ради по роботі з кадрами при обласній державній адміністрації.

У 2011 році відбулося 4 засідання регіональної ради щодо роботи з кадрами, на які були винесені такі питання:

1. Про підсумки проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями покладених на них обов'язків і завдань за 2010 рік.

2. Про пропозиції щодо реорганізації структури облдержадміністрації та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади з метою усунення дублювання їх повноважень та підвищення ефективності державного управління.

3. Аналіз формування та ефективності використання кадрового резерву на посади державних службовців районними державними адміністраціями.

4. Про підсумки проведення I та II туру Всеукраїнського конкурсу «Кращий державний службовець».

5. Про затвердження плану-графіка навчання на 2012 рік в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Кадровий потенціал обласної та районних державних адміністрацій складає 3343 штатні одиниці, з них 3019 державних службовців, у тому числі:

86 - в апараті обласної державної адміністрації

573 - в її структурних підрозділах

2 тис. 360 - у районних державних адміністраціях

Серед працюючих державних службовців 91 % мають вищу освіту, з них: 2 доктори наук та 10 кандидатів наук, 76 магістрів державного управління.

Аналіз складу державних службовців області показує, що найчисельнішими є вікові групи 35-45 років (25%) та 40-50 років (30%).

В області серед загальної кількості працюючих державних службовців близько 74% складають жінки, при цьому кількість жінок, які займають керівні посади, складає лише 22% від загальної кількості працюючих жінок, в той же час чоловіки – керівники складають 39%.

В обласній та районних державних адміністраціях працює близько 600 державних службовців віком до 30 років. Це лише 22% від загальної кількості. Кількість молодих державних службовців, які працюють в місцевих органах виконавчої влади області, за останні роки суттєво не змінюється. Відсутність ясних кар'єрних перспектив, неадекватні матеріальні стимули та низький рівень соціального захисту спричиняють непривабливість державної служби для молоді та відтік кваліфікованих спеціалістів з державної служби.

Прийняття на державну службу здійснюється шляхом конкурсного відбору, крім випадків, коли інше встановлено законами України. Так, в минулому році з числа призначених на посади державних службовців 80% було призначено на підставі конкурсного відбору. З метою вивчення ділових якостей претендентів при прийнятті на державну службу та при просуванні по службі практикується їх попереднє стажування. Кожний другий претендент з числа прийнятих на державну службу в минулому році в обласну державну адміністрацію, попередньо пройшов стажування на даній посаді.

У минулому році відбулися зміни в керівному складі обласної та районних державних адміністрацій.

Із займаної посади звільнено заступника голови облдержадміністрації та призначено заступника голови – керівника апарату облдержадміністрації.

В 2011 році відбулися зміни 10 голів райдержадміністрацій.

За станом на 17 січня 2012 року вакантних посад голів райдержадміністрацій в області не має.

Протягом 2011 року змінено 2 із 18 керівників структурних підрозділів облдержадміністрації.

Пріоритетним напрямом кадрової роботи є підготовка та підвищення кваліфікації державних службовців і забезпечення на цій основі професіоналізації державної служби.

На сьогодні створено і функціонує система навчання та підвищення кваліфікації державних службовців, що включає утворений в області Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, у якому щорічно підвищують свою кваліфікацію державні службовці найчисельніших V-VII категорій посад, а також Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України, де навчаються державні службовці I-IV категорій.

Навчання в Центрі проводиться за професійними програмами, програмами тематичних короткотермінових та постійно діючих семінарів. Відповідно до конкретної категорії слухачів Центром спільно з управліннями та іншими структурними підрозділами розробляється тематика лекцій, практичних занять, ділових ігор, засідань за круглими столами.

Центр має Ліцензію з перепідготовки та підвищення кваліфікації в освітній галузі „Державне управління”. Ліцензійний обсяг складає 2000 осіб.

В 2011 році фактично підвищили кваліфікацію – 1963 особи.

З них:

- державних службовців органів виконавчої влади - 1479;
- посадових осіб місцевого самоврядування – 339;
- в рамках конкурсу «Кращий державний службовець» - 46;
- керівників державних підприємств, установ і організацій – 99;

Державні службовці I-IV категорій проходять підвищення кваліфікації в Інституті підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України.

Незважаючи на складнощі щодо фінансування витрат на відрядження, вживаються всі заходи щодо виконання графіків направлення на навчання до Інституту. Спрямовується увага на підготовку фахівців для професійної діяльності.

У минулому році до Академії на факультет вищих керівних кадрів вступили 9 голів районних державних адміністрацій.

Усього в Національній Академії державного управління при Президентові України за денною, заочною та заочно-дистанційною формами за державним замовленням навчається 57 слухачів, рекомендованих на навчання з області. Серед слухачів – 3 голови райдержадміністрації.

Працює в органах виконавчої влади та місцевого самоврядування області 100 випускників Національної академії державного управління при Президентові України. Однак, коли у нас не вистачає компетентних, високопрофесійних кадрів та існує невідповідність їх фахової підготовки, випускники Президентського навчального закладу не завжди знаходять застосування своїх знань. Так, лише 35 відсотків випускників Національної академії працюють в області на посадах I-IV категорій.

Передумовою кадрового забезпечення державної служби є створення резерву на заміщення вакантних посад державних службовців усіх категорій для просування їх по службі, цілеспрямована робота з кадровим резервом.

Питання щодо посилення вимог до формування кадрового резерву, його дієвості, роботи з ним неодноразово розглядалися на нарадах з головами райдержадміністрацій та керівниками апаратів райдержадміністрацій, з керівниками структурних підрозділів облдержадміністрацій та спеціалістами кадрових служб.

Формування кадрового резерву на посади I-III категорій, призначення на які здійснюється Президентом України та Кабінетом Міністрів України, в минулому році проводилося на конкурсній основі.

Проведений аналіз вікового складу осіб, зарахованих до кадрового резерву на посади державних службовців I-III категорій, свідчить про те, що серед них, як і раніше, найчисельнішою є група віком 41-50 років (46 %). Разом з тим спостерігається збільшення чисельності вікової групи понад 50 років (41%). Це свідчить про залучення до кадрового резерву досвідчених фахівців. Вікова група 31-40 років складає лише 13%. Кількість магістрів державного управління - 13%.

Аналіз рівня освіти, зарахованих до кадрового резерву, показав що всі особи, які включені до кадрового резерву на керівні посади державних службовців, мають повну вищу освіту.

Відповідно до Указу Президента України від 16 квітня 2010 року № 542 «Про деякі питання забезпечення здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями» надало можливість посилити взаємодію центральних та місцевих органів виконавчої влади у вирішенні питань добору і розстановки керівних кадрів у територіальних органах державного управління. Призначення на посаду та звільнення з посади керівників територіальних органів центральних органів виконавчої влади, урядових органів, що функціонують в системі міністерств, керівників підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, проводиться за обов'язковим погодженням з головами обласної та районних державних адміністрацій.

Відповідно до єдиної державної комп'ютерної системи „Кадри” в обласній та районних державних адміністраціях функціонує підсистема обліку державних службовців „Картка”.

На даний час локальна версія системи обліку державних службовців „Картка” впроваджена у всіх районних державних адміністраціях області, в апараті та структурних підрозділах облдержадміністрації.

II. СТАН ВИКОНАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ЩОДО СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Взаємодія з органами місцевого самоврядування

Виконуючи повноваження, надані Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", обласна державна адміністрація тісно співпрацює з обласною та місцевими радами.

Обласною радою облдержадміністрації делеговано ряд повноважень, серед яких підготовка і внесення на розгляд ради проектів програм соціально-економічного і культурного розвитку, бюджету області, цільових галузевих програм з інших питань.

Облдержадміністрацією щорічно розробляються та затверджуються Програма соціально-економічного розвитку області на поточний рік, обласний бюджет.

Хід виконання програми за підсумками кожного кварталу розглядається на засіданнях колегії облдержадміністрації, засіданнях постійних комісій обласної ради, інформація з цього питання надається обласній раді.

Плани роботи облдержадміністрації та обласної ради в частині питань розгляду ситуації в окремих галузях господарського комплексу області взаємоузгоджуються.

Готуються перспективні річні та квартальні плани роботи облдержадміністрації, в які включаються питання на розгляд обласної ради.

Спільно розробляються проекти місячних і тижневих планів основних організаційних заходів керівництва обласної державної адміністрації та обласної ради.

Обласною державною адміністрацією забезпечується здійснення повноважень, делегованих їй обласною радою.

Щорічно голова обласної державної адміністрації звітує перед обласною радою з питань виконання бюджету, програми соціально-економічного розвитку області та делегованих повноважень.

Для вивчення окремих проблем на місцях обласна рада створює робочі групи, тимчасові комісії, до складу яких залучаються працівники органів виконавчої влади. Комісії працюють на рівних правах, разом готують висновки, пропозиції і рекомендації з питань, що вивчаються.

Голови постійних комісій та керівники депутатських фракцій політичних партій обласної ради при розгляді важливих питань беруть участь у засіданнях колегії облдержадміністрації.

Обласною радою спільно з облдержадміністрацією у 2011 році розроблено та затверджено 38 галузевих програм, хід виконання яких періодично заслуховується на засіданнях постійних комісій обласної ради.

На восьмій сесії шостого скликання обласної ради (засідання 15 та 28 грудня 2011 року) було затверджено бюджет області на 2012 рік та ряд програм, зокрема: програму економічного і соціального розвитку Житомирської області на 2012 рік, Комплексну програму регіонального

розвитку Житомирської області на 2012 – 2015 роки, що є спільним досягненням органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади.

Території пріоритетного розвитку

Протягом 2011 року 5 підприємств територій пріоритетного розвитку здійснювали реалізацію 5 інвестиційних проектів у добувній, каменеобробній, деревообробній, гумово-пластмасовій та машинобудівній галузях промисловості.

Впровадження інвестиційних проектів територій пріоритетного розвитку забезпечило у січні-листопаді 2011 року надходження від реалізації продукції підприємств у розмірі 349 млн. грн. Експортні поставки здійснювали 4 підприємства на загальну суму 204,7 млн. грн. Це забезпечило надходження до бюджетів усіх рівнів у сумі 17,8 млн. грн.

Бюджет, фінанси та облік

Протягом 2011 року, без урахування трансфертів, до загального фонду бюджету області надійшло 1420,5 млн. грн., що на 20,0 млн. грн. або на 1,4 відсотка більше в порівнянні з розрахунковим показником Міністерства фінансів України. Сума отриманих надходжень є на 151,1 млн.грн. або на 11,9 % більшою від надходжень за 2010 рік.

Виконано і перевиконано доведені Міністерством фінансів України завдання з мобілізації коштів до загального фонду місцевих бюджетів обласним бюджетом, бюджетами всіх міст, крім Житомира та Малина, а також бюджетами 16 з 23 районів. Разом з тим не забезпечено виконання зведеними бюджетами Баранівського, Лугинського, Любарського, Попільнянського, Радомишльського, Романівського та Червоноармійського районів.

У порівнянні з затвердженими місцевими радами показниками, з урахуванням змін, надходження до загального фонду бюджету області на 37,6 млн. грн. або на 2,7 відсотка більші.

Загальний обсяг доходів бюджету області, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів (I-й кошик доходів), у звітному періоді склав 1175,4 млн. грн., що на 2 % або 23,2 млн.грн. більше розрахункових показників Міністерства фінансів України на 2011 рік та на 80,5 млн. грн. більше надходжень ніж у 2010 році.

Відповідно сума доходів, що не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (II-й кошик доходів) становить 245,1 млн.грн., тобто затвержені радами показники виконано на 114,1 відсотка, додатково одержано – 30,3 млн. грн. У порівнянні з 2010 роком вказаних доходів надійшло на 70,6 млн. грн. більше.

З державного бюджету місцевим бюджетам області надійшло 1794,8 млн. грн. дотації вирівнювання, що становить 100 відсотків планових призначень на 2011 рік. У повному обсязі отримано додаткову дотацію на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів у сумі

55,0 млн. грн., додаткову дотацію на забезпечення паливним станцій (відділень) екстреної, швидкої та невідкладної медичної допомоги – 2,8 млн. грн., додаткову дотацію на забезпечення виплат, пов'язаних із підвищенням рівня оплати праці працівників бюджетної сфери, в тому числі на підвищення посадового окладу працівника першого тарифного розряду Єдиної тарифної сітки та виплату допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і спеціальностями медичного та фармацевтичного профілю – 49,7 млн. грн. та додаткову дотацію на поліпшення умов оплати праці медпрацівників, які надають медичну допомогу хворим на заразну та активну форми туберкульозу – 3,4 млн. грн.

До загального фонду бюджету області надійшло з державного бюджету 1297,7 млн. грн. субвенцій.

Субвенцій по спеціальному фонду надійшло 90 млн. грн. із запланованих на рік 90,1 млн. грн.

Протягом 2011 року місцевими бюджетами області проведено видатків на загальну суму 4986,3 млн. грн., з яких 4428,6 млн. грн. склали видатки загального фонду бюджету, в тому числі на заробітну плату з нарахуваннями спрямовано 2427,3 млн. грн., що становить 54,8 % всіх видатків загального фонду та на 224,1 млн. грн. більше ніж у 2010 році.

Видаткова частина бюджету області характеризується соціальною спрямованістю. Питома вага заробітної плати та інших соціальних виплат становить 81,4 % від усіх видатків загального фонду бюджету.

На утримання закладів соціально-культурного призначення, виплату допомог, надання пільг та субсидій населенню спрямовано 92,4 % обсягу видатків загального фонду бюджету області або 4093,8 млн. грн.

Видатки по галузях склали:	Сума	відхилення до 2010 року
- освіта	1668,2 млн.грн.	+ 182,5 млн.грн.
- охорона здоров'я	953,0 млн.грн.	+ 26,6 млн.грн.
- соцзахист і соцзабезпечення	1271,5 млн.грн.	+ 279,3 млн.грн.
- культура і мистецтво	167,1 млн.грн.	+ 5,0 млн.грн.
- фізична культура і спорт	34,0 млн.грн.	+ 3,0 млн.грн.

На розрахунки з оплати комунальних послуг та енергоносіїв спрямовано – 297,6 млн.грн., що на 41,9 млн.грн. або на 16,4 відсотка більше 2010 року.

На придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів спрямовано 64,5 млн.грн., на продукти харчування - 107,6 млн.грн., що становить 100,2 та 106,5 відсотка до відповідного періоду минулого року.

У структурі податкових надходжень найбільшу частку становить надходження від податку з доходів фізичних осіб – 42,3%, податку на додану вартість – 21,3 %, податку на прибуток підприємств – 14,2%.

У порівнянні з 2010 роком зросли надходження з податку на прибуток - на 47,9 % або на 121,7 млн.грн., податку на додану вартість - на 23,5 % або на 107,3 млн. грн., податку з доходів фізичних осіб – на 15,2 % або на 147,7 млн. грн. та плати за землю - на 10% або на 11,6 млн.грн.

До Державного бюджету України платниками сплачено – 1172,7 млн.грн., що на 215,5 млн.грн., або 22,5% більше, ніж за 2010 рік.

До місцевого бюджету надійшло 1468,7 млн.грн., що на 187,5 млн.грн. або на 14,6% більше від 2010 року.

У структурі податкових надходжень Державного бюджету за 2010 рік найбільшу частку становлять надходження з податку на додану вартість (48 % або 563 млн.грн.), податку на прибуток (32,1 % або 375,9 млн.грн.), акцизного збору (9,8 % або 114,7 млн.грн.).

Управління майном

З початку приватизації в області змінили форму власності 2986 об'єктів, з яких 1284 державної (43,0%) та 1702 комунальної власності (57,0%).

У 2011 році регіональним відділенням Фонду державного майна України по Житомирській області було приватизовано 3 об'єкти державної власності, у тому числі:

1 об'єкт малої приватизації (група А);

1 об'єкт АПК (група В);

1 об'єкт незавершеного будівництва (група Д).

Від об'єктів приватизації за минулий рік надійшло 390 тис. грн. Кошти перераховані в повному обсязі до Державного бюджету України.

Протягом 2011 року органами місцевого самоврядування надана інформація про приватизацію 29 об'єктів комунальної власності.

Одним з ефективних способів управління державним майном є передача його в оренду. На обліку регіонального відділення перебуває 584 діючі договори оренди, з них: 3 договори оренди цілісних майнових комплексів державних підприємств, 2 договори оренди структурних підрозділів державних підприємств, 576 договорів оренди нерухомого та 3 договори оренди іншого індивідуально визначеного майна.

За 2011 рік від оренди державного майна, розміщеного на території Житомирської області, до Державного бюджету надійшло коштів в сумі 5968,9 тис. грн., що складає 145,6% від планових завдань.

Відповідно до Положення про управління державним майном, яке не увійшло до статутних капіталів господарських товариств у процесі приватизації, але перебуває на їх балансах, регіональним відділенням за період з початку приватизації прийнято 4327 управлінських рішень (всього рішень щодо реалізованого майна 4261), у тому числі у 2011 році - 218 рішень.

На сьогодні на балансах господарських товариств залишилось 1036 об'єктів державної власності, з яких: 352 об'єкти житлового фонду та 684 інші державні об'єкти.

На контролі регіонального відділення ФДМУ по Житомирській області у 2011 році знаходилось 92 договори купівлі-продажу, які були охоплені перевітками виконання умов, встановлених договорами. Знято з контролю 17 договорів купівлі-продажу у зв'язку з виконанням покупцями зобов'язань. Укладено 18 договорів про внесення змін до договорів купівлі-продажу в частині продовження терміну виконання зобов'язань.

Протягом 2011 року працівники регіонального відділення Фонду взяли участь у 292 судових засіданнях господарських судів, судів загальної юрисдикції всіх рівнів по справах, пов'язаних з невиконанням покупцями об'єктів приватизації умов договорів купівлі-продажу, стягнення заборгованості з орендної плати, пені, банкрутством підприємств, відшкодуванням збитків за відсутнє державне майно.

Підприємництво

Одним з найважливіших напрямів реалізації економічної політики в області є створення сприятливого середовища для розвитку підприємництва.

У напрямі вдосконалення нормативно-правового регулювання сфери підприємництва, подальшого вдосконалення системи відносин між державою і суб'єктами підприємницької діяльності забезпечено дотримання визначених процедур розробки і затвердження регуляторних актів, які проходять обов'язкове попереднє оприлюднення. Забезпечується розробка, оприлюднення, відстеження результативності проектів регуляторних актів.

Відповідно до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів в області на 2011 рік обласною державною адміністрацією прийнято 8 регуляторних актів у сфері господарської діяльності. Проведено 12 відстежень результативності регуляторних актів, у тому числі: 8 базових, 1 періодичне та 3 повторних. За результатами аналізу звітів про періодичне та повторні відстеження результативності регуляторних актів ініційовано перегляд двох регуляторних актів. Затверджений план діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2012 рік.

Оприлюднення регуляторних актів та звітів про відстеження їх результативності здійснювалось в обласній громадсько-політичній газеті «Житомирщина», а також на веб-сайті облдержадміністрації у розділі «Регуляторні акти».

Для ефективного використання суб'єктами підприємницької діяльності наявних ресурсів постійно оновлюється база даних виробничих площ, обладнання та іншого майна державної, комунальної та приватної власності, яке пропонується до продажу або передачі в оренду господарюючим суб'єктам.

Для створення сприятливих умов розвитку господарської діяльності, економії часу та коштів, що витрачаються на отримання документів дозвільного характеру, усунення зайвих перешкод для започаткування бізнесу, у районах і

містах працюють дозвільні центри. Постійно проводиться моніторинг виконання вимог Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

У 2011 році облдержадміністрацією проводилися організаційні заходи щодо підтримки підприємництва. Продовжувала свою роботу обласна координаційна рада з питань розвитку підприємництва та відповідні ради у районах та містах області, на яких розглядалися питання підтримки розвитку підприємництва, діяльності дозвільних центрів та моніторингу дозволів.

У травні в облдержадміністрації проведена нарада з представниками організацій та об'єднань підприємців області щодо роз'яснення суті здійснюваних Урядом реформ та обговорення питань діяльності малого та середнього бізнесу, що заважають його розвитку. В нараді взяли участь громадські організації та об'єднання підприємців області, представники обласних, районних, міських галузевих рад підприємців, керівники обласних установ, організацій, члени обласної координаційної ради з питань розвитку підприємництва, представники засобів масової інформації.

Крім того, у травні проведено засідання за «круглим столом» громадської ради облдержадміністрації з питання щодо проблем ведення підприємництва та шляхів їх вирішення, за участю керівництва облдержадміністрації, обласної ради, представників обласної податкової адміністрації, обласного центру зайнятості, Житомирського міськвиконкому, Пенсійного фонду України в області, головного управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрації, представників громадських організацій та об'єднань підприємців, членів громадської ради.

Створена та активно працює регіональна рада підприємців в області.

У 2011 році проведена робота щодо реалізації заходів Комплексної програми підтримки малого підприємництва в області на 2011-2012 роки.

Експертною радою по розподілу коштів з обласного бюджету на виконання заходів Комплексної програми було відібрано для фінансування заходи та проекти за такими напрямками: оприлюднення проектів регуляторних актів, прийнятих облдержадміністрацією, відзначення кращих підприємців року до Дня підприємця, підвищення кваліфікації кадрів для сфери підприємництва, інформаційна підтримка суб'єктів підприємницької діяльності, інноваційний розвиток малого бізнесу, формування інфраструктури підтримки підприємництва тощо.

У рамках програми для суб'єктів підприємницької діяльності, учнівської молоді та інших категорій населення протягом року в районах та містах області проведені виїзні, науково-практичні, методичні семінари, майстер-класи, тренінги, комплексні заняття з питань бухгалтерського обліку, фінансів, юридичних, соціальних аспектах; розвитку органічного сільського господарства через сільськогосподарську кооперацію; щодо спрощеної системи оподаткування для суб'єктів малого підприємництва в умовах дії Податкового кодексу України.

Організована робота щодо відзначення в області професійного свята – Дня підприємця. Для участі в обласному конкурсі на розгляд організаційного

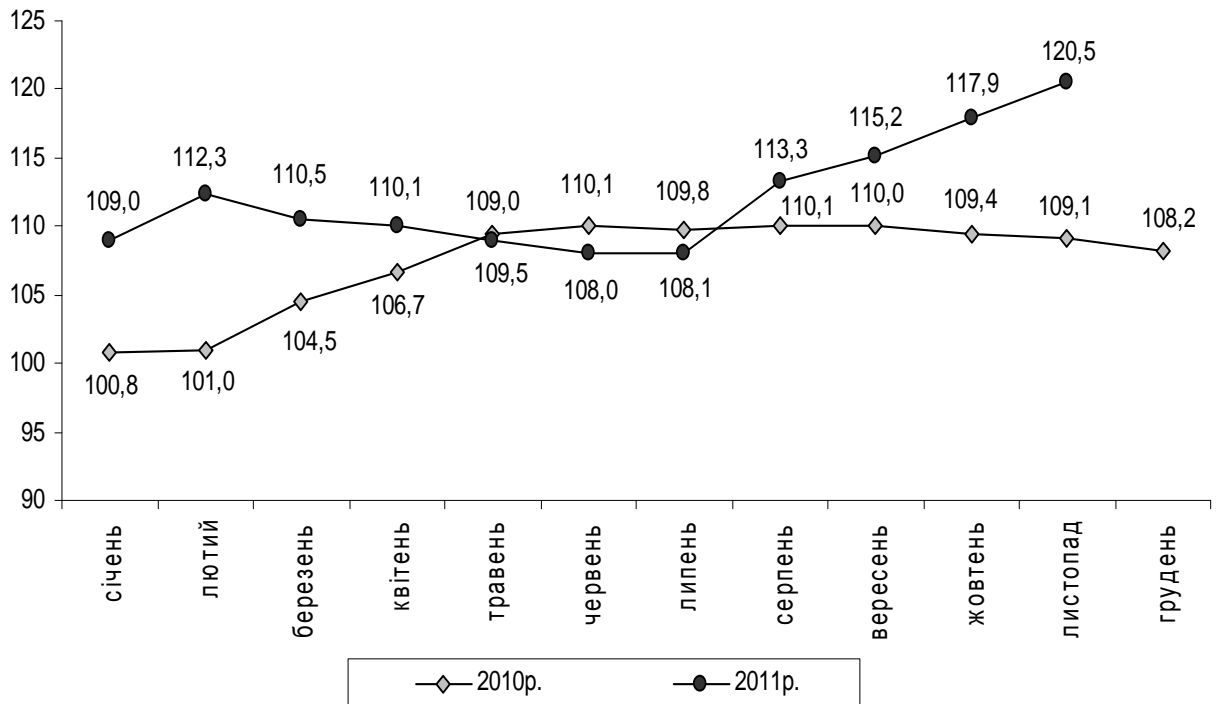
комітету надійшли пропозиції від 162 суб'єктів господарювання з усіх районів та міст, а також 40 пропозицій від обласних установ. 02.09.11 проведено урочисте засідання з нагоди професійного свята.

Промисловість

З метою забезпечення виконання показників і заходів, передбачених Програмою економічного і соціального розвитку Житомирської області на 2011 рік, впродовж року вживались дієві заходи, спрямовані на подолання кризових явищ, уповільнення темпів спаду промислового виробництва.

Індекс промислової продукції у листопаді 2011р. порівняно з жовтнем становив 98,0%, зокрема у добувній галузі – 100,2%, у переробній – 96,4%. Проти січня–листопада минулого року він склав 120,5%.

Індекси промислової продукції (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

У **добувній промисловості** обсяги виробництва збільшилися відносно січня–листопада 2010р. на 59,3%. З основних видів продукції галузі у 5 разів зріс видобуток граніту, на 12,2% – гальки, гравію, щебеню та каменю дробленого.

Обсяги продукції у **переробній промисловості** перевищили рівень минулорічного періоду на 9,6%.

У **харчовій галузі** випуск продукції збільшився проти січня–листопада 2010р. на 4,6%, зокрема у виробництві молочних продуктів та морозива – на 55,5%, рибних продуктів – на 10,0%. Водночас обсяги виробництва готових кормів для тварин скоротилися на 47,1%, напоїв – на 38,8%, м'яса та м'ясних продуктів – на 0,5%.

Серед продуктів харчування в 1,7 раза більше ніж у минулорічному періоді, виготовлено цукру білого кристалічного, риби солоної, в 1,6 раза – свинини свіжої чи охолодженої, у півтора раза – риби копченої, на 14–20% – молока і вершків сухих, жирових спредів та сумішей, кисломолочних продуктів, оселедців солоних, борошна. Поряд з цим на 42,9% скоротився випуск круп, на 38,7% – напівфабрикатів м'ясних (включаючи з м'яса птиці), на 17,8% – яловичини і телятини, свіжих чи охолоджених, на 4–11% – масла вершкового, печива солодкого і вафель, шоколаду та інших продуктів харчових готових з вмістом какао, риби приготовленої та консервів з риби, жирних сирів. У складі напоїв на 56,3% менше вироблено безалкогольних напоїв, на 38,9% – пива, на 15,6% – спирту етилового неденатурованого.

Індекси промислової продукції за основними видами діяльності

	Листопад 2011р. до жовтня 2011р. %	Січень– листопад 2011р. до січня– листопада 2010р. %	<u>Довідково:</u> січень– листопад 2010р. до січня– листопада 2009р. %
Промисловість	98,0	120,5	109,1
Добувна та переробна промисловість	98,0	120,5	109,1
Добувна промисловість	100,2	159,3	105,4
Переробна промисловість	96,4	109,6	110,1
у тому числі			
виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	90,2	104,6	101,0
легка промисловість	114,1	100,4	111,6
оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	109,5	77,9	115,4
целюлозно-паперове виробництво; видавнича діяльність	118,5	102,9	121,2
хімічна та нафтохімічна промисловість	108,3	100,7	101,9
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	94,6	108,8	126,6
металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	70,1	124,5	117,2
машинобудування	107,6	146,9	113,7
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	... ¹	... ¹	... ¹

¹ Інформація конфіденційна відповідно до Закону України "Про державну статистику".

У **легкій промисловості** виробництво продукції збільшилося проти січня–листопада 2010р. на 0,4%, зокрема шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – на 0,6%, одягу, хутра та виробів з хутра – на 0,5%, обсяги у текстильному виробництві залишилися на минулорічному рівні. Випуск суконь, сарафанів жіночих та дівчачих зріс на 10,9%, взуття – на 2,9%, але на 64,2% менше виготовлено білизни постільної, на 6,2% – панчішно-шкарпеткових виробів, на 3,6% – брюк, бриджив жіночих та дівчачих.

У **целюлозно-паперовому виробництві та видавничій діяльності** за 11 місяців п.р. обсяги продукції зросли відносно минулорічного періоду на 2,9%, що зумовлено збільшенням на 5,1% виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів з них і зменшенням на 58,9% обсягів у поліграфічній діяльності. На третину зріс випуск паперу та картону спеціальних некрейдованих, у той же час на 48,2% менше виготовлено паперу та картону для графічних робіт, на 12,2% – товарів шкільних та канцелярських з паперу та картону.

У **хімічній і нафтохімічній промисловості** у звітному періоді вироблено продукції на 0,7% більше ніж у січні–листопаді 2010р., за рахунок нарощення на 0,8% випуску гумових та пластмасових виробів і на 0,7% – хімічної продукції.

У **виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції** обсяги зросли на 8,8%, зокрема декоративного та будівельного каменю – на 16,8%, керамічних виробів не для будівництва – на 15,9%, виробів з бетону, гіпсу та цементу – на 7,2%.

У **металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів** випуск продукції з початку року збільшився на 24,5%. На 36,1% більше виготовлено котлів центрального опалення, на 0,1% – резервуарів та цистерн металевих.

Обсяги продукції **машинобудування** перевищили рівень січня–листопада 2010р. на 46,9% через зростання виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування у 4,6 раза, транспортних засобів – у 3 рази. Водночас спад виробництва машин і устаткування становив 10,2%.

У галузі з **оброблення деревини і виробництва виробів з деревини, крім меблів**, продукції виготовлено на 22,1% менше ніж у січні–листопаді 2010р., що зумовлено передусім скороченням виробництва фанери, плит та панелей, шпону. Випуск дерев'яних вікон, дверей, їх рам та порогів зменшився на 19,7%, в той же час на 4,0% більше виготовлено деревини, уздовж розпиляної чи розколотої. У **виробництві меблів** обсяги продукції перевищили минулорічний рівень на 18,3%, зокрема в 1,9 раза зріс випуск меблів для сидіння, на 19,3% – меблів офісних, на 3,0% – меблів для житлових приміщень, але на 15,3% скоротився випуск меблів кухонних.

За січень – жовтень 2011р. промисловими підприємствами області **реалізовано споживачам** продукції на 10296,5 млн.грн. Поставки продукції добувної галузі склали 10,3% (1058,1 млн.грн.) загального обсягу реалізації, підприємств з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води – 16,2% (1669,1 млн.грн.). Частка продукції переробної промисловості становила 73,5% (7569,3 млн.грн.), реалізованої в області, зокрема харчові продукти і напої склали 29,4%, інші неметалеві мінеральні вироби – 10,8%, металургійна продукція та готові металеві вироби – 7,4%, продукція машинобудування – 6,7%, целюлозно-паперового виробництва, видавничої діяльності – 5,9%, хімічної і нафтохімічної промисловості – 4,7%, легкої промисловості – 4,6%, оброблення деревини та вироби з неї – 2,8%.

У структурі обсягу реалізації добувної та переробної промисловості вагому частку склали сировинна продукція – 46,2% та товари широкого використання – 41,1%. На інвестиційну продукцію припало 11,4%, товари тривалого використання – 1,3%.

У 2011 році частка промислових підприємств, які отримали прибуток, склала 53,2%, сума отриманих прибутків - 726,5 млн. грн., частка підприємств, які отримали збитки – 46,8%, сума отриманих збитків – 461,1 млн. грн. Загальний фінансовий результат у промисловості склав 265,4 млн. грн. прибутків.

У цілому з прибутками спрацювали такі галузі промисловості: металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів - 61,2 млн. грн., хімічна та нафтохімічна промисловість – 37,8 млн. грн., машинобудування – 35,6 млн. грн., легка промисловість – 11,5 млн. грн., оброблення деревини та виробництво виробів з деревини – 7,9 млн. грн. та ін.

Значних прибутків отримано у галузі виробництва та розподілення електроенергії, газу та води майже 313 млн. грн.

Решта галузей отримали збитки, з них найбільші - у виробництві іншої неметалевої мінеральної продукції – 182 млн. грн., у добувній промисловості – 17 млн. грн.

Рівень рентабельності у промисловості склав - 5,3%.

На реконструкцію та технічне переоснащення виробництва у промисловості за 9 місяців 2011 року освоєно 1805,4 млн. грн. вітчизняних інвестицій, що на 18,2% більше ніж у відповідному минулорічному періоді, зокрема у добувній галузі інвестиції зросли в 1,8 раз і склали 92 млн. грн., у переробній промисловості - 166 млн. грн.

Завдяки реалізації інвестиційно - інноваційних проектів у промисловості області у 2012 році планується створити близько 4 тисяч нових робочих місць. Основою галузевого розвитку промисловості у 2012 році має стати комплексна модернізація виробництва з впровадженням сучасних досягнень вітчизняної і світової науки і техніки.

Енергозбереження

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.07.09 № 891 «Про затвердження плану заходів на 2010 рік щодо реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року» в області розроблено Регіональну програму підвищення енергоефективності на 2010-2014 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 08.09.10 № 1157 та погоджена в НАЕР.

Загальна вартість робіт з реалізації енергозберігаючих заходів, які передбачені Регіональною програмою, становить 647 млн. грн. Основними напрямками діяльності визначені: упровадження когенераційних технологій, теплових насосів, автономного електроопалення, використання альтернативних місцевих видів енергоресурсів та інші.

У звітному періоді в усіх сферах суспільного виробництва області впроваджено ряд ефективних енергозберігаючих заходів, на реалізацію яких було спрямовано 34,4 млн. грн. Економія енергоносіїв, у перерахунку на одиниці умовного палива, склала 5549,0 тонн. Економічна ефективність реалізації енергозберігаючих заходів становить 27,4 млн. грн.

У бюджетній сфері області також вживаються відповідні заходи, спрямовані на зменшення обсягів енергоспоживання. За I півріччя поточного року на фінансування енергозберігаючих проектів у бюджетній сфері було спрямовано 3.6 млн. грн. Заощаджено енергоносіїв на суму 14,3 млн. грн.

Основними напрямками роботи з енергозбереження у житлово-комунальній сфері були: упровадження технічних заходів щодо зменшення втрат у системах теплопостачання, удосконалення обліку споживання енергоресурсів, забезпечення оптимальної потужності електродвигунів та ін. Всього на впровадження заходів з енергозбереження у житлово-комунальній сфері області витрачено 13,2 млн. грн., економічний ефект склав 8,4 млн. грн.

У порівнянні з I півріччям минулого року підприємствами комунальної теплоенергетики зменшено використання обсягів природного газу на 2,9 млн.м³ або 2,8%. Спожито 52,3 млн.квт.год електричної енергії, що на 1,2млн.квт.год. або 2,3% менше ніж у відповідному періоді минулого року.

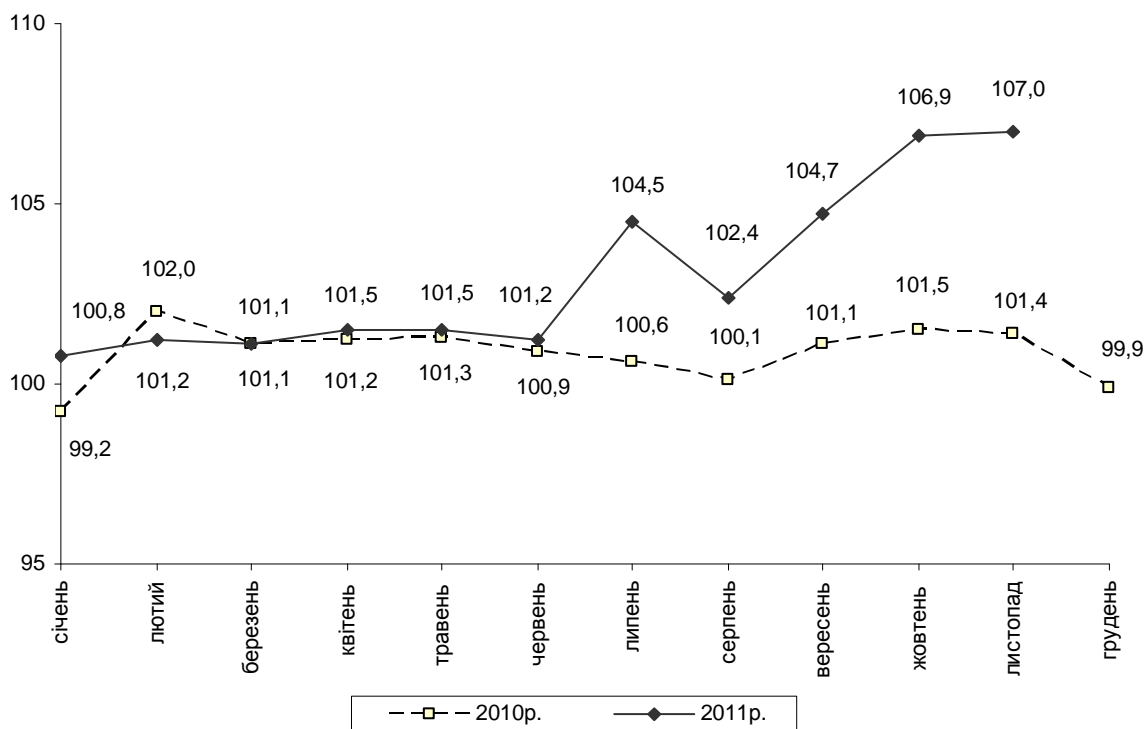
Згідно з дорученням Кабінету Міністрів України від 16.08.10 № 48230/1/1-10 щодо моніторингу стану виконання регіональних та галузевих програм підвищення енергоефективності, узагальнену інформацію про стан реалізації Регіональної програми підвищення енергоефективності на 2010-2014 роки за підсумками 2011 року можливо буде надати після 10 лютого 2012 року.

Сільське господарство

У січні – листопаді 2011р. індекс сільськогосподарського виробництва порівняно з відповідним періодом 2010р. становив 107,0%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 108,6%, у господарствах населення – 106,4%. Обсяг валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у порівнянних цінах 2005р. за розрахунками склав 3340,9 млн.грн.

Загальний обсяг валової продукції по всіх категоріях господарств у порівнянних цінах 2010 року становить 3 млрд. 691 млн. грн. (+388 млн.грн.) до минулорічного показника.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

За 11 місяців 2011 року індекс виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2010р. склав 111,7%, у т.ч. в аграрних підприємствах – 114,4%, у господарствах населення – 110,3%.

Посів озимих культур під урожай 2012р. характеризується такими даними:

Назва культури	Усі категорії господарств		Сільськогосподарські підприємства		Господарства населення	
	тис.га	у % до площ під урожай 2011р.	тис.га	у % до площ під урожай 2011р.	тис.га	у % до площ під урожай 2011р.
Озимі культури на зерно та зелений корм – усього	176,9	98,3	150,1	100,5	26,8	87,6
у т.ч.						
зернові культури на зерно	148,6	98,2	121,8	100,8	26,8	87,6
з них						
пшениця	98,9	96,2	80,9	98,7	18,0	86,7
жито	45,5	100,6	36,9	103,4	8,6	90,1
ячмінь	4,2	125,1	4,0	128,7	0,2	71,3
ріпак на зерно	26,9	104,5	26,9	104,5	–	–

Збільшено площі зернових і зернобобових культур на 17,7 тис.га. Подвоєно площі під круп'яними культурами (гречка, просо) або збільшено їх на 5,1 тис.га., суттєво збільшено площі під ярою пшеницею, вироблено понад 1,5 мільйона тонн зернових.

Зросли проти минулорічних площі під озимим ріпаком на зерно (на 1,2 тис.га або на 4,5%). Найбільше цією культурою засіяно в Бердичівському (4,9 тис.га), Коростишівському (2,5 тис.га), Чуднівському (2,4 тис.га), Романівському (2,0 тис.га) та Андрушівському (1,8 тис.га) районах.

Посіви цукрових буряків розширено на 3,7 тис.га. На 47 тис.га зросли площі зернової кукурудзи, на 16,8 тис.га - соняшнику. Відновлено традиційну для Житомирщини галузь - льонарства.

Виробництво цукросировини (563 т.тонн) збільшено на 259 тис. тонн. - більш як удвічі до минулорічного валу.

Збільшено виробництво технічних культур, зокрема на 33 тис.тонн збільшено виробництво соняшнику, на 13 тис.тонн – ріпаку, на 4,3 тис.тонн - сої.

Під урожай 2012 року по всіх категоріях господарств посіяно 148,6 тис. га. Пшеницю і тритикале посіяно на площі 98,9 тис. жито на 45,5 тис. га, озимий ячмінь – 4,2.

По сільгосп підприємствах озимі зернові посіяно на 121,8 тис.га, з них 80,9 тис.га – пшениця, 36,9 тис.га – жито, 4 тис.га – ячмінь.

Тваринництво

Індекс виробництва продукції тваринництва порівняно з січнем–листопадом 2010р. становив 100,5%, у тому числі в аграрних підприємствах – 92,8%, у господарствах населення – 102,1%.

По всіх категоріях господарств за станом на 1 грудня 2011 року нараховується 241 тис. голів великої рогатої худоби, 140 тис. голів корів, 199 тис. голів свиней, більше 6 млн. голів птиці.

За чисельністю поголів'я великої рогатої худоби область посідає 6 місце серед регіонів держави, по чисельності корів – 4 місце, по валовому виробництву молока – 5, по виробництву молока на душу населення – 1 місце.

За 2011 р. чисельність поголів'я великої рогатої худоби зросла на 16,5 тис. голів або (на 7%) в порівнянні з минулорічним періодом.

Вироблено 586 тис.тонн молока та забезпечено тритисячний надій молока від корови.

Реалізація на забій живої ваги худоби і птиці в межах 75 тис.тонн, що на 3,5 тис. тонн (3%) більше ніж торік.

Вжито заходи з розвитку великотоварного високотехнологічного виробництва конкурентоспроможної продукції галузі

Розширено коло сільськогосподарських підприємств які модернізували об'єкти тваринництва і ведуть виробництво на промисловій основі: ПАФ «Єрчики», ПСП «Україна», ПСП ім.Цюрупи, ПСП «Саверці» Попільнянського

району, СВК «Ружинський», ФГ «Україна», ФГ ім. Мічуріна Ружинського району та інші, які запровадили доїльні зали та молокопроводи.

Нарощують свої потужності новозбудовані та реконструйовані інвестиційні об'єкти серед них: ТОВ «Долинівське» Брусилівського району, ТОВ «Аларіт–Трейд» Андрушівського району, ПП «Галекс Агро» Новоград-Волинського району, на кожному із цих підприємств утримується більш як 500 голів дійного стада з продуктивністю більше 7 тис. кг молока.

У другій половині року інтенсивно ведуть реконструкцію тваринницьких об'єктів та закупівлю племінних тварин у ТОВ «Мирославель - Агро» та ТОВ «Агро Вест груп» у Баранівському районі, які до кінця наступного року мають увести в дію виробничі потужності на 500 і 1200 корів.

Ведеться виготовлення проектно-кошторисної документації на будівництво молочних комплексів потужністю більше 1000 корів в підприємствах: ПСП «Граніт», СТОВ «Оберіг» Новоград-Волинського району, ФГ «Лиса гора» Бердичівського району.

Активізовано процес відродження та нарощування обсягів виробництва м'яса у спеціалізованих свинарських господарствах.

У другій половині року значно наростили свої потужності ФГ «Дубовий гай» Овруцького району, ТОВ «Еліта Агро М» Малинського району, ТОВ «Агро-Люкс» Коростенського району, комплектують відгодівельний контингент свинопоголів'я підприємства ТОВ «Еталон Агро» Андрушівського району та ФГ «Василівське» Житомирського району.

У розвитку тваринництва в особистих селянських господарствах намітились позитивні тенденції. До наявної на початок року зросла чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 20 тис. голів (14%), до рівня минулого року на 1 тис. голів, зросла до минулорічного показника чисельність поголів'я свиней – на 8,2 тис. голів (6%), птиці – на 300 тис. голів (6%).

Для надання послуг особистим селянським господарствам з обласного бюджету спрямовано 300 тис. гривень на створення та поліпшення матеріальної бази сільських обслуговуючих кооперативів.

В наступному році передбачено підтримку цій категорії господарств в створенні міні-репродукторів з розвитку свинарства придбавши селянам племінних свинок для відтворення, вирощування і реалізації поросят населенню, в створенні високопродуктивних кормових угідь.

Відповідно до Програми розвитку агропромислового комплексу області на 2011-2015 рр. освоєно 10 пілотних проектів щодо розвитку молочного та м'ясного скотарства у фермерських господарствах. За рахунок субвенції обласного бюджету придбано 240 племінних нетелів і бугаїв-плідників для фермерів на суму 2,4 млн. грн.

Нарощування обсягів виробництва тваринницької продукції здійснюється як за рахунок збільшення чисельності поголів'я тварин, так і за рахунок поліпшення їх племінних і продуктивних якостей.

В область імпортовано з початку року більше 400 голів племінних нетелей симентальської породи із Чехії, придбано племінне поголів'я фермерами та іншими суб'єктами господарювання близько 500 голів,

вдосконалено мережу штучного осіменіння тварин сім'ям бугаїв-поліпшувачів нашого селекційного центру «Українська генетична компанія».

Дані щодо виробництва основних видів тваринницької продукції у січні–листопаді 2011р. наведено у таблиці:

	Усі категорії господарств		Сільськогосподарські підприємства		Господарства населення	
	2011р.	2011р. у % до 2010р.	2011р.	2011р. у % до 2010р.	2011р.	2011р. у % до 2010р.
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	63,2	103,3	11,8	101,7	51,4	103,6
Молоко, тис.т	540,2	99,1	85,2	101,8	455,0	98,6
Яйця, млн.шт.	469,3	100,6	64,6	76,3	404,7	106,0

Господарствами всіх категорій порівняно з січнем–листопадом 2010р. збільшено загальні обсяги виробництва м'яса на 2,0 тис.т (на 3,3%), яєць – на 2,9 млн.шт. (на 0,6%). Водночас виробництво молока зменшено на 5,0 тис.т або (на 0,9%).

У сільськогосподарських підприємствах за січень–листопад 2011р. зросло виробництво м'яса на 1,7% (на 0,2 тис.т.) та молока на 1,8% (на 1,5 тис.т), а яєць – знизилася на 23,7% (на 20,1 млн.шт.).

У господарствах населення, якими вироблено 81,3% м'яса, 84,2% молока та 86,2% яєць, спостерігається приріст обсягів м'яса та яєць на 3,6% та 6,0% відповідно. Водночас обсяг виробництва молока зменшився на 1,4%.

Надій молока від однієї корови (у розрахунку на поголів'я корів на початок року) у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з минулорічним періодом зріс на 41 кг (на 1,5%) і становив 2804 кг.

У господарствах населення поголів'я великої рогатої худоби збільшилось на 0,4%, свиней – на 5,9%, овець та кіз – на 12,6%, птиці – на 6,0%. Натомість чисельність корів зменшилась – на 3,0%.

Для утримання худоби у стійловий період у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) за станом на 1 грудня 2011р. було в наявності кормів усіх видів 153,3 тис.т корм. од, що на 7,0% більше минулорічного показника. У розрахунку на одну умовну голову припало 17,5 ц корм.од, що на 21,5% більше ніж у минулому році.

Реалізація сільськогосподарської продукції

Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–листопад 2011р. порівняно з відповідним періодом 2010р. збільшився на 30,4%, у т.ч. продукції рослинництва – на 34,5%, тваринництва – на 21,4%.

Обсяги реалізації сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) основних видів аграрної продукції характеризуються такими даними:

	Січень–листопад 2011р., т	Січень–листопад 2011р. до січня–листопада 2010р.		Довідково: частка реалізації продукції переробним підприємствам у загальному обсязі, %	
		(+, –), т	у %	січень–листопад 2011р.	січень–листопад 2010р.
Зернові та зернобобові культури	334038	–58372	85,1	3,9	5,8
у тому числі					
пшениця	127380	–2527	98,1	1,3	1,0
жито	20918	–38356	35,3	8,8	6,7
ячмінь	19724	–35655	35,6	9,2	13,6
кукурудза	149916	42209	139,2	4,9	8,9
Насіння соняшнику	45641	33437	374,0	2,2	3,5
Соя	26040	12809	196,8	13,6	–
Ріпак	19930	4905	132,6	3,6	12,3
Цукрові буряки (вкл. давальницьку сировину)	150271	45019	142,8	99,2	99,0
Худоба та птиця (у живій вазі)	11241	–224	98,0	60,0	55,9
у тому числі					
велика рогата худоба	6926	–705	90,8	69,4	64,7
свині	3793	685	122,0	49,6	46,9
птиця	358	–245	59,4	–	–
Молоко та молочні продукти	77919	12663	119,4	98,5	94,7
Яйця, тис.шт.	57176	–22296	71,9	2,1	10,9

Сільськогосподарські підприємства області зменшили реалізацію зернових та зернобобових культур порівняно з січнем–листопадом 2010р. на 14,9%, а найістотніше – господарства Малинського (на 82,1%), Баранівського (на 78,6%), Народицького (на 76,2%) районів. Водночас у 6 районах їх реалізацію збільшено, а найсуттєвіше – у Коростишівському, Любарському та Житомирському районах (у 3,2 раза, 2 рази та 1,4 раза відповідно).

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень–листопад 2011р. проти відповідного періоду минулого року зросли на 18,3%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 20,8%, тваринництва – на 12,7%.

За підсумками року в агроформування області надійде в межах 1,5 млрд. грн. виручки від реалізації сільськогосподарської продукції, що дозволить при 18% рентабельності отримати майже 230 млн. грн. прибутку.

Середні ціни реалізації сільськогосподарськими підприємствами основних видів аграрної продукції становили:

	Січень–листопад 2011р.		Довідково: листопад 2011р.	
	грн. за т	у % до січня– листопада 2010р.	грн. за т	у % до жовтня 2011р.
Зернові та зернобобові культури	1479,8	132,7	1259,4	88,9
у тому числі				
пшениця	1447,6	127,8	1577,7	118,3
жито	1409,2	175,8	1441,9	107,9
ячмінь	1602,8	135,1	1417,1	100,6
кукурудза	1414,0	127,5	1137,6	84,1
Насіння соняшнику	3301,8	111,2	3087,3	104,2
Соя	2705,9	105,8	2448,3	85,4
Ріпак	3995,8	146,9	3112,1	90,5
Цукрові буряки	368,2	121,0	380,8	123,6
Худоба та птиця (у живій вазі)	12108,3	120,9	12731,8	88,3
у тому числі				
велика рогата худоба	11752,5	130,5	12114,0	81,7
свині	13300,7	103,7	13888,9	102,1
птиця	7160,6	87,6	5200,0	68,9
Молоко та молочні продукти	2940,4	110,3	3100,3	93,9
Яйця, за тис.шт.	366,1	99,5	657,0	125,9

Більш як втричі збільшено інвестування в аграрну галузь. З початку року обсяг валових інвестицій становить 693 млн.грн., у тому числі 13 мільйонів іноземних інвестицій у гривневому еквіваленті.

У 2,5 раза збільшено обсяги кредитування сільгосптоваровиробників. Якщо в минулому році агроформування залучили близько 40 млн.грн. кредитних ресурсів, то в 2011р. - 108 млн.грн.

На 40% збільшено закупівлю сільськогосподарської техніки (у 2011 році закуплено 318 одиниць на суму 137 млн.грн).

Відпрацьовано та діють механізми підтримки аграрників за рахунок коштів обласного бюджету по 8 виробничих напрямках. Освоєно 7,5 млн.грн з обласного, та 31 млн.грн – з державного бюджетів.

Індекс продукції харчової промисловості закріплено на рівні 104,5%.

Збільшення досягнуто за рахунок динамічного нарощування виробництва підприємствами молокопереробної галузі - індекс продукції становить 155,5 %, рибопереробної - 110%, індекс продукції хлібопекарської галузі становить 100,5%, виробництво цукру до попереднього року становить 175 %.

Досягнуті успіхи у зерновому виробництві дозволили повністю забезпечити потребу області у продовольчому зерні та борошні, а також сформувати регіональний резерв зерна при підтримці Аграрного фонду, який є основним регуляторним інструментом стабілізації ситуації на внутрішньому продовольчому ринку.

У поточному році 55 сільськогосподарських підприємств області спрацювали шляхом укладання форвардних контрактів на продаж до Аграрного фонду 20,7 тис. тонн зерна всього на суму 34,6 млн.грн, у тому числі пшениці – 16,1 тис.тонн та 4,6 тис.тонн жита. Підприємства отримали в період підготовки до посіву та до жнив аванс 24,2 млн.грн, решту 30% коштів - після здачі зерна, авансовані кошти повернуто повністю.

З метою забезпечення у 2011/2012 маркетинговому періоді внутрішніх потреб у продовольчому зерні за рахунок власного виробництва, що гарантує продовольчу безпеку області, головою облдержадміністрації видано розпорядження від 15.08.11 № 285 «Про формування регіональних запасів зерна врожаю 2011 року», згідно з яким кожному району визначені обсяги формування регіональних запасів продовольчого зерна загальною кількістю 37,8 тис. тонн як тримісячний незнижуваний запас.

Зерно державного інтервенційного фонду та регіональні запаси зерна разом складають страховий фонд області (54,5 тис.тонн) і будуть використані на забезпечення потреб хлібопекарських підприємств та населення.

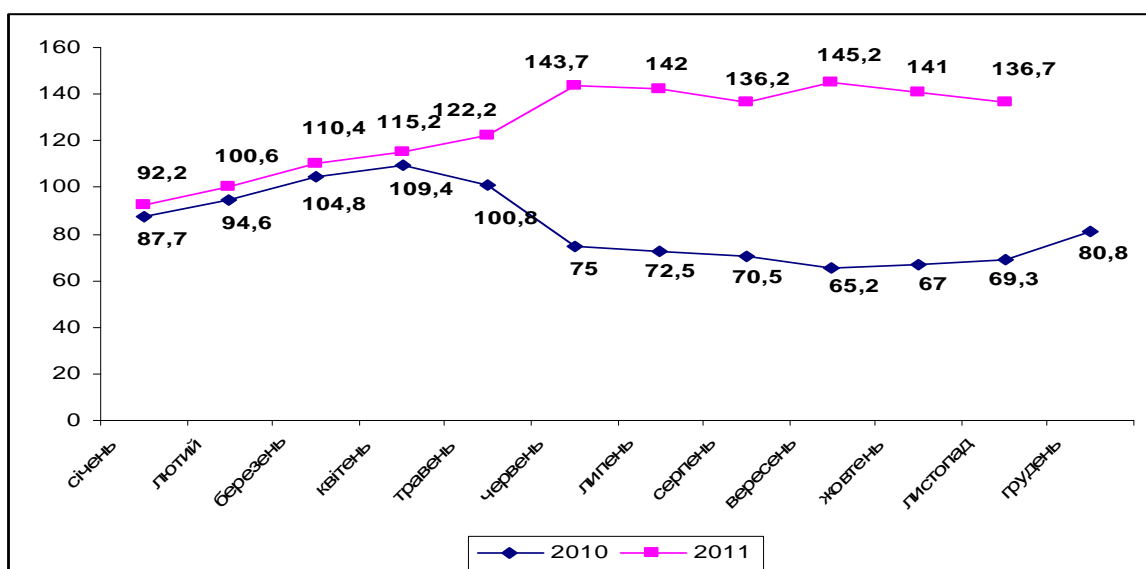
Завдяки державним товарним інтервенціям борошна, виробленого із зерна Аграрного фонду, ціни на хліб соціальних сортів залишаються стабільними.

Будівництво

За січень – листопад 2011 року підприємствами області виконано будівельно-монтажних робіт на суму 605471 тис. грн., що на 36,7% більше відповідного періоду попереднього року.

За темпами зростання виконання будівельних робіт за січень-листопад поточного року Житомирська область посіла 2 місце серед інших регіонів України.

Зміни обсягів будівельних робіт (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Серед міст та районів області найбільші обсяги будівельних робіт виконано підприємствами міста Житомира, частка яких в загальнообласних склала майже 45,4% на суму 274612 тис. грн., та Новоград-Волинського району – 31,6% на суму 191584 тис. грн. Також значні обсяги будівництва забезпечили організації міста Коростеня – 3,8%, Володарсько-Волинського району – 3,1% .

Інвестиції в основний капітал у січні-вересні 2011р. склали 2358,4 млн. грн, що в порівнянних цінах складає 118,1% обсягу відповідного періоду минулого року.

На житлове будівництво за 9 місяців 2011 року використано 169,0 млн. грн капітальних вкладень, що на 55,4% менше до відповідного періоду минулого року.

2011 рік по рівню фінансування з державного бюджету є рекордним за останні 4 роки.

У 2011 році в цілому за рахунок коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам Житомирській області було виділено 130,6 млн. грн., а це у 8 разів більше ніж у 2010 році. При цьому передбачалося будівництво, реконструкція, капітальні ремонти, придбання обладнання та устаткування на 268 об'єктах.

Освоєння коштів субвенцій дозволило ввести в експлуатацію найбільш соціально значимі об'єкти, які знаходилися у стадії незавершеного будівництва, а саме:

- загальноосвітню середню школу I-III ст. № 8 на 360 в м. Новограді-Волинському;
- інфекційний корпус міської дитячої лікарні в м. Житомирі;
- третій пусковий комплекс консультативно-діагностичної поліклініки обласної клінічної лікарні ім. Гербачевського в м. Житомирі.

Завершуються роботи також і на інших об'єктах, які будуть введені в експлуатацію в січні поточного року:

- центральна районна лікарня у смт Брусилів;
- друга черга школи у смт Черняхів;
- перший пусковий комплекс лікувального корпусу Романівської центральної районної лікарні.

Проведено капітальні ремонти середніх навчальних закладів, дошкільних установ, електропостачання вуличного освітлення, технічне переоснащення котелень, придбано обладнання і предмети довгострокового користування для галузі освіти, культури, медицини тощо.

За січень-вересень 2011 року забудовниками усіх форм власності введено в експлуатацію 64,3 тис. кв.м загальної площі житла.

Забудовниками усіх форм власності у 2011 році введено в експлуатацію 166,7 кв. м загальної площі житла, що складає лише 83% до попереднього року. Поряд з відставанням темпів житлового будівництва введено в експлуатацію 4 багатоквартирні житлові будинки.

У 2012 році заплановано до здачі 5 багатоквартирних житлових будинків.

З метою підвищення рівня житлового забезпечення громадян, що потребують покращення житлових умов, відповідно до законодавства в області

розроблена програма будівництва (придбання) доступного житла на 2010-2017 роки, яка була затверджена рішенням обласної ради від 08.09.10 № 1158. У 2011 році цією програмою скористалося 11 сімей.

За 9 місяців поточного року введено в дію 126,3 км газових мереж, що на 3,4% більше ніж у попередньому періоді минулого року. За цей період введено в дію 32 об'єкта газифікації, на що було освоєно майже 17 млн. гривень, з яких 11,6 млн. грн. з державного бюджету та коштів НАК «Нафтогаз України», та 5 млн. грн. з місцевого бюджету. Вартість введених в дію основних фондів склала 12 млн. гривень.

За рахунок програми НАК «Нафтогаз України» введено в експлуатацію 9 об'єктів газифікації, 53 км газових мереж, на що використано 4,1 млн. гривень.

За станом на 1 грудня 2011 року освоєно 27 млн. гривень коштів НАКу.

За попередніми даними буде здано близько 300 км газових мереж, що на 55% більше попереднього року.

Інвестиції

Протягом 2011 року проводилася робота щодо формування привабливого інвестиційного іміджу та активізації інвестиційних процесів в області.

З метою поширення інформації про інвестиційний потенціал області 14 вересня 2011 року в м. Києві відбулася презентація інвестиційного потенціалу Житомирської області «Житомирщина інвестиційна».

У рамках заходу презентовано 182 інвестиційні пропозиції підприємств регіону загальною вартістю майже 4,4 млрд. дол. США у галузях промисловості, агропромислового комплексу, культури і туризму, будівництва, об'єктів соціальної сфери та сфери житлово-комунального господарства. Підписано 4 меморандуми про співпрацю з підприємствами та організаціями на суму більше 2,2 млрд. дол. США. Також підписано Угоду про співробітництво з Інститутом географії НАН України та План заходів по виконанню Угоди про співробітництво між Житомирською облдержадміністрацією та Гомельським обласним виконавчим комітетом на 2011 - 2012 рр. У рамках меморандуму з ТОВ «Укртранслейл» на території області вже ведеться реконструкція діючих та будівництво нових малих гідроелектростанцій.

У рамках презентації регіонів України в Австрійській Республіці, що відбулась 11 листопада 2011 року в м. Відень, було представлено інвестиційний потенціал та економічні можливості Житомирської області.

У ході презентації представлено інвестиційні пропозиції підприємств регіону загальною вартістю більше 4 млрд. дол. США у галузях промисловості, агропромислового комплексу, культури і туризму, будівництва об'єктів соціальної сфери та сфери житлово-комунального господарства.

Під час заходу відбулося продовження переговорів з представником австрійської компанії Mondi Europe&International щодо впровадження на території області інвестиційного проекту з будівництва целюлозно-паперового

комбінату кошторисною вартістю 1,2 млрд. євро. Реалізація проекту була ініційована 14.09.11 в м. Києві під час проведення форуму-презентації.

Також були проведені переговори з іншими учасниками заходу та досягнуто домовленостей щодо опрацювання можливості реалізації в області 10 проектів австрійських компаній, які працюють у сфері будівництва, деревообробки, житлово-комунального господарства, альтернативної електроенергетики, налагоджені експортних поставок, консалтингу, ресторанного бізнесу, туризму, видавничої діяльності.

Крім того, було проведено зустріч членів делегації області з Надзвичайним та Повноважним Послом України в Австрійській Республіці, в ході якої розглядалися шляхи залучення вищезазначеної компанії до роботи на території області та організація візиту її представників до регіону з метою огляду запропонованих ділянок для впровадження проекту. Також під час зустрічі опрацьовувалося питання налагодження міжрегіонального співробітництва між Житомирщиною та одним з регіонів Австрії.

У липні 2011 року проведено ярмарок інвестиційних пропозицій у Романівському районі. На ярмарку були представлені інвестиційні пропозиції по таких напрямках: промислові об'єкти, об'єкти незавершеного будівництва, незадіяні ділянки для створення фермерських господарств, а також об'єкти сільськогосподарського призначення для започаткування бізнесу.

З метою залучення інвестиційних ресурсів, поширення інформації про регіон та представлення наявних проектів 10 червня 2011 року у місті Новограді-Волинському пройшов Перший економічно-інвестиційний форум „Звягельщина інвестиційна”. На даному заході було презентовано інвестиційний потенціал області, представлені пропозиції міста Новоград-Волинського та відповідного району за такими напрямками: промислові об'єкти, торгові та готельно-розважальні комплекси, оздоровчі та діагностичні центри, сфера туризму, майданчики для будівництва житла, промислова зона NovoPark типу „грінфілд” для ведення бізнесу.

Після проведених презентаційних заходів до облдержадміністрації звернулось ряд підприємств та організацій з пропозиціями щодо реалізації на території області нових інвестиційних проектів, зокрема:

Британської компанії «Primier trade and consulting LTD» щодо будівництва деревообробного заводу.

Швейцарської компанії Alter Energy Group щодо впровадження інвестиційного проекту з будівництва першої електростанції на біомасі. З метою забезпечення успішної реалізації даного проекту в м. Овручі була зареєстрована дочірня компанія Alter Energy Group – «ZET BM Group». На даний час інвесторами придбано одне з виробничих приміщень ПАТ «Приладобудівник», на базі якого буде збудовано електростанцію.

Європейської компанії «Іпсен Фарма» щодо запровадження виробництва медичних препаратів на базі існуючих фармацевтичних потужностей.

Української «Компанії з управління активами ДІМАКС» щодо можливого будівництва восьми овочесховищ від 1200 до 2400 т. кожне.

На сьогодні вже розпочато підготовчі роботи з будівництва першого овочесховища на території Попільнянського району.

Для поширення інформації про Житомирську область оновлено презентаційні матеріали про регіон, які включають каталоги інвестиційних пропозицій підприємств області, вільних земельних ділянок та незадіяних виробничих приміщень. Оновлену інформацію щодо інвестиційних проектів області надіслано Міністерству економічного розвитку і торгівлі, Міністерству закордонних справ України для подальшого розповсюдження серед відділів з економічних питань у складі дипломатичних представництв України за кордоном.

Проведені організаційні заходи дозволили протягом 9 місяців 2011 року (статистичні дані за рік відсутні) суб'єктам господарювання за рахунок усіх джерел фінансування освоїти 2358,4 млн. грн. інвестицій в основний капітал, що на 18,1% більше аналогічного періоду попереднього року.

За видами економічної діяльності найвагомішу частку капіталовкладень спрямовано у розвиток промисловості, де їх обсяги збільшилися на 18,2% порівняно з січнем–вереснем 2010р. Це зумовлено, зростанням обсягів інвестицій у переробну (на 16,7%) та добувну (на 83,9%) промисловість, частки яких складають 92% та 5% відповідно від усіх капіталовкладень у промисловість.

У січні-вересні 2011р. в економіку Житомирщини іноземними інвесторами вкладено 31,2 млн.дол. США прямих інвестицій, у т.ч. з країн СНД – 0,4 млн.дол. (1,2% вкладеного обсягу), з країн ЄС – 28,3 млн.дол. (90,5%) та з інших країн світу – 2,6 млн.дол. (8,3%).

Основними формами залучення капіталу були грошові внески – 30,8 млн.дол. (99% вкладеного обсягу) та внески у вигляді рухомого і нерухомого майна – 0,4 млн.дол. США (1%). У той же час з початку року нерезидентами вилучено капіталу на 3,1 млн.дол.

Обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку Житомирщини за весь період інвестування, за станом на 1 жовтня 2011р. становив 286,3 млн.дол. У розрахунку на одного мешканця області припадало 223,1 дол. США іноземних інвестицій.

Приріст сукупного обсягу іноземного капіталу на 1 жовтня 2011р. до початку року з урахуванням курсової різниці склав 28,2 млн.дол. (10,9%).

Інвестиції надходили з 48 країн світу. Найбільші обсяги внесено нерезидентами з Кіпру, Нідерландів, Російської Федерації, Швейцарії, Італії, Польщі, Чехії та Віргінських островів, на яких припадало 86,5% загального обсягу прямих іноземних інвестицій (247,9 млн.дол.).

У промисловості зосереджено 77,5% загального інвестиційного капіталу нерезидентів (221,9 млн.дол. США). Інвестиційно привабливими для іноземних партнерів були підприємства з виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції, де вкладено 90,6 млн.дол. (31,6% до загального обсягу), виробництво та розподілення електроенергії, газу та води – 35,0 млн.дол. (12,2%), оброблення деревини та виробництво виробів з деревини – 27,4 млн.дол. (9,6%), підприємства добувної промисловості – 21,2 млн.дол. (7,4%), хімічної та

нафтохімічної промисловості (хімічне виробництво, виробництво гумових та пластмасових виробів) – 16,7 млн.дол. (5,8%), а також діяльність суб'єктів, що займаються операціями з нерухомим майном, орендою, інжинірингом та наданням послуг підприємцям – 34,6 млн.дол. США (10,0%).

У міжнародному інвестиційному співробітництві брали участь підприємства з усіх міст та районів області. Суттєва частина інвестиційних коштів зосереджена у містах Житомирі – 96,7 млн.дол. (33,8% до загального обсягу), Малині – 19,7 млн.дол. (6,9%), Бердичеві – 18,2 млн.дол. (6,3%) та на підприємствах Новоград-Волинського – 63,6 млн.дол. (22,2%), Володарсько-Волинського – 12,6 млн.дол. (4,4%) та Баранівського – 10,2 млн.дол. (3,6%) районів.

Транспорт

За січень–листопад 2011р. транспортом області перевезено 20,6 млн.т вантажів, що на 20,2% більше ніж за січень–листопад 2010р. Вантажооборот проти відповідного періоду минулого року збільшився на 1,9% і склав 3,9 млрд.ткм. Основна частина перевезених вантажів (78,6%) та вантажообороту (81,5%) у звітному періоді припала на залізницю.

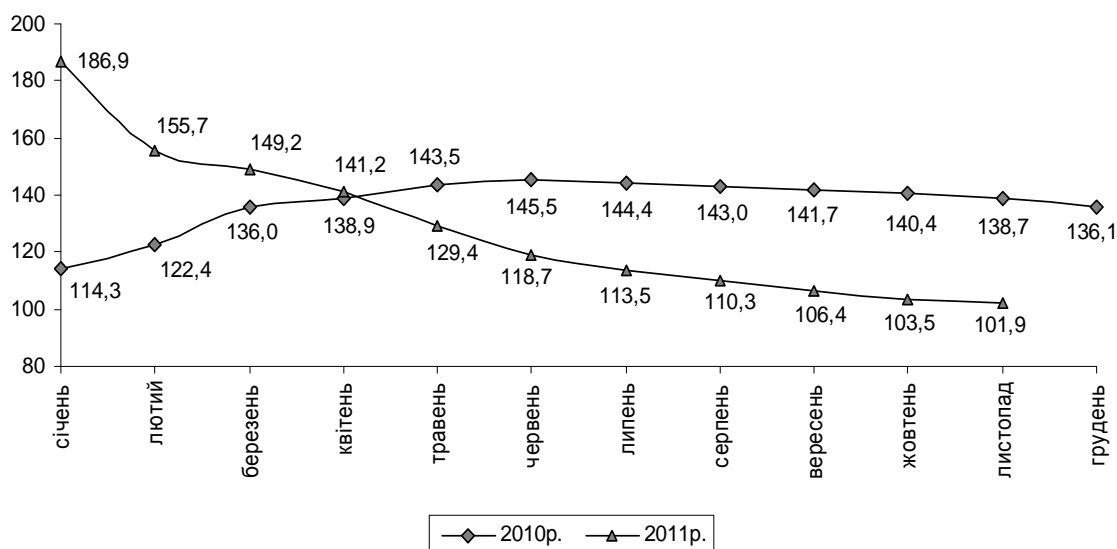
Основні показники роботи вантажного транспорту області

	Перевезено (відправлено) вантажів		Вантажооборот	
	тис.т	у % до січня– листопада 2010р.	млн.ткм	у % до січня–листопада 2010р.
Усіма видами транспорту	20628,3	120,2	3862,3	101,9
у тому числі				
залізничним ¹	16211,6	112,8	3148,7	99,3
автомобільним ²	4416,7	158,3	713,6	115,0

¹ Відправлення вантажів (загальне навантаження).

² З урахуванням вантажних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями.

Вантажооборот транспорту області (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Залізничним транспортом області у листопаді 2011р. відправлено 1,8 млн.т вантажів, що на 21,3% (на 308,5 тис.т) більше, ніж у листопаді попереднього року і на 0,9% (на 15,0 тис.т) більше ніж у жовтні 2011р. Вантажооборот проти листопада попереднього року зменшився на 16,8% і склав 278,5 млн.ткм.

За січень–листопад 2011р. залізницею відправлено 16,2 млн.т вантажів, що на 12,8% більше січня–листопада 2010р., вантажооборот склав 3,1 млрд.ткм, що на 0,7% менше відповідного періоду минулого року.

У розрізі окремих номенклатурних груп за січень–листопад 2011р. найбільше відправлено будівельних матеріалів – 12,1 млн.т, що на 4,7% більше ніж за відповідний період минулого року. Перевезення кам'яного вугілля збільшилися у 4 рази, зерна і продуктів перемолу – у 2,2 рази, хімічних і мінеральних добрив – на 38,1%, нафти і нафтопродуктів – на 32,9%, брухту чорних металів – на 9,3%, лісових вантажів – на 3,2%. Водночас відправлення чорних металів склало 47,7% обсягу січня–листопада 2010р.

За оперативними даними **автотранспортом** області (з урахуванням вантажних перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у листопаді 2011р. доставлено споживачам 494,0 тис.т вантажів, що на 24,7% (на 97,8 тис.т) більше ніж у листопаді попереднього року, проте на 20,8% (на 129,5 тис.т) менше ніж у жовтні 2011р. Вантажооборот у листопаді 2011р. становив 73,9 млн.ткм, що на 15,0% більше відповідного місяця минулого року.

За січень–листопад 2011р. автоперевезення вантажів склали 4,4 млн.т, вантажооборот – 713,6 млн.ткм, що відповідно в 1,6 раза та на 15,0% більше, ніж у січні–листопаді попереднього року.

За оперативними даними **пасажи́рським транспортом** області (з урахуванням автоперевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у листопаді 2011 року перевезено 11,8 млн. осіб, що на 6,1% (на 772,6 тис.) менше ніж у листопаді 2010р. За місяць виконано пасажирську роботу в обсязі 145,5 млн.пас.км – на 29,2% менше ніж у листопаді торік.

За січень–листопад 2011р. послугами пасажирського транспорту скористалось 120,5 млн. осіб, що на 9,3% (на 12,4 млн.) менше ніж за відповідний період минулого року. За цей час виконано пасажирську роботу в обсязі 2,1 млрд.пас.км – на 8,7% менше минулорічної.

Основні показники роботи пасажирського транспорту області

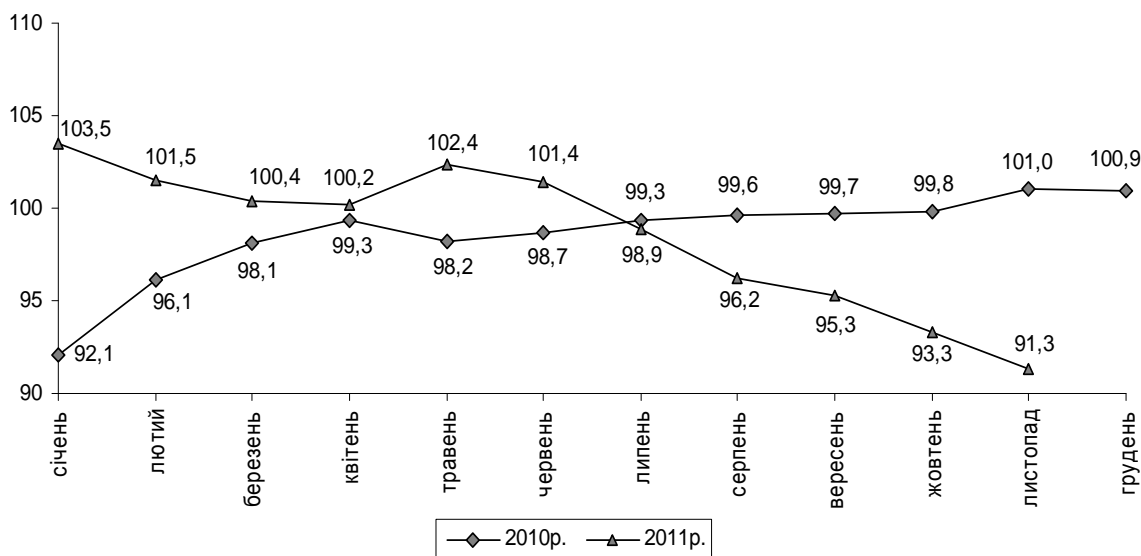
	Перевезено (відправлено) пасажирів		Пасажирооборот	
	тис.	у % до січня–листопада 2010р.	млн.пас.км	у % до січня–листопада 2010р.
Усіма видами транспорту	120496,3	90,7	2072,4	91,3
у тому числі				
залізничним ¹	7847,2	90,0	941,5	85,7
автомобільним ²	65934,5	93,0	1000,1	97,7
тролейбусним	39021,6	87,2	109,3	87,2
трамвайним	7693,0	89,7	21,5	89,7

¹ Відправлення пасажирів.

² З урахуванням пасажирських перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями.

Пасажирооборот транспорту області

(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Залізничним транспортом з початку року відправлено 7,8 млн. пасажирів – на 10,0% менше ніж у січні–листопаді 2010р.

Автотранспортом області (з урахуванням пасажирських перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у звітному періоді перевезено 65,9 млн. осіб, що на 7,0% менше ніж за січень–листопад 2010р.

Автотранспортом фізичних осіб-підприємців скористалися 46,4 млн. осіб

– на 7,8% менше ніж за відповідний період попереднього року. При цьому частка перевезених ними пасажирів у загальному обсязі автоперевезень склала 70,4% проти 71,0% у січні–листопаді минулого року.

Електротранспортом з початку року перевезено 46,7 млн. осіб, що на 12,4% (на 6,6 млн.) менше ніж за січень–листопад 2010р.

Зв'язок

За січень – жовтень 2011р. підприємствами зв'язку надано послуг на 1,2 млрд.грн., що на 0,5% більше ніж за відповідний період 2010р. Населенню надано послуг зв'язку на 196,4 млн.грн. (16,6% загального обсягу), підприємствам та організаціям – на 989,0 млн.грн. (83,4%).

Найбільша частина доходів (79,9%) припала на послуги мобільного зв'язку. Послуги телефонного зв'язку склали 9,2%, поштового – 4,9%, комп'ютерного – 3,1%, передачі і прийому телевізійних та радіопрограм, радіозв'язку – 2,2%, проводового мовлення – 0,4%, спеціального і фельдзв'язку – 0,2%, нагляду та технічного контролю за використанням радіочастот – 0,1%.

Поштовий зв'язок

За 2011 рік Житомирською дирекцією «Укрпошти» забезпечено виконання планових показників по доходах, прибутку, середній заробітній платі, продуктивності праці.

Загальна сума доходів без ПДВ становить 104,9 млн. грн. або 100,9% до плану, і на 0,2 % перевищує показники аналогічного періоду минулого року.

Найбільшого відсотку зростання доходів досягнуто від приймання відправлень з оголошеною цінністю та дрібних пакетів на 69,8% (+310,1тис.грн.); посилок на 4% (+98,8 тис.грн.); платежів на 3,5% (+ 208,1 тис.грн.); грошових переказах на 1,2% (+ 65,7 тис.грн.) та від розповсюдження знаків поштової оплати на 7,2% (+853,8 тис.грн.);

За січень - грудень 2011 року працівниками Житомирської дирекції оброблено та доставлено до споживачів: 11 млн. 514 тис. простих та рекомендованих листів, 754,2 тис. посилок, 921 тис. переказів та 42,2 млн. періодичних друкованих видань.

Забезпечено у порівнянні з 2010 роком зростання середньомісячної з/плати одного працівника в еквіваленті повної зайнятості на 9,7% (+159,8 грн.), середньомісячної з/плати одного штатного працівника на 9,3% (+118 грн.), продуктивності праці на 10,6 % (+3 659 грн.).

Для покращення обслуговування споживачів з 01.10.11 в обласному центрі письмова кореспонденція сортується до усіх 574 відділень поштового зв'язку, страхові поштові відправлення, посилки та періодичні друковані видання сортуються до 330 відділень поштового зв'язку.

Керівництво дирекції в 2011 році посилило роботу щодо поліпшення умов праці працівників та підвищення ефективності функціонування системи

управління охороною праці: проведено реконструкцію та капітальний ремонт відділення поштового зв'язку Бердичів 12 та капітальний ремонт відділень поштового зв'язку Новоград - Волинський 3, Любар 1, Довбиш Баранівського р-ну, Білилівка Ружинського р-ну, Глибочиця Житомирського району, Житомир 31, Житомир 15, Коростишів 4, Коростень 4, Ушомир Коростенського р-ну та дільницю передплати періодичних видань м. Коростеня. Проведено ремонт дахів адмінприміщення та приміщення центру перевезення пошти.

Проведено модернізацію сортувального обладнання цеху оброблення пошти. Для проведення поточних ремонтів у всіх відділеннях поштового зв'язку закуплено будівельні матеріали на 210 тис. грн.

Торгівля

Зовнішня торгівля товарами

Обсяги експорту та імпорту товарів області (за даними Держмитслужби України) у січні–листопаді 2011р. становили 473,4 млн.дол. та 414,9 млн.дол. США відповідно. Порівняно з січнем–листопадом 2010р. обсяг експорту зріс на 33,1%, імпорту – на 8,7%.

Сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 58,5 млн.дол. (за січень–листопад 2010р. -26,2 млн.дол.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 1,14.

Зовнішньоторговельні операції товарами область здійснювала з партнерами з 97 країн світу.

Інформацію щодо зовнішньої торгівлі товарами з найбільшими торговими партнерами наведено у таблиці:

	Експорт		Імпорт		Сальдо
	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	
Усього	473,4	133,1	414,9	108,7	58,5
Країни СНД	216,2	131,8	124,3	74,1	91,9
у тому числі					
Білорусь	29,2	118,6	102,0	71,3	-72,8
Казахстан	13,0	141,3	1,7	64,1	11,3
Молдова	13,4	147,1	0,2	75,6	13,2
Російська Федерація	139,6	133,0	18,9	90,0	120,7
Узбекистан	3,7	90,8	1,3	249,1	2,4
Країни ЄС	173,1	139,5	209,0	129,0	-35,9
у тому числі					
Італія	28,0	126,4	26,9	94,3	1,1
Литва	3,9	140,0	1,5	157,2	2,4
Нідерланди	6,1	147,6	8,0	177,2	-1,9
Німеччина	44,7	123,7	47,9	113,8	-3,2
Польща	35,2	198,0	47,9	122,8	-12,7

	Експорт		Імпорт		Сальдо
	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	
Угорщина	7,8	109,7	6,9	90,8	0,9
Інші країни світу	84,1	124,8	81,6	157,5	2,5
у тому числі					
Грузія	5,1	107,9	0,1	38,1	5,0
Китай	8,1	401,7	20,5	187,1	-12,4
Туреччина	47,0	113,7	10,4	146,7	36,6
Швейцарія	8,8	97,7	2,6	110,1	6,2

До країн СНД було експортовано 45,7% усіх товарів, до країн ЄС – 36,6% (у січні–листопаді 2010р. відповідно 46,1% та 34,9%).

Найбільші обсяги експортних поставок товарів здійснювалися до Російської Федерації – 29,5%, Туреччини – 9,9%, Німеччини – 9,4%, Польщі – 7,4% та Білорусі – 6,2%.

Основу товарної структури експорту зовнішньої торгівлі області, як і раніше, склали деревина і вироби з неї, мінеральні продукти, машини, обладнання та механізми, вироби з каменю, гіпсу, цементу, а також текстильні матеріали та текстильні вироби. Їх частка становить майже дві третини загального обсягу експорту області

Серед імпортованих товарів 30,0% надійшло з країн СНД, 50,4% – з країн ЄС (у січні–листопаді 2010р. – 44,0% та 42,5% відповідно).

Найбільшу питому вагу в загальному обсязі імпорту товарів мали Білорусь – 24,6%, Польща – 11,6%, Німеччина – 11,5%, Італія – 6,5%.

У структурі імпорту 21,9% склали мінеральні продукти, 15,2% – машини, обладнання та механізми, 10,9% – полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, 9,5% – текстильні матеріали та текстильні вироби, 7,1% – продукція хімічної промисловості.

Інформацію щодо найважливіших товарних груп у структурі зовнішньої торгівлі області за січень–листопад 2011р. наведено у таблиці:

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	у % до загаль- ного обсягу	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	у % до загального обсягу
Усього	473,4	133,1	100,0	414,9	108,7	100,0
у тому числі						
IV. Готові харчові продукти	31,4	106,8	6,6	11,6	122,5	2,8
V. Мінеральні продукти	76,1	119,9	16,1	91,0	68,9	21,9
з них						
25 сіль; сірка; землі та каміння	72,4	114,7	15,3	4,3	123,2	1,0

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	Експорт			Імпорт		
	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	у % до загаль- ного обсягу	млн.дол. США	у % до січня– листопада 2010р.	у % до загального обсягу
27 палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки	0,1	76,8	0,0	86,7	67,4	20,9
VI. Продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості	1,7	75,1	0,4	29,4	156,6	7,1
VII. Полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них	8,6	104,4	1,8	45,3	119,0	10,9
IX. Деревина і вироби з деревини	97,5	134,8	20,6	4,3	134,4	1,0
XI. Текстильні матеріали та текстильні вироби	39,0	105,8	8,2	39,5	119,0	9,5
з них:						
52 бавовна	0,1	66,7	0,0	14,2	134,1	3,4
62 одяг та додаткові речі до одягу, текстильні	29,5	111,9	6,2	0,4	112,4	0,1
63 інші готові текстильні вироби	5,1	74,2	1,1	0,8	89,8	0,2
XIII. Вироби з каменю, гіпсу, цементу	38,7	136,2	8,2	27,4	128,0	6,6
69 керамічні вироби	13,8	133,7	2,9	20,5	135,7	5,0
XVI. Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання	60,0	188,0	12,7	63,0	161,8	15,2
84 реактори ядерні, котли, машини	45,0	198,4	9,5	45,5	164,7	11,0
85 електричні машини	15,0	162,6	3,2	17,5	154,5	4,2

За січень–листопад 2011р. в область надійшло іноземної давальницької сировини на 42,1 млн.дол. США, або 10,1% від загального обсягу імпорту області. Основні надходження здійснювалися з Німеччини – 42,2%, Італії – 26,6% та Угорщини – 10,2%. У її товарній структурі переважали текстильні матеріали та текстильні вироби – 62,6%.

Обсяг експорту готової продукції, виготовленої з імпортованої давальницької сировини, становив 54,1 млн.дол. США, або 11,4% від загального обсягу експорту. У структурі цієї продукції вагома частка припала на текстильні матеріали та текстильні вироби – 58,2%, взуття – 15,5% та машини, обладнання і механізми – 11,9%.

ОПТОВА ТА РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО

За січень–вересень 2011р. обсяг **оптового обороту** підприємств області становив у діючих цінах 3301,3 млн.грн. проти 12344,7 млн.грн. у відповідному періоді попереднього року.

У структурі оптового товарообороту 61,9% займав продаж непродовольчих товарів, 38,1% – продовольчих. Непродовольчих товарів реалізовано на 2043,3 млн.грн., що в 5,5 раза менше, ніж за січень–вересень торік. Оборот від продажу продовольчих товарів збільшився на 9,4% і склав 1258,0 млн.грн.

Товарів вітчизняного виробництва реалізовано на 2531,1 млн.грн., що в 4,6 раза менше відповідного показника попереднього року. У загальному обсязі оптового товарообороту їх частка займала 76,7%.

Частка товарів, проданих іншим підприємствам оптової торгівлі для подальшого перепродажу, зменшилася порівняно з відповідним минулорічним періодом на 61,2 в.п. і становила 20,3%, або 671,1 млн.грн.

Станом на 1 жовтня 2011р. на підприємствах, що здійснюють оптову торгівлю, було зосереджено товарних запасів на суму 346,7 млн.грн., що на 14,1% більше, ніж на відповідну дату попереднього року.

В запасах товарів продукція непродовольчої групи займала 67,9%, решту склали продовольчі товари.

Оборот роздрібної торгівлі¹ за січень–листопад 2011р. становив 13433,0 млн.грн., що на 18,7% більше обсягу січня–листопада 2010р. у порівняльних цінах. У структурі обороту роздрібної торгівлі на організовані та неформальні ринки припало 29,2%.

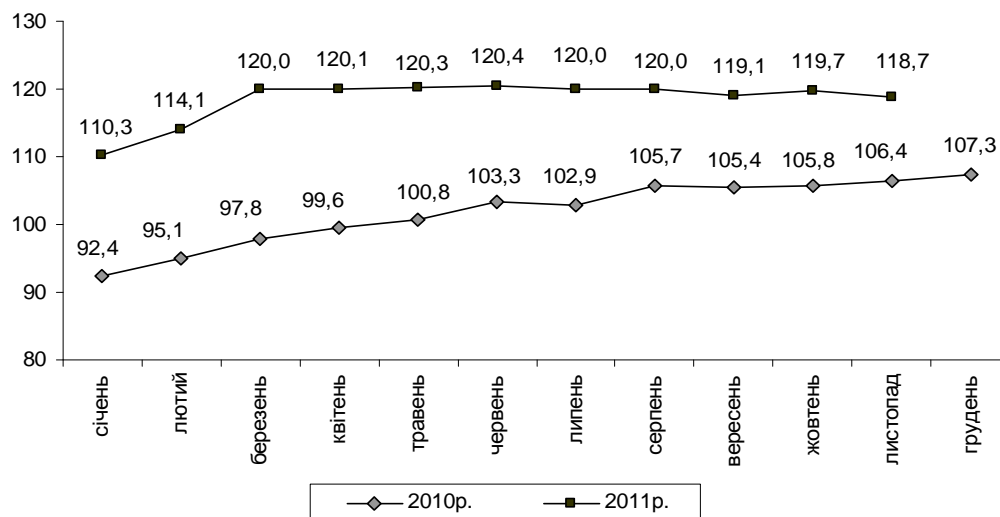
Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–листопад 2011р. проти січня–листопада попереднього року збільшився на 5,1% і становив 367,9 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–листопад 2011р. склав 5849,2 млн.грн., що в порівняльних цінах на 17,3% більше обсягу січня–листопада 2010р.

Обсяг роздрібного товарообороту за листопад 2011р. становив 507,6 млн.грн., і в порівняльних цінах проти листопада 2010р. збільшився на 4,8%, а проти жовтня 2011р. зменшився на 10,4%.

¹ Включає роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями (показники можуть бути уточнені).

Зміни обсягів обороту роздрібної торгівлі (наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року, у порівнянних цінах)

Через мережу автозаправних та автомобільних газонаповнювальних компресорних станцій, що налічує 207 одиниць, у листопаді 2011р. було продано у роздріб світлих нафтопродуктів, газу скрапленого та стисненого для автомобілів на 142,3 млн.грн., із них бензину моторного – на 80,4 млн.грн. (56,5%), дизельного пального – на 47,2 млн.грн. (33,2%), газу скрапленого – на 8,7 млн.грн. (6,1%), стисненого – на 6,0 млн.грн. (4,2%).

У натуральному вимірі бензину моторного було реалізовано 6,0 тис.т, дизельного палива – 4,2 тис.т, що на 8,0% менше, ніж у листопаді 2010р. Газу скрапленого та стисненого було реалізовано відповідно 0,8 тис.т і 0,6 тис.т.

У задоволенні потреб населення в товарах значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у січні–листопаді 2011р. сформувалось 24,7% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків 17,2% становив продаж сільськогосподарських продуктів.

Продаж сільськогосподарських продуктів на ринках міст Житомира, Бердичева та Радомишля проти січня–листопада 2010р. у порівняльних цінах збільшився на 21,9%, при цьому ціни зросли на 3,6%. Продукти тваринництва подорожчали на 2,0%, їхній продаж збільшився на 32,1%. Реалізація продуктів рослинництва збільшилася на 1,4% при зростанні цін на 9,7%.

Порівняно з січнем–листопадом 2010р. ціни зросли майже на всі продукти тваринництва. У складі рослинницької продукції ціни на такі товари як цибуля ріпчаста, помідори солоні, цитрусові, буряки знизились на 16,0–2,1%.

У листопаді 2011р. проти листопада попереднього року продаж сільськогосподарських продуктів на ринках збільшився на 6,7% при зростанні цін на 9,4%.

Продукти тваринництва подорожчали на 15,9%. Водночас ціни на продукти рослинництва знизилися на 16,9%, і найбільше на такі товари, як капуста свіжа, цибуля ріпчаста, картопля, морква – на 68,5–33,7%, буряки, цукор, цитрусові, капуста квашена – на 29,5–8,3%:

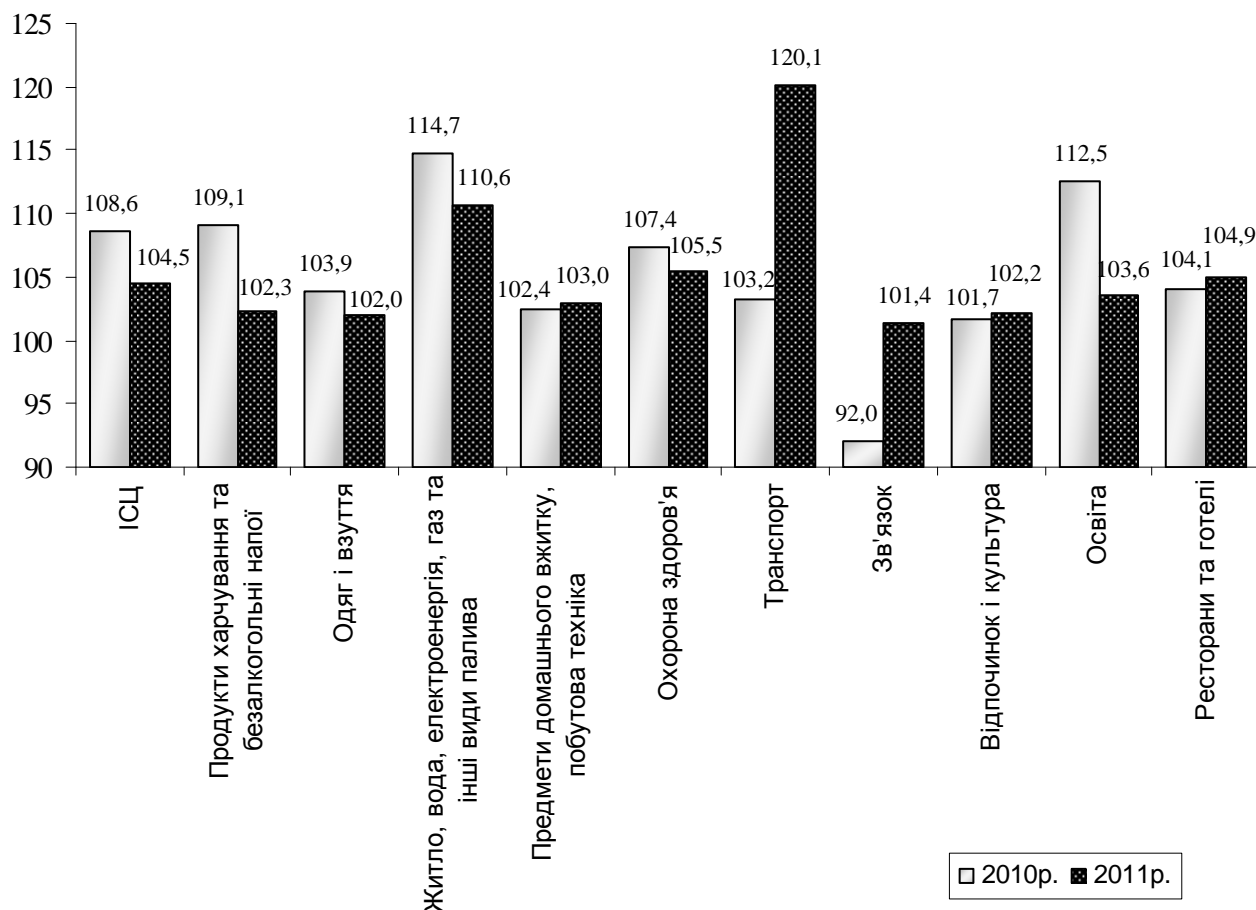
(грн. за кг, л)

	Листопад		Жовтень 2011р.
	2011р.	2010р.	
Картопля	1,57	3,50	1,83
Капуста свіжа	1,28	4,07	1,65
Цибуля ріпчаста	2,06	4,84	2,32
Буряки	2,53	3,59	3,01
Морква	2,78	4,20	3,52
Огірки свіжі	14,56	17,26	6,72
Помідори свіжі	9,32	18,18	3,81
Часник	23,83	30,33	26,00
Яблука	6,40	6,34	5,56
Цитрусові	14,92	16,30	16,21
Цукор	7,13	8,22	7,69
Олія (за літр)	14,10	11,76	14,47
Яловичина	48,56	39,48	49,05
Свинина	45,29	42,23	47,07
Сало свиняче	28,80	22,84	29,14
Молоко свіже (за літр)	6,25	5,56	5,11
Масло тваринне	58,38	38,74	52,70
Сир (творог)	30,23	26,60	25,63
Сметана	32,53	27,83	29,93
Яйця (за десяток)	9,20	7,27	7,89
Мед	42,16	43,36	44,73

ЦІНИ І ТАРИФИ

За розрахунками Державної служби статистики України, індекс споживчих цін (ІСЦ) по області у листопаді 2011 року становив 100,3%, з початку року – 104,5%.

Індекс споживчих цін (листопад до грудня попереднього року)

На продовольчому ринку у листопаді 2011р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,5%.

Найбільше подорожчали яйця – на 13,5%, молоко – на 10,6%, сметана, вершки, масло, сири, кисломолочна продукція, консервоване молоко – на 3,4-7,7%.

У межах 0,3-1,8% підвищилися ціни на какао, м'ясо курей, шоколад, каву, тваринні жири, чай, кондитерські вироби з борошна і цукру, фруктові соки, соуси, приправи, безалкогольні напої, хліб, маргарин, сіль, прянощі та кулінарні трави, морозиво, мінеральні та джерельні води.

Поряд з цим на 7,3% подешевшав цукор, на 2,2-4,8% – рис, борошно і крупи, свинина, олія.

Овочі знизилися в ціні загалом на 3%, у т.ч. капуста, коренеплоди, цибуля та гриби, картопля – на 2,8-10,3%.

Фрукти в цілому подешевшали на 1,6%, зокрема цитрусові – на 6,1%. Водночас банани стали дорожчими на 3,3%, яблука – на 1,2%.

Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива знизилась на 0,5% внаслідок подешевшання скрапленого газу на 23,6%.

Приріст цін на послуги транспорту загалом склав 1%, що обумовлено збільшенням вартості перевезень автодорожнім пасажирським транспортом на 2,3%.

За січень-листопад 2011р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 2,3%.

Найбільшого підвищення порівняно з початком року зазнали ціни на какао – на 20,3%, яловичину – на 18,5%, каву – на 17,3%, на 10,1-13,6% подорожчало м'ясо курей, шоколад, маргарин, фруктові соки, хліб, олія, кондитерські вироби з цукру і борошна, сметана, вершки, морозиво, консервоване молоко, соуси, приправи.

Загалом на 45,3% подешевшали овочі, в основному за рахунок зниження цін на капусту – на 81,3%, картоплю, коренеплоди, цибулю та гриби, овочі, вирощені з насіння – на 24,4-52,6%.

Водночас, цукор, борошно і крупи подешевшали відповідно на 19,0% та 17,2%, рис, тваринні жири, яйця – на 3,8-7,2%.

Ціна на фрукти в цілому знизилася в ціні на 9,4%, зокрема на банани – на 20,7%.

Плата за житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива збільшилася на 10,6%, у т.ч. тарифи на гарячу воду, опалення зросли на 28,8%, квартирну плату – на 23,9%, водопостачання, електроенергію, каналізацію – на 16,5-23,3%, водночас скраплений газ подешевшав на 27,9%.

Зростання цін на послуги транспорту загалом на 20,1% обумовлено, в першу чергу, подорожчанням палива і мастил на 30,4% та збільшенням вартості перевезень автодорожнім пасажирським транспортом на 27,1%.

Індекси споживчих цін на товари та послуги

(відсотків)

	До попереднього місяця			До грудня попереднього року	
	вересень 2011р.	жовтень 2011р.	листопад 2011р.	листопад 2011р.	листопад 2010р.
Індекс споживчих цін	99,5	100,2	100,3	104,5	108,6
Продукти харчування та безалкогольні напої	98,8	100,1	100,5	102,3	109,1
Продукти харчування	98,6	100,0	100,4	101,5	109,4
Хліб	100,6	100,8	100,4	112,8	111,9
Макаронні вироби	99,3	100,1	99,5	108,7	109,0
М'ясо та м'ясопродукти	101,5	101,4	100,1	109,5	104,3
Риба та продукти з риби	100,2	101,0	100,1	109,5	105,8
Молоко	100,9	106,1	110,6	104,0	118,5
Яйця	107,2	105,2	113,5	96,2	87,5
Масло	101,0	103,2	104,2	101,3	138,4
Олія	101,0	100,1	97,8	112,8	112,4

	До попереднього місяця			До грудня попереднього року	
	вересень 2011р.	жовтень 2011р.	листопад 2011р.	листопад 2011р.	листопад 2010р.
Фрукти	97,9	98,9	98,4	90,6	101,2
Овочі	87,4	94,8	97,0	54,7	108,4
Цукор	88,0	86,1	92,7	81,0	105,9
Безалкогольні напої	100,9	101,1	101,1	111,3	105,0
Алкогольні напої, тютюнові вироби	101,5	100,8	100,1	110,7	120,2
Одяг і взуття	100,4	100,9	100,3	102,0	103,9
Одяг	100,3	100,7	100,3	101,8	103,6
Взуття	100,6	101,3	100,2	102,4	104,2
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	99,9	100,0	99,5	110,6	114,7
Плата за власне житло (квартирна плата)	100,0	100,0	100,0	123,9	101,2
Утримання та ремонт житла	100,0	100,0	100,0	101,2	101,3
Водопостачання	100,3	100,0	100,0	123,3	100,0
Каналізація	100,0	100,0	100,0	116,5	107,4
Електроенергія	100,0	100,0	100,0	122,9	100,0
Природний газ	100,0	100,0	100,0	100,0	150,1
Гаряча вода, опалення	100,0	100,0	100,0	128,8	100,6
Предмети домашнього вжитку, побутова техніка	100,2	100,3	100,2	103,0	102,4
Охорона здоров'я	100,6	100,3	100,5	105,5	107,4
Фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання	100,5	100,1	100,3	104,4	105,9
Амбулаторні послуги	101,0	100,8	101,2	111,4	108,2
Транспорт	100,1	100,3	101,0	120,1	103,2
Паливо та мастила	100,2	100,3	100,0	130,4	109,8
Транспортні послуги	100,1	100,5	102,1	123,8	101,9
Залізничний пасажирський транспорт	100,2	100,0	100,0	101,3	100,0
Автодорожній пасажирський транспорт	100,1	100,5	102,3	127,1	102,2
Зв'язок	100,6	100,0	100,0	101,4	92,0
Відпочинок і культура	100,4	100,2	101,4	102,2	101,7
Освіта	102,6	100,1	100,0	103,6	112,5
Ресторани та готелі	99,8	100,3	100,0	104,9	104,1
Різні товари та послуги	100,7	101,3	100,6	111,6	103,3

Освіта

В області функціонує 1634 навчально-виховні заклади, якими охоплено 239,7 тис. вихованців, учнів і студентів. Навчально-виховний процес забезпечують 27,9 тис. педагогів.

Надання вищої освіти забезпечують 22 вищих навчальних закладів та 6 філій. Державне замовлення виконують Житомирський державний університет імені І.Я.Франка, Житомирський державний технологічний університет,

Житомирський національний агроекологічний університет, інститут медсестринства, 18 коледжів, технікумів, училищ.

Провідне місце в системі вищої освіти області займають державні вищі навчальні заклади III-IV рівнів акредитації. Науково-педагогічний персонал університетів, інститутів становить 3,4 тис. осіб, у т.ч. 94 доктори наук, 710 – кандидатів наук.

Професійно-технічну освіту надають 28 державних навчальних закладів. Загальну середню освіту забезпечують 840 закладів. В регіоні здійснюється оптимізація шкільної мережі, діє 76 освітніх округів, 56 закладів нового типу. Дошкільна освіта області представлена 662 навчальними закладами. Ними охоплено 47,5 тис. дітей. Відновлено роботу 52 ДНЗ. За показниками відновлених дошкільних навчальних закладів область посіла I місце в Україні.

Завершено повне охоплення дошкільною освітою дітей 5-річного віку. Відкриття дошкільних закладів та розширення мережі груп дало змогу забезпечити охоплення 96% дітей віком 3-6 років дошкільною освітою.

За 2 останні роки майже вдвічі (з 22,5% до 37,9%) зросли показники охоплення учнів гуртками позашкільних навчальних закладів.

Забезпечено стабільне функціонування та розвиток системи загальної середньої освіти. Проведено значний обсяг робіт із зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти.

Завершено будівництво Новоград-Волинської ЗОШ I-III ступенів № 8 (≈7,5 млн.грн.) та II черги Черняхівської ЗОШ I-III ступенів (≈8,4 млн.грн.).

Протягом минулого року проведено поточні ремонти в усіх навчальних закладах області, капітально відремонтовано 46 шкільних приміщень, у 6 навчальних закладах відновлено централізоване водопостачання та водовідведення, реконструйовано дахи 29 ЗОШ, проведено ремонт систем опалення на 12 освітянських об'єктах, у 8 школах відновлено внутрішні санвузли. Проведено роботи різного ступеню складності на 41 освітянській котельні. Реконструйовано та побудовано 11 автономних котелень. На проведення ремонтних робіт використано 33,5 млн.грн., у тому числі коштів субвенцій з державного бюджету близько 14 млн.грн., що в 1,6 раза більше від рівня 2010 року.

Придбано 43 навчально-комп'ютерні комплекси за кошти державного бюджету.

Безкоштовне харчування учнів 1-4 класів, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, школярів із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» організовано в усіх містах і районах області. Учні північного регіону області забезпечені безкоштовним гарячим харчуванням згідно зі ст. 30, 51 Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, що постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС». Середня вартість одноденного харчування становить близько 5,5 грн.

У 2011 році вживалися заходи щодо забезпечення безкоштовним підвезенням школярів та педпрацівників сільської місцевості.

Безкоштовним підвезенням забезпечено 98,4% учнів сільської місцевості та 90% вчителів, які його потребують.

Поповнення парку шкільних автобусів здійснюється за рахунок державного, місцевого та інших видів фінансування. На сьогодні парк спеціалізованих шкільних автобусів області становить 142 одиниці. У 2011 році придбано 6 автобусів за кошти державного та 9 – місцевого бюджетів.

Профільним навчання в області охоплено 80% учнів 10-11 класів, поглиблене вивчення предметів запроваджене для 18% у 221 ЗНЗ.

У літній період на базі переважної більшості ЗНЗ функціонували пришкільні табори відпочинку, з місцевих бюджетів на їх функціонування було виділено 4,0 млн. грн., що дозволило забезпечити роботу 477 таборів і оздоровити 26,6 тис. дітей. Близько 3,0 млн. грн було виділено на оздоровлення дітей-сиріт.

У системі освіти області створюються умови для рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими потребами. На місцях розроблені міські та районні структурно-функціональні моделі соціального захисту дітей з обмеженими можливостями.

Інтернатні заклади постійно працюють над поліпшенням умов утримання, навчання та виховання дітей. За 2011 рік на забезпечення функціонування інтернатних закладів виділено 118,0 млн. грн. проти 110,8 млн. грн. у 2010 році.

Спеціальні школи-інтернати забезпечені технологічним, і медичним обладнанням, твердим та м'яким інвентарем.

Управлінням освіти і науки облдержадміністрації здійснюється планомірна робота із забезпечення дітей-інвалідів необхідними засобами реабілітації, у т.ч. слуховими апаратами та засобами корекції зору.

Культура і туризм

Культурно-мистецькі досягнення

З метою створення умов для поліпшення матеріально-технічної бази закладів культури, за січень-грудень 2011 року було проведено:

капітальних ремонтів та реконструкцій на суму 3138,5 тис.грн. (Житомирська обласна філармонія – 1142,8 тис.грн.;

Житомирський обласний краєзнавчий музей – 299,8 тис.грн.; літературно-меморіальний відділ ім. В.Г.Короленка Житомирського обласного краєзнавчого музею – 312,1 тис.грн; обласний музично-драматичний театр ім. І.Кочерги – 250,0 тис.грн.; музей космонавтики ім. С.П.Корольова – 596,4 тис.грн.; училище культури і мистецтв ім. І.Огієнка – 537,4 тис.грн.).

поточних ремонтів на суму 1 012,5 тис.грн.:

Придбано обладнання і предметів довгострокового користування на суму 292,0 тис. грн.

За звітний період 2011 року: Проведено поповнення бібліотечних фондів:

Обласною універсальною науковою бібліотекою ім. О.Ольжича – на 190,0 тис.грн.;

обласною бібліотекою для юнацтва – на суму 99,0 тис.грн.;

обласною бібліотекою для дітей – на суму 99,0 тис.грн.

Здійснено передплату російськомовних та українськомовних періодичних видань на I півріччя 2012 року:

обласною універсальною науковою бібліотекою ім. О.Ольжича – 303,6 тис.грн.;

обласною бібліотекою для юнацтва – на суму 65,0 тис.грн.;

обласною бібліотекою для дітей – на суму 40,0 тис.грн.

Протягом 2011 року було проведено капітальні ремонти 2 кінотеатрів, 3 музеїв, 5 бібліотек, 32 будинків культури та клубів, поточні ремонти в 280 закладах культури області. Загальна сума виконаних ремонтно-будівельних робіт становить більш ніж 5,5 млн.грн.

На даний час триває капітальний ремонт приміщення Житомирської обласної філармонії. Ведуться роботи по заміні старих дерев'яних вікон на металопластикові, ремонту фасаду та водостоків, системи опалення; встановлена тепла завіса.

Краще підготувалися до роботи взимку і сільські заклади культури. Цього року опалюється на 136 приміщень більше, ніж в минулому, що становить 52% від загальної кількості.

Бібліотечна Житомирщина

Серед закладів культурно-просвітницького спрямування Житомирщини бібліотеки залишаються найдоступнішими та найбільш відвідуваними. Вони та їхні фондові зібрання — це не тільки наша гордість і багатство, але й одна із найважливіших складових інформаційної політики держави, спрямована на задоволення духовних, культурних, освітніх потреб нації. Кожен рік історії держави накладає свій відбиток і на розвиток бібліотек області, від яких суспільство чекає нових послуг, нових можливостей.

Сьогодні для користувачів області працює 921 бібліотечний заклад, у тому числі 36 дитячих, 3 юнацьких, 800 у сільській місцевості, з фондом понад 10 млн. примірників, які обслуговують більше 500 тисяч користувачів, книговидача складає майже 10 млн. документів.

Використовуються принципово нові підходи до організації різних аспектів функціонування бібліотек це: збереження, формування і використання своїх ресурсів; створення інформаційного потенціалу, впровадження техніко-технологічних новацій, розширення соціально-комунікативної діяльності, застосування нетрадиційних сервісних форм обслуговування користувачів шляхом надання необхідних їм бібліотечно-інформаційних послуг, зокрема з використанням телекомунікаційних можливостей глобальної мережі Інтернет.

У рамках проекту «Бібліоміст» в **обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О.Ольжича** відкрито Регіональний тренінговий центр, який надає послуги по безкоштовному доступу до Інтернету для читачів бібліотеки.

Такі ж Інтернет-центри відкрито у місті Бердичеві, Малині, Новограді-Волинському в Олевську та Попільні.

На базі Регіонального Інтернет-центру в **обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О.Ольжича** діє безкоштовний Центр для людей з особливими потребами з метою підвищення поінформованості та освіченості людей з особливими потребами, подолання їх замкнутості, забезпечення самореалізації та інтеграції їх в громадянському суспільстві.

Серед бібліотечних заходів, які заслуговують на увагу стали:

Міжнародна літературна зустріч письменників і поетів Курської, Сумської та Житомирської областей в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О.Ольжича.

Вечір пам'яті Євгена Концевича в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О.Ольжича.

Відкриття пересувної виставки про життя та творчість Яна Ігнатія Падаревського (1860-1941), польського піаніста, композитора, політичного діяча в рамках святкування днів польської культури в Житомирі.

Читацька конференція за книгою Мирослава Дочинця «Вічник», номінованою на Міжнародну літературну премію імені нескореного лицаря українського духу Євгена Концевича.

Обласний та міський конкурси дитячої творчості на тему «Податки очима дітей», проведений обласною бібліотекою для дітей спільно з міською та обласною податковими інспекціями.

Засідання за Круглим столом з гострими кутами «У юристи б я пішов» за участю працівників юридичних служб в обласній бібліотеці для юнацтва.

Віртуальна екскурсія "Залами музеїв Лесі Українки" (до 140-річчя від дня народження Лесі Українки) в обласній бібліотеці для юнацтва.

Спільно зі студією АРТ-село обласна дитяча бібліотека до Міжнародного Дня захисту дітей організувала і презентувала виставку живопису і предметів декоративно-прикладного мистецтва «Мистецтво без кордонів».

В бібліотеках області працюють більше 180 клубів за інтересами, які проводять всебічну масову роботу серед населення. Бібліотекарі роблять все можливе, що може сприяти відродженню духовності, національної гідності, збереженню традицій. Вони урізноманітнюють та постійно шукають і впроваджують нові цікаві форми та методи роботи з користувачами

(бібліовікторини, ерудитлото, уроки історичної правди, анкетування, опитування читачів тощо).

Такі масові заходи, акції, набувши суспільного визнання і резонансу у місті та області, позитивно впливають на підвищення авторитету бібліотек і зростання їх соціальної ролі.

Музеї

Скарбницею пам'яток природи, історії і культури Житомирського краю і головним місцем їх зберігання є музеї.

В області функціонують 5 державних музеїв (обласний краєзнавчий музей, обласний літературний музей, музей космонавтики ім. С.П.Корольова, Кмитівський музей образотворчого мистецтва ім. Й.Д. Буханчука, музей коштовного каміння у смт Володарськ-Волинський) та 8 відділів обласного краєзнавчого музею, 1 відділ обласного літературного музею.

За станом на 01.01.12 у фондах **державних музеїв** зберігається близько 140 тисяч предметів основного фонду та 45 тисяч науково-допоміжного.

Рішенням Житомирської обласної ради у 2011 році вирішено передати приміщення відділу природи обласного краєзнавчого музею у власність Житомирської єпархії Української Православної Церкви.

Під музей природи планується побудувати нове приміщення.

До переліку **недержавних музеїв Житомирської області** входить 21 музей: 17 з них присвоєно звання «Народний». Основний фонд музеїв нараховує близько 43 тисячі музейних предметів (450 з них унікальні).

Непересічною подією у 2011 році стало відкриття нового приватного музею. У містечку Радомишль Ольга Богомолець, відома громадська діячка і меценат, на базі відновленого історико-культурного комплексу «Замок Радомисль» відкрила єдиний у світі музей української домашньої ікони та старожитностей. Його експозиція «Душа України» складається з понад 5000 ікон XVII-XXI ст. з усіх регіонів України з приватної колекції Ольги Богомолець.

До 140-річчя від дня народження Лесі Українки:

Новоград-Волинський - маленька батьківщина Великої Лесі Українки

(Лариси Петрівни Косач)

У лютому 2011 року в області, зокрема у м. Новограді-Волинському проведено ряд тематичних заходів з нагоди 140-річчя великої поетеси Лариси Петрівни Косач.

Проведено науково-літературне засідання «Плеяда паростків Лесиного краю» у літературно-меморіальному музеї імені Лесі Українки (м.Новоград-Волинський) за участю лауреатів премії імені Лесі Українки, письменників, творчої молоді, членів Житомирського обласного об'єднання ВУТ Просвіти, представників громадськості та засобів масової інформації.

140-річчю з дня народження поетеси та 100-річчю написання драми-феєрії «Лісова пісня» присвячувався обласний конкурс читців-декламаторів творів Лесі Українки та майстер-клас переможців і учасників Всеукраїнського конкурсу виконавців художнього слова імені Лесі Українки у м. Новограді-Волинському.

Клубна Житомирщина

Мережа клубних закладів області системи Міністерства культури України за станом на 01.01.12 складає 1035 одиниць.

З них за підпорядкуванням : 22 - районних;
33 - міських, селищних;
980 - сільських.

Проаналізувавши стан справ в клубній галузі області за останні 3 роки слід зазначити, що тенденція до закриття клубів поступово знижується.

Народна творчість завжди посідала чільне місце у діяльності клубних установ. В умовах сучасності вона стає однією з провідних, як така, що віддзеркалює українську ментальність, найбільш повно передає сутність процесу формування національної свідомості, соціального становлення особистості.

Значною мірою вона реалізується в діяльності культурно-дозвіллевих формувань, аматорських колективів та осередків художніх промислів. Згідно із статистичною звітністю в закладах культури області діє 3867 клубних формувань. З них 1349 – дитячих, 3492 колективів художньої творчості, у яких беруть участь 31290 учасників художньої самодіяльності, 149 аматорських колективів зі званням «народний», 20 «зразкових».

Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 28.12.10 № 425 з 2 лютого по 5 травня 2011 року у м. Житомирі в приміщенні обласного музично-драматичного театру ім. І. Кочерги відбулися **творчі звіти районів та міст області, присвячені 20-й річниці Незалежності України.**

Свій талант жителям та гостям обласного центру продемонстрували представники 23 районів та 5 міст. На головній сцені області виступили біля 3700 самодіяльних артистів, а концертні програми переглянули близько 25000 глядачів.

Зокрема у звітах взяли участь: майже 600 закладів культури області; 30 шкіл мистецтв; 7 художніх шкіл; 20 гуртків декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва районних будинків дитячої і юнацької творчості; 454 аматорських колективи, у тому числі 82 дитячих; 116 аматорських колективів зі званням «народний», 33 колективи зі званням «сразковий»; 359 майстрів народної творчості з них 86 мають звання «майстра народної творчості».

15 березня 2011 року в приміщенні Житомирського обласного Центру народної творчості відбувся обласний конкурс читців-аматорів, присвячений 197-й річниці від дня народження Т. Г. Шевченка.

У конкурсі, брали участь 13 читців-аматорів із 4 районів та 2 міст області.

Переможці конкурсу делеговані до м. Києва на Всеукраїнський конкурс читців, присвячений 197-й річниці від дня народження Т. Г. Шевченка.

12 квітня в залі Житомирського державного університету ім. І. Франка відбувся звітний концерт народного оркестру народних інструментів під керівництвом заслуженого артиста України Василя Рутецького на предмет підтвердження звання «народний-аматорський».

Управління культури і туризму облдержадміністрації, обласний Центр народної творчості спільно з відділом культури і туризму Баранівської райдержадміністрації 14 травня 2011 року організували і провели III обласний фестиваль — конкурс хорової пісні пам'яті Анатолія Пашкевича «Мамина вишня», у якому взяли участь 25 аматорських колективів загальною кількістю 420 учасників.

На фестиваль прибули колективи з міста Миргорода Полтавської області та міста Очакова Миколаївської області. Аматорами сцени було виконано більше 70 пісень українських композиторів, сучасних авторів, обробки українських народних пісень та значна частина творів Анатолія Пашкевича. Переважна кількість колективів показали високий рівень підготовки, виконавську майстерність, сценічну культуру.

7 травня 2011 в приміщенні Житомирського районного будинку культури відбувся II обласний фестиваль ветеранських колективів, присвячений Дню Перемоги.

У фестивалі взяли участь 24 ветеранських колективи великих і малих форм, загальною кількістю 350 чоловік.

III обласне свято декоративно-прикладного мистецтва «Майстерний червень»

У відкритті свята 5 червня 2011 року взяли участь 98 майстрів народної творчості, котрі представили роботи у різних видах декоративно-прикладного мистецтва: традиційна та художня вишивка, художня різьба по дереву, іконопис, декоративний розпис, вітражі, авторська та традиційна сучасна лялька, витинанка, лозоплетіння, плетіння з кукурудзяного листа, флористика, декоративно-графічні вироби на корі берези, бісероплетіння.

У рамках проведення III обласного свята «Майстерний червень» відбулося засідання за круглим столом, «Майстер-клас» на якому був присутній та виступив Євген Ігорович Шевченко — голова Національної спілки майстрів народного мистецтва. Євген Ігорович — український майстер народного мистецтва, мистецтвознавець, заслужений діяч мистецтв України провів «Майстер-клас» на тему: "Стан і тенденції сучасного та традиційного декоративно-прикладного мистецтва», взяв участь у відкритті свята, оглянув експозицію робіт кращих майстрів Житомирщини.

Всі майстри, котрі представили свої роботи на III святі декоративно-прикладного мистецтва «Майстерний червень — 2011» були відзначені подяками за збереження, відродження і популяризацію самобутнього народного мистецтва рідного краю, активну участь у проведенні III обласного свята декоративно-прикладного мистецтва та творчих звітів районів і міст області, присвячених 20-й річниці незалежності України.

11 червня 2011 року у місті Житомирі відбувся I Міжнародний фольклорний фестиваль «Срібна вежа», який проходив. На фестиваль прибули колективи з Литви, Польщі, Японії, Бангладеш. Україну представляли фольклорні колективи Брусилівського, Ємільчинського, Коростенського, Володарсько-Волинського районів та міста Бердичева Житомирської області.

Фестиваль розпочався театралізованим дійством на Замковій Горі і продовжився у міському парку культури і відпочинку ім. Ю.Гагаріна. У виконанні колективів зарубіжних країн та фольклорних колективів Житомирської області прозвучали: народні, календарно-обрядові пісні, танці свого краю, відтворено фрагменти Поліського весілля. Глядачі мали змогу милуватися колоритним національним одягом колективів, почути прекрасну музику народних інструментів.

Діяльність шкіл естетичного виховання

Упродовж 2011 року мережа шкіл естетичного виховання області не змінилася: 25 музичних шкіл, 10 шкіл мистецтв, 6 художніх шкіл.

Протягом 2011-2012 навчального року у школах області навчалось 8499 дітей, навчальний процес здійснювали 943 викладача.

З метою виявлення та підтримки талановитих дітей - учнів шкіл естетичного виховання області було проведено такі заходи:

обласний семінар викладачів шкіл естетичного виховання: методична робота по секціях ;

III етап Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості;

обласний етап Всеукраїнського конкурсу за молодіжною програмою УФК «Нові імена України»;

обласний конкурс сольного виконання серед учнів шкіл естетичного виховання області;

музично-теоретична олімпіада;

обласний фестиваль-конкурс дитячої вокальної творчості «Казкові мелодії»;

позачергову атестацію викладачів шкіл естетичного виховання області;

регіональний конкурс юних скрипалів та віолончелістів пам'яті Леоніда Варчина;

обласний фестиваль дитячої та юнацької та хорової творчості;

обласний конкурс юних художників «Моя родина – моя Житомирщина»;

виставка творчих робіт учнів художніх шкіл області у приміщенні музею історії м. Бердичева.

З метою підтримки та покращення умов функціонування шкіл естетичного виховання області розпорядженням голови облдержадміністрації від 31.12.10 № 433 затверджено обласну соціальну програму розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року та видано доручення заступника голови облдержадміністрації від 21.12.10 № 7314/43/2-10 з питання реалізації Державної соціальної програми розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року.

Туризм

За станом на 01.01.12 на території області зареєстровано 10 підприємств-туристичних операторів (загальна кількість туристичних підприємств, що прозвітували за 2011 рік - 72). За даними звіту 1-ТУР(к) за 9 місяців 2011 року туристичними підприємствами області було обслужено 12323 туристи, 3208 екскурсантів. Загальний обсяг наданих послуг становить 26,8 млн. грн., обсяг платежів до бюджету становить 652,159 тис. грн.

Облдержадміністрація взяла активну участь у проекті «Via-Regia – культурний шлях Ради Європи», в рамках якого було підготовлено інформацію для представлення туристичних об'єктів області. Головною метою проекту програми «Культурні шляхи Європи» є демонстрація та збереження культурної спадщини різних країн; популяризація маловідомих об'єктів культурної спадщини, здійснення туристичного обміну крізь кордони та століття. Територіальна спрямованість проектної пропозиції має загальнонаціональний рівень. Центральним містом реалізації проекту є м. Київ, а також Via-Regia - коридор, який йде на захід через Київську, Житомирську Рівненську, Львівську та Волинську області.

22 лютого, в рамках відзначення 140-ї річниці від дня народження Лесі Українки, відбулася презентація екскурсійного маршруту, присвяченого великій поетесі під назвою «Мала батьківщина Великої Українки». Організатор екскурсійного маршруту - відділ культури та туризму міської ради. Його учасниками стали учні та вчителі загальноосвітніх навчальних закладів міста.

23 березня 2011 року управління культури і туризму облдержадміністрації взяло участь у виставкових заходах «УІТТ-2011»- «Україна - подорожі та туризм». Учасниками цьогорічної виставки стали провідні туристичні компанії України та світу. Свій туристичний потенціал був презентований регіонами України та містами-господарями чемпіонату Європи з футболу Євро-2012.

29-31 липня 2011 року відбувся **10-й ювілейний Житомирський міжнародний фестиваль авторської пісні «Мі-сі-соль»**. Фестиваль був організований Житомирським міським спортивно-туристським клубом «Полісся», за підтримки управління культури і туризму облдержадміністрації.

Свято відвідали всі, хто закоханий у природу, у пісню. Фестиваль, як і завжди, проходив у мальовничому куточку Житомирського Полісся, поблизу с. Дениші. Це перлина Поліського краю із прекрасною рікою Тетерів, що тече в двадцяти кроках від сцени, велетенськими 500-річними дубами, вечірнім дзвоном Тригирського монастиря, зі скелями, які приваблюють спортсменів-скелелазів з усіх куточків світу. Обов'язкові складові бардівського свята – срібні звуки гітари, щирість та доброзичливість організаторів фестивалю, знаменитий куліш.

24 вересня 2011 року на вулицях Михайлівській та Лятошинського відбулися святкові заходи з нагоди Всесвітнього дня туризму та Дня туризму в Україні, зокрема **II обласна туристична виставка «Житомирщина туристична-2011».**

Житомирянам та гостям міста було представлено пропозиції

районів, громадських організацій, туристсько-спортивних клубів, музеїв, туристичних фірм, навчальних закладів, щодо цікавих об'єктів, проектів та можливостей у сфері туризму в регіоні.

Участь у виставці взяли 16 районів області. Житомирська обласна молодіжна громадська організація «Центр розвитку туризму» спільно з Житомирським велоклубом представила проект створення мережі маркованих велосипедних маршрутів різної протяжності цікавими місцями навколо Житомира; спільно з магазином товарів для активного відпочинку «Гора» школу скелелазіння (наш регіон є унікальним для розвитку даного виду туризму з огляду на численні скельні масиви); спільно з туристичним оператором «Квім Тревел» – ексклюзивні тури і екскурсії по Житомиру і Житомирській області. Вулицею Михайлівською було проведено безкоштовну екскурсію, бажаючі могли спробувати себе у «підкоренні вершини» на скелелазному стенді, пограти у квест на туристичну тематику.

У рамках виставки грамотами було відзначено кращих працівників туристичної сфери.

9 грудня 2011 року за підтримки управління культури і туризму та головного управління економіки облдержадміністрації проводився майстер-клас з техніки проведення екскурсії в рамках виконання обласної програми підтримки малого підприємництва. Участь у заході взяли туристичні підприємства області, студенти Житомирської філії Київського інституту бізнесу і технологій та Житомирського коледжу ресторанно-туристичного бізнесу та торгівлі.

Культурна спадщина

На державному обліку в області перебуває 3193 пам'яток, у тому числі археології – 795, історії – 2318, монументального мистецтва – 80.

До Державного реєстру нерухомих пам'яток України національного значення занесено 16 пам'яток, у тому числі археології – 12, історії – 3 та монументального мистецтва – 1.

Дев'ять населених пунктів Житомирщини включено до Списку історичних населених місць України.

Охорона здоров'я

Мережа галузі охорони здоров'я Житомирської області нараховує 1159 закладів та установ: 22 центральні районні лікарні, 4 центральні міські лікарні, 1 центральна дитяча міська лікарня, 1 центральна районна поліклініка, 1 районна лікарня, 8 міських лікарень розташованих у селищах міського типу, 18 дільничних лікарень, 19 міських лікарських амбулаторій, 180 сільських лікарських амбулаторій (з них 159 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини), 823 ФАП (ФП), 14 стоматологічних поліклінік, 1 станція швидкої і невідкладної медичної допомоги, 5 лікарських та 6 фельдшерських пунктів, 21 лікувально-профілактичний заклад обласного рівня, 4 санаторії, 2 будинки дитини, 4 медичних навчальних заклади, 25 СЕС (1 обласна, 1 міська, 23 районних). Крім того, медичну допомогу надають 8 лікувально-профілактичних закладів інших міністерств та відомств: Міністерство внутрішніх справ України – 1, Міністерство транспорту та зв'язку України – 2, Міністерство оборони України – 1, Державний департамент України з питань виконання покарань – 1, Міністерство з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи – 1, Північне регіональне управління прикордонної служби України – 1, Міністерство машинобудування – 1 та 1 СЕС на залізничному транспорті.

У 2011 році 226 суб'єктів підприємницької діяльності мають ліцензію на здійснення медичної практики.

➤ *Розвиток сімейної медицини*

У 2011 році сільські лікарські амбулаторії с. Райгородок Бердичівського, с. Пединки Любарського та с.Івановичі Червоноармійського району реорганізовані в амбулаторії загальної практики сімейної медицини; дільничні лікарні с. Слобода Овруцького району та с. Тютюнники Чуднівського району реорганізовані в АЗПСМ; міські лікарні: смт Миропіль, Биківка Романівського та смт Великі Коровинці, Іванопіль Чуднівського районів реорганізовано в АЗПСМ, які обслуговують значну частину сільського населення даних районів. Відділення сімейної медицини з обласного медичного центру переведено в ЦМЛ № 2 м. Житомира.

У м. Новоград-Волинському проведена реконструкція міської амбулаторії загальної практики – сімейної медицини.

Близько 1500 дорослих і 800 маленьких мешканців міста Новограда-Волинського будуть отримувати медичну допомогу первинного рівня в амбулаторії загальної практики – сімейної медицини, яка відкрилася після реконструкції в одному з мікрорайонів міста.

Реконструкцію приміщення провели за рахунок субвенції з державного бюджету, яку отримали за сприяння нашого земляка, голови Верховної Ради України В.М.Литвина. Крім того, для оснащення амбулаторії залучили благодійні та спонсорські кошти. Придбали електрокардіограф, холодильник, меблі, медичне обладнання – загалом понад 90 тисяч гривень було затрачено для того, щоб повноцінно функціонував цей заклад.

➤ ***Формування оптимальної мережі закладів первинного рівня надання медичної допомоги***

Міська лікарня смт Дружба Олевського району реорганізована у міську лікарську амбулаторію; СЛІА с.Мокре Баранівського р-ну, АЗПСМ с.Вільха Романівського р-ну, АЗПСМ с.Середі Ємільчинського р-ну реорганізовані у ФАПи.

Відбулося об'єднання малопотужних ФПів у Романівському районі (із 18 закладів створено 9).

Відповідно до Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2015 року, Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», що затвердженої рішенням обласної ради від 23.04.08 № 503, та на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 17.02.10 № 208 «Деякі питання удосконалення системи охорони здоров'я», наказу МОЗ України від 30.08.10 № 735 «Про затвердження примірних етапів реформування первинного та вторинного рівнів надання медичної допомоги» в області видано розпорядження голови облдержадміністрації від 13.09.10 № 263 «Про структурну перебудову галузі охорони здоров'я області», згідно з яким:

ліжковий фонд приведено у відповідність до нормативу, затвердженого постановою КМ України від 28.06.97 № 640 – 81.0 на 10 тис. нас. (по області – 73,8). Оптимізація ліжкового фонду продовжується як на вторинному, так і третинному рівнях надання медичної допомоги;

проведена передача закладів первинної медико-санітарної допомоги у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст районів (крім Малинського району);

у всіх районах утворено центри первинної медико-санітарної допомоги, як структурні підрозділи ЦРЛ, ЦМЛ, ТМО. В Овруцькому районі утворено 2 Центри (в центральній районній лікарні та районній лікарні с. Словечне), у Новоград – Волинському – 2 (на рівні міста та району). Фінансування закладів первинної медико-санітарної допомоги здійснюється на рівні району, у Новоград-Волинському та Малинському районах за рахунок субвенції з районного бюджету.

➤ ***Забезпеченість кадрами***

В галузі працюють 4490 лікарів та 13514 молодших спеціалістів з медичною освітою. Показник забезпеченості лікарями становить 35,08 на 10 тис. населення, молодшими спеціалістами з медичною освітою – 105,6 на 10 тис. населення.

73,4% лікарів області та 62 % середнього медичного персоналу мають атестаційну категорію.

Укомплектованість штатних лікарських посад фізичними особами становить 71,9%, укомплектованість штатних посад молодших спеціалістів з медичною освітою – 94,0%. Як і у попередні роки, відмічається низька укомплектованість штатних посад у закладах первинного рівня надання медичної допомоги. Укомплектованість штатних лікарських посад фізичними особами становить 48,8%.

Гостро постає проблема комплектації штатних посад дитячих урологів - 40%, бактеріологів- 40,7%, патологоанатомів – 51,3%, дитячих гінекологів - 55%.

Проблемним залишається питання збільшення питомої ваги серед працюючих медичних працівників осіб пенсійного віку: серед лікарів. – 26,1% у 2011 р (проти 24,6% у 2010 р) та серед молодших спеціалістів з медичною освітою – 12,85% у 2011 році (проти – 12,5% у 2010 р.).

348 лікарів та 859 молодших спеціалістів з медичною освітою потребують житла. Протягом 2011 року житло отримали 10 лікарів. Протягом останніх років лише 1-3% медичних працівників (від потребуючих) отримують житло.

У 2011 році у Житомирському інституті медсестринства закінчили навчання 14 магістрів.

➤ ***Придбання сучасної апаратури***

У квітні 2011р. в центральній дитячій міській лікарні Житомира введено в дію рентгенівський діагностичний комплекс із цифровою обробкою зображення (РДК-ВСМ-10). Апарат придбано на умовах програми співфінансування із міського бюджету та коштів із позабюджетних джерел - спільного фінансування студентів Нідерландів та Житомирської міської ради. Від спонсорів – голандських студентів – для придбання нового рентгенівського комплексу з фонду „Студенти для України” надійшло 549 967 тисяч гривень, Житомирською міською радою з бюджету було виділено 380 тисяч гривень.

❖ Бердичівська центральна міська лікарня в подарунок отримала кардіомонітор для спостереження за важкохворими пацієнтами. Вартість апарата - майже двадцять тисяч гривень.

❖ Реанімаційному відділенню дитячої обласної лікарні благодійники з м. Новограда-Волинського подарували шприцевий дозатор вартістю понад 10 тисяч гривень.

❖ З обласного бюджету виділено 4000,0 тис. грн. для придбання рентген-апаратів, за звітний період отримано 4 рентген-апарати (Житомирський, Чуднівський, Олевський райони, обласна клінічна лікарня).

Вручено рентген-апарат ЦРЛ Житомирського району, вартість апарата – 334 тисячі гривень.

❖ 1 листопада 2011 року обласній дитячій лікарні вручили новий наркознодихальний апарат високого класу якості вартістю майже 320 тис. грн.. від благодійної організації „Японська технічна допомога медичним обладнанням”.

❖ У 2011 році за кошти ЮНІСЕФ закуплено медичного обладнання, орг.техніки та меблів на суму 88,196 тис.грн. для приміщення Клініки, дружньої до молоді у Житомирському районі (відкрита у вересні 2010 р.).

➤ ***Забезпеченість фінансами***

Касові видатки по загальному фонду бюджету установами та закладами охорони здоров'я виконані в сумі **671 258,6 тис. грн.**, при планових призначеннях в сумі **944 768,1 тис. грн.**

Із загального обсягу асигнувань видатки на заробітну плату з нарахуваннями проведено в сумі **519 444,6 тис. грн.**, видатки на придбання медикаментів – **47 395,2 тис. грн.**, видатки на продукти харчування – **15 538,8 тис. грн.** У розрахунку на одного жителя області профінансовано видатки з бюджету у сумі **524,51 грн.** (за аналогічний період 2010 року – **485,43 грн.**). Середня заробітна плата медичних працівників за 9 місяців 2011 року становить **1 652,0 грн.** (за аналогічний період 2010 року – **1 597,0 грн.**) на одну зайняту посаду. За станом на 01.10.11 по спеціальному фонду бюджету затверджено асигнувань в сумі **63 636,4 тис. грн.**, касові видатки склали **47 075,4 тис. грн.**

Залучення позабюджетних коштів

За 9 місяців поточного року закладами охорони здоров'я залучено **55 123,3 тис. грн.** позабюджетних коштів (за аналогічний період 2010 року – **53 261,1 тис. грн.**): в тому числі благодійних внесків, грантів та дарунків – **28 247,1 тис. грн.** (з них гуманітарної допомоги – **6 255,6 тис. грн.**), платних послуг – **26 876,2 тис. грн.**

За 9 місяців 2011 року на медикаменти для лікування хворих, що є членами лікарняної каси Житомирської області було витрачено **18 769,2 тис. грн.**

➤ ***Покращання матеріально-технічної бази***

В обласній клінічній лікарні імені О.Ф.Гербачевського відкрили автономну дахову газову котельню. Сьогодні, коли ціни на енергоносії постійно зростають, важливою умовою ефективного функціонування будь-якого підприємства, організації, закладу, є впровадження енергозберігаючих технологій. Особливо важливо це для медичних закладів, де громадяни покращують стан здоров'я.

Нова котельня буде обігрівати 18,5 тисяч квадратних метрів площі. Економічний ефект – 2,5 мільйони гривень у сезон. Ці зекономлені кошти можна буде використати на медичне обладнання, медикаменти, витратні матеріали.

- ❖ Відкрито після реконструкції бактеріологічний відділ централізованої клініко-діагностичної лабораторії Житомирської обласної клінічної лікарні ім. О. Ф. Гербачевського.

- ❖ Відкрито після реконструкції дитяче відділення Ємільчинської центральної районної лікарні (на ремонт витрачено із місцевого бюджету 175.0 тис.грн. та 22.0 тис.грн на придбання обладнання, спонсорських коштів 2.0 тис.грн.).

- ❖ Відновлено фінансування (виділено 11,5 млн. грн.) та розпочато роботи по добудові хірургічного корпусу міської лікарні на 180 ліжок у м. Коростені (будівництво об'єкту було розпочато у 1989 році). Добудова нового корпусу дасть можливість у майбутньому створити територіальний госпітальний округ (хірургічний, пологовий центри).

➤ *Характеристика демографічної ситуації*

За даними Головного управління статистики в області за 11 місяців 2011 року народилося живими 13839 немовлят (збільшення на 345 немовлят), померло по області 18665 осіб (зменшення на 648 осіб).

Показник малюкової смертності за цей період склав 8,24 на 1000 народжених живими проти 9,03 % аналогічного періоду минулого року - зниження на 8,7%. Випадків материнської смертності не зареєстровано.

Рівень народжуваності за 11 місяців 2011 року склав 11,8‰ проти 11,5‰ за аналогічний період минулого року (темп приросту “+” 2,6%).

Показник смертності знизився на 3% і становить 16,0‰ проти 16,5‰ за 11 місяців минулого року.

Природний приріст становить мінус 4,2‰ проти мінус 5,0‰ або покращання на 0,8‰.

За 11 місяців 2011 року в області зареєстровано 14274 пологів проти 14057 за аналогічний період минулого року, що на 217 пологів більше.

➤ *Захворюваність населення*

Рівень первинної захворюваності серед усього населення у 2011 році становить 67421,2 на 100 тис. нас. проти 67991,2 за аналогічний період 2010 року (практично на рівні минулого року).

Як і у минулі роки, перше місце у структурі захворюваності посідають хвороби органів дихання –30896,1 на 100 тис. нас. (45,8%) проти 31553,2 (46,4%) у 2010 році; друге місце займають травми, отруєння, інші дії зовнішніх факторів –5367,4 на 100 тис. нас. (8,0%) проти 5972,9 (12,4%) у 2010 році, на третьому місці – хвороби сечостатевої системи –4987,9 на 100 тис. нас. (7,4%) проти 5419,9 (7,9%) у минулому році.

Рівень захворюваності на хвороби системи кровообігу складає 3329,5 на 100 тис. нас. (4,9%) проти 3338,9(5,7%) у 2010 році; захворюваність на хвороби органів травлення –2805,9 на 100 тис. нас. (4,2%) проти 2831,8(4,2%); захворюваність на хвороби кістково-м'язевої системи–1996,5 на 100 тис. нас. (3%) проти 1915,4(2,8%) за 2010 рік.

➤ *Сучасні центри надання висококваліфікованої допомоги*

- Постановою Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2010 року № 1256 «Про затвердження переліку проектів із пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку (національні проекти)», пріоритетним визнано проект **«Нове життя – нова якість охорони материнства і дитинства»**, в якому передбачено необхідність будівництва сучасних, європейського рівня, перинатальних центрів, що дасть можливість сконцентрувати матеріальні ресурси, впровадити високоефективні медичні технології, забезпечити високий рівень лікувально-діагностичного процесу.

Базовим закладом для створення Житомирського обласного перинатального центру обрано саме ОКУ «Житомирський обласний центр охорони здоров'я матері і дитини» Житомирської обласної ради.

- За сприяння дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в місті Коростені відбулося відкриття Клініки, дружньої до молоді на базі міської дитячої поліклініки (витрачено із місцевого бюджету 150.0 тис.грн., коштів ЮНІСЕФ 97.0 тис.грн.).
- 23 серпня 2011 року на базі Бердичівської центральної міської лікарні відкрито філію відділення хронічного гемодіалізу обласної клінічної лікарні ім. О.Ф.Гербачевського на 6 діалізних місць (за рахунок коштів обласного бюджету проведено ремонт та оснащення орендованих для розміщення філії приміщень на базі Бердичівської ЦМЛ на суму понад 300 тис. грн.).
- 3 листопада 2011 року відбулося відкриття відділення променевої діагностики обласної консультативно – діагностичної поліклініки

➤ ***Впровадження в практику сучасних методів лікування***

У 2011 році в обласній клінічній лікарні лікар-кардіолог Микола Кушнір вперше в Житомирі виконав складну операцію по стентуванню стовбура лівої вінцевої артерії в умовах рентген-операційного відділення ангіографії та інтервенційної радіології.

➤ ***Впровадження новітніх проектів в галузі охорони здоров'я***

- За сприяння Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), інституту педіатрії, акушерства та гінекології АМН України в області продовжено роботу з розробки ***стратегії інтегрованого ведення хвороб дитячого віку*** на базі Ємільчинського району.

Фінансування даного проекту здійснюється за рахунок коштів Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) та коштів місцевого бюджету.

В рамках проекту отримано обладнання для ЛПЗ Ємільчинського району та дитячої обласної лікарні на суму 390 тис. гривень та 7,0 тис. з місцевого бюджету на медикаменти.

- З вересня 2010 року в області діє проект “Телемедична кардіологічна допомога – у будинок дитини”. Виконавцями проекту є Національний інститут серцево-судинної хірургії ім.М.Амосова АМН України, Державний клінічний

науково-практичний центр телемедицини МОЗ України та обласний спеціалізований будинок для дітей-сиріт та дітей, які залишилися без піклування батьків Житомирської обласної ради. В рамках проекту державним клінічним науково-практичним центром телемедицини МОЗ України надано УЗД – апарат “Mindray M5” та встановлено периферійний телемедичний комплекс зі спеціалізованим програмним забезпеченням “Polikom PVX” та налаштованою послугою “МТС Коннект -3G” для забезпечення зв'язку з Національним інститутом серцево-судинної хірургії ім.М.Амосова АМН України для проведення телемедичних консультацій для дітей у будинку дитини і подальшого динамічного спостереження дітей.

Для проведення комплексних телеконсультацій у Національному інституті серцево-судинної хірургії ім.М.Амосова АМН України встановлено телемедичний комплекс Polikom.

Обласний медико-консультаційний діагностичний центр з 2006 року бере участь у міжнародному проекті „Сітка лікарів”, започаткованого 11 Конгресом Світової федерації Українських лікарських товариств (СФУЛТ).

На сьогодні на базі центру проведено 38 телеконференцій за участю лікарів США, Фінляндії, Чехії, ближнього зарубіжжя та України (Харків, Чернігів, Луцьк, Вишгород, Житомир, Долина, Вінниця, Підгайці інші).

- Одним із елементів телемедичних технологій в обласному медико-консультаційному діагностичному центрі є робота дистанційно-діагностичної системи комп'ютерної телефонної електрокардіографії «Телекард» і «Тредекс». На сьогодні ця система встановлена у 22 лікувально-профілактичних закладах області з центральним офісом у КУОМКДЦ. У Бердичівському районі встановлена аналогічна регіональна система із центральною базою у ЦРЛ та з периферичною системою у 10 лікарських амбулаторіях.

З 2011 року КУ ОМКДЦ має можливість проводити телеконсультації хворих кардіологічного профілю із ЛПЗ області з використанням програмного забезпечення Skype. Більшість діагностичного обладнання центру (ендоскопічна та кольпоскопічна відеоінформаційні системи, ультразвукова апаратура тощо) через мережу Інтернет дозволяють в процесі огляду хворого отримувати консультацію провідних спеціалістів в даній галузі. Крім того, протягом 2010 року та 2011 року на базі центру проведено три телеконсультації хворих неврологічного, алергологічного, нефрологічного профілю із лікарями ОХМАТДИТ та Державного клінічного науково-практичного центру телемедицини МОЗ України.

- З метою підготовки фахівців на до- та післядипломному етапах з питань ВІЛ-інфекції за підтримки Дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ) на базі Житомирського інституту медсестринства створено Всеукраїнський **тренінговий** центр з питань профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини. Тренінговий центр оснащено сучасними технічними засобами за рахунок коштів Дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ) на суму 70 тис. грн.

- Підписано Угоду про наукову співпрацю між Жешовським університетом та Житомирським інститутом медсестринства.

Фізкультура і спорт

У 2011 році в області збережено та розширено мережу дитячо-юнацьких спортивних шкіл. На даний час працюють 53 дитячо-юнацькі спортивні школи та школа вищої спортивної майстерності. Заняттями на відділеннях спортивних шкіл охоплено близько 15 тис. чол. У 2010-2011 роках відкрито нові відділення з лижних гонок (Іршанська спортивна школа), армспорту (спортивна школа Новоград-Волинського району), зі стрибків на акробатичній доріжці (спортивна школа № 2 м. Житомира), з легкої атлетики, вільної боротьби, ігрових видів спорту в сільській місцевості Черняхівського, Житомирського, Олевського, Баранівського та інших районів області.

В області проведено паспортизацію спортивних споруд. На даний час на території Житомирщини функціонує 3344 спортивні споруди, з них: 32 стадіони, 416 майданчиків з тренажерним обладнанням, 22 тенісні корти, 303 футбольні поля, 502 приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять, 515 спортивних залів, 8 плавальних басейнів, 270 стрілецьких тирів, кінноспортивна база, 2 споруди зі штучним льодом, 3 веслувально-спортивні бази, стрілецький стенд, лижна база.

Завершено будівництво спортивних залів Черняхівської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів та спортивного залу Ємільчинської гімназії. Облаштовано футбольне поле в с. Майстрів Новоград-Волинського району, збудовано ігровий майданчик із синтетичним покриттям у смт Головіне Черняхівського району, проведено реконструкцію молодіжно-спортивного комплексу “Юність” у смт Ємільчине, спортивного залу Олевської дитячо-юнацької спортивної школи, реконструйовано стадіони в Попільнянському, Любарському, Романівському районах.

На будівництво та реконструкцію спортивних споруд області у 2011 році витрачено 1700 тис. грн., у тому числі із обласного бюджету, які направлено на добудову підсобних приміщень стадіону “Спартак” та підготовчі роботи по реконструкції Центрального стадіону.

В області активно розвивається приватний сектор по наданню фізкультурно-оздоровчих послуг населенню. Працюють приватні спортивні споруди: штучні льодові ковзанки та плавальні басейни ФОК, ТРЦ “Глобал”, ТРЦ “Плаза”, РК “Королівська бочка”. За кошти інвестора ПАТ “Енергопостачальна компанія “Житомиробленерго” збудовано спортивний комплекс із ігровим залом із синтетичним покриттям, фітнес-центром, відкритим ігровим та тренажерним майданчиком, який відкрито у листопаді 2011 року.

В області запроваджено практику проведення Універсиади Житомирщини. У 2011 році участь у Всесвітній універсиаді в Китаї у складі збірної команди України зі спортивної аеробіки взяли вихованки Житомирської дитячо-юнацької спортивної школи “Авангард” Анна Буравська та Маргарита Сіпліва.

За станом на кінець 2011 року 53 спортсмени області входять до збірних команд України з олімпійських та 38 з неолімпійських видів спорту,

8 спортсменів області є кандидатами на участь у XXX Олімпійських іграх 2012 року у Лондоні.

Для членів збірних команд України та області встановлено 40 стипендій голови облдержадміністрації від 700 до 1400 грн. для перспективних та обдарованих спортсменів області та 10 стипендій по 2000 грн. для спортсменів – кандидатів на участь в XXX Олімпійських іграх. За підсумками участі у змаганнях найвищого рівня спортсменам області виплачується матеріальна винагорода від 150 до 15000 грн. У 2011 році розпорядженням голови облдержадміністрації затверджено порядок формування штатної збірної команди резервного спорту області, видатки на зазначенні цілі передбачено з 2012 року.

Збірні команди області взяли участь в усіх комплексних спортивних змаганнях України 2011 року згідно з встановленими квотами з видів спорту. Область посідає 3-4 місце серед областей III групи з олімпійських видів спорту.

Житомирщина знаходиться на першому місці в Україні за результатами виступів спортсменів з триатлону. У 2011 року переможцем кубку Європи став Данило Сапунов, у десятці кращих спортсменів Європи – Єгор Мартиненко, Юлія Єлістратова, Олеся Пристайко.

Уперше за часів проголошення незалежності України представник Житомирської області, бердичівлянин Володимир Матвійчук, здобув бронзову нагороду чемпіонату Європи з боксу.

Вісім спортсменів області виконали норматив майстра спорту України з вільної боротьби, вихованка Новоград-Волинського відділення боротьби Тетяна Лавренчук здобула срібну нагороду чемпіонату Європи серед молоді.

Третє місце на європейському чемпіонаті з легкої атлетики виборола вихованка Бердичівського відділення Людмила Ковальчук.

Звання володарки Кубку світу з кікбоксінгу здобула вихованка Житомирської ДЮСШ “Авангард” Віра Макресова, срібними призерами чемпіонату світу з гирьового спорту стали заслужені майстри спорту України Василь та Костянтин Пронтенки.

Пріоритетним для області ігровим видом спорту є хокей на траві. Одразу дві обласні команди беруть участь у чемпіонаті України серед команд вищої ліги. Збірна команда обласної школи вищої спортивної майстерності “Барс-Буревісник” у 2011 році вперше здобула звання бронзового призера чемпіонату України.

У 2011 році область здобула друге місце у III підгрупі областей у змаганнях за програмою IV всеукраїнських ігор ветеранів.

На базі Житомирського військового інституту проведено Спартакіаду України серед допризовної молоді 2011 року.

Запроваджено видання обласним відділенням Національного олімпійського комітету України обласної газети “Спортивна Житомирщина”, забезпечується пропаганда спортивного та олімпійського руху в області.

В області працюють Житомирський обласний, Бердичівський, Коростенський, Малинський, Новоград-Волинський міські центри фізичного здоров'я населення “Спорт для всіх”.

З метою активізації роботи із залучення населення до занять фізичною культурою і спортом розпорядженням голови облдержадміністрації від 28.04.11 № 162 затверджено Стратегію розвитку масового спорту за місцем проживання громадян в Житомирській області на 2011-2012 роки.

З вересня 2011 року за ініціативою головного управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації відновлено проведення уроків плавання на базі басейну "Авангард" м. Житомира в режимі уроків фізичного виховання для 2-3 класів загальноосвітніх шкіл міста.

У напрямі розвитку масового спорту серед сільського населення, спільно з обласною організацією Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства "Колос" проводяться обласні сільські ігри, щороку у травні-серпні відбувається футбольний фестиваль серед сільських команд "Даруймо радість дітям" за участю понад тисячі учасників тільки у фінальному етапі та багатетапні змагання за програмою обласних сільських ігор.

Протягом 2011 року в області проведені обласні галузеві спартакіади серед працівників закладів охорони здоров'я, культури, промислових підприємств, житлово-комунального господарства, поштового зв'язку, ВАТ "Укртелеком", газового господарства, державних службовців, правоохоронців, учасниками яких щороку були понад 10 тис. чол. на всіх етапах змагань. Збірні команди області взяли участь у Всеукраїнських заходах згідно з Єдиним календарним планом, у тому числі у Всеукраїнській спартакіаді державних службовців та Всеукраїнській спартакіаді серед працівників органів місцевого самоврядування.

Сім'я, жінка, молодь та неповнолітні

В області створена система роботи щодо захисту прав та інтересів дітей, профілактики негативних проявів у дитячому середовищі.

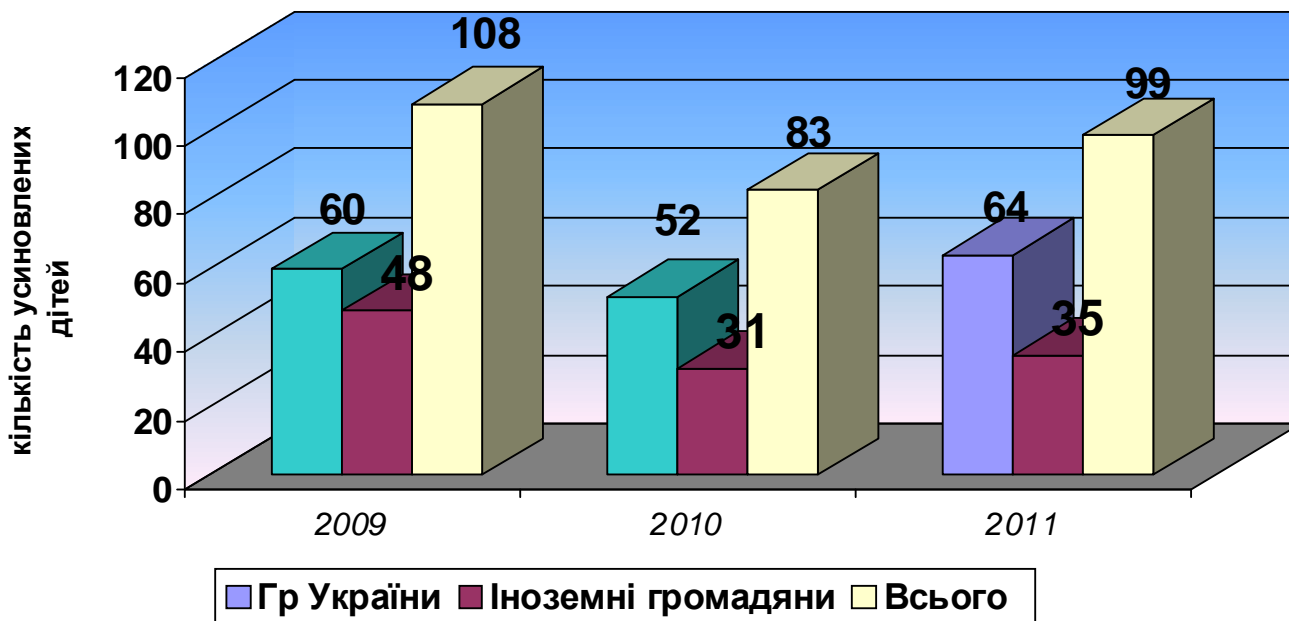
За станом на 01.01.12 на обліку служби у справах дітей області перебуває 3777 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та 3505 дітей, які виховуються в кризових сім'ях.

Проводиться робота щодо реалізації права дитини, яка втратила батьків, на виховання в іншій сім'ї.

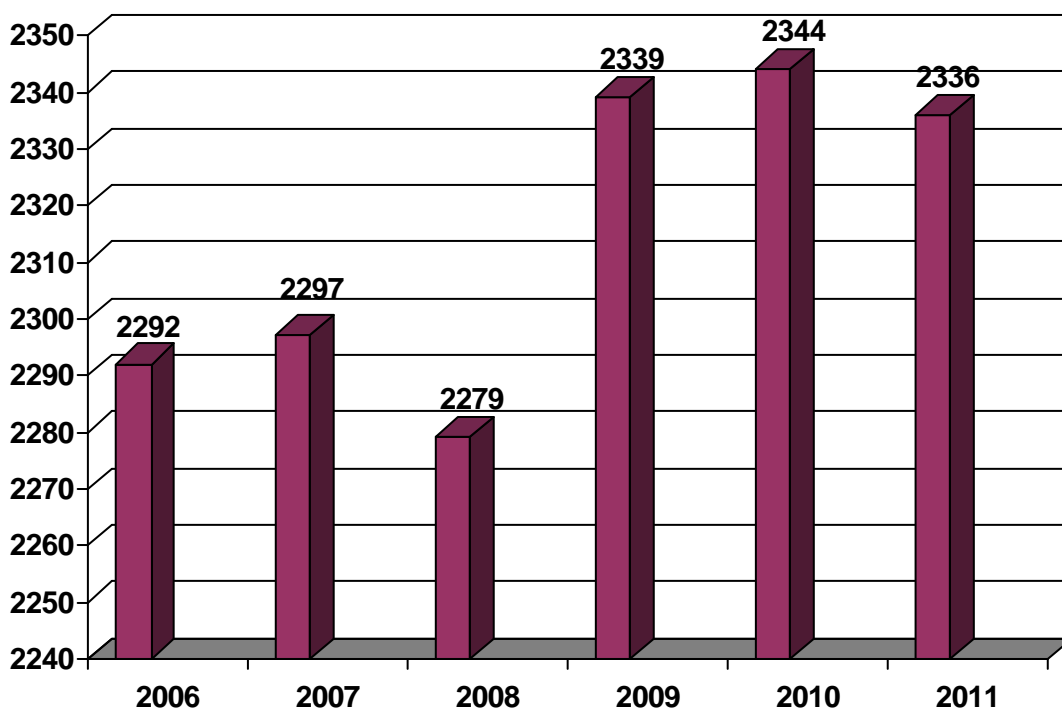
Відбулись позитивні зрушення щодо розвитку сімейних форм влаштування дітей, які залишились без піклування батьків. Обласний показник влаштування дітей в сімейні форми виховання становить 75,5%.

В області переважає усиновлення дітей громадянами України. У 2011 році усиновлено 99 дітей, з них громадянами України – 64.

Кількість усиновлених дітей в області у 2009-2011 р.р.

Упродовж останніх років збільшується кількість дітей, які влаштовані під опіку, піклування. За станом на 01.01.12 під опікою, піклуванням перебуває 2336 дітей.

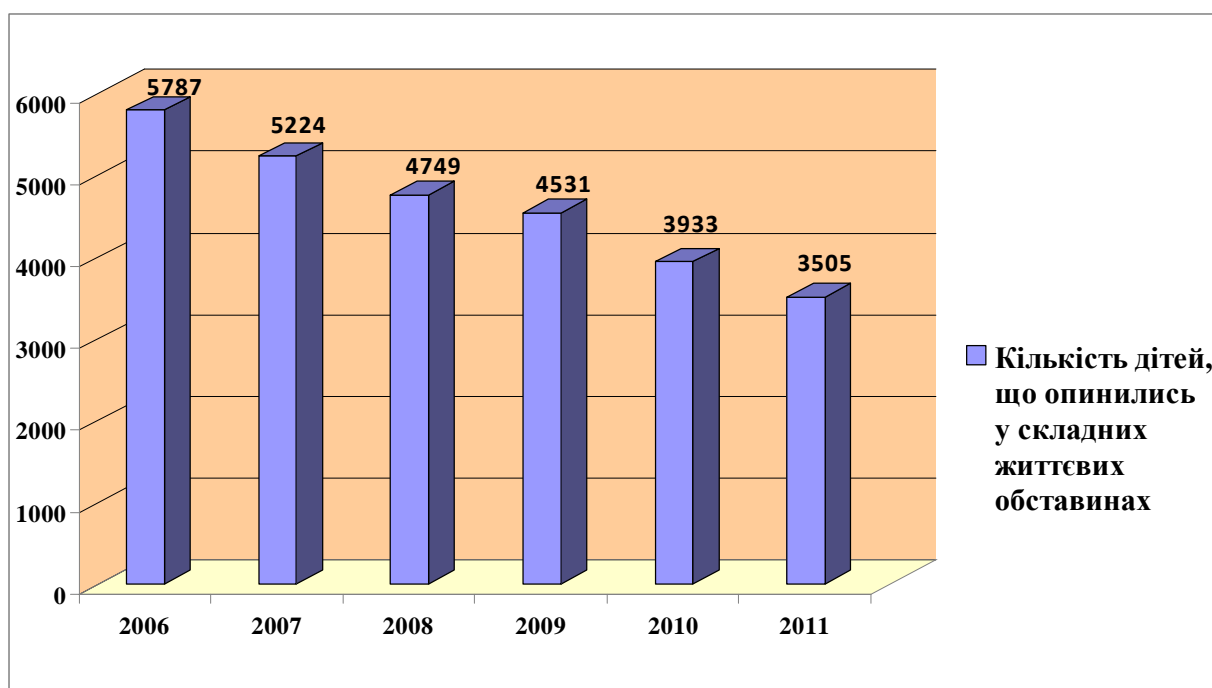
Функціонує 30 дитячих будинків сімейного типу та 167 прийомних сімей, в яких виховується 510 дітей, що становить понад 13 % від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Упродовж минулого року створено 1 ДБСТ та 10 ПС, в які влаштовано 44 діти.

В області створено та діє Житомирський обласний притулок для дітей та Житомирський обласний центр соціально-психологічної реабілітації, які розраховані на 50 місць. У 2011 році в них отримали соціальну допомогу 330 дітей.

На обліку в районних та міських службах у справах дітей перебуває 3505 дітей, що опинились в складних життєвих обставинах.

Протягом 2011 року 231 особу позбавлено батьківських прав відносно 307 дітей.

Упродовж 2011 року проведено Всеукраїнський рейд «Урок», виявлено 40 дітей, які не приступили до занять. З них до навчальних закладів повернуто 30 учнів.

Служби у справах дітей відповідно до законодавства контролюють питання соціального захисту дітей різних категорій.

Молодіжна політика

Забезпечення молоді житлом

Програма молодіжного житлового кредитування реалізується в дев'яти містах та районах області. За Програмою здано в експлуатацію 19 житлових будинків, забезпечено житлом понад 840 молодих сімей. На I квартал 2012 року заплановано поселення 35 молодих сімей в 120-квартирному житловому будинку в м. Житомирі на вул. Щорса, 155.

Надано підтримку громадянам у придбанні квартир у будинках з високим ступенем будівельної готовності: 178 - квартирному будинку в м. Житомирі на вул. І. Богуна, 5, що зданий в експлуатацію у грудні 2011 року, 40-квартирному будинку в м. Коростені на вул. Грушевського, 108-а.

Спільно з Житомирським регіональним управлінням державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» залучено на молодіжне житлове будівництво з державного бюджету 5 млн. грн., включено фінансування в розмірі 6 млн. гривень з обласного бюджету до 2016 року.

Підтримка молодіжних ініціатив

У 2011 році налагоджена дієва, практична співпраця облдержадміністрації з молодіжними громадськими організаціями, студентським активом по реалізації молодіжних ініціатив. Надана фінансова допомога у реалізації понад 80 проектів, наданих молодіжними громадськими організаціями. Підтримані 12 бізнес-планів, молоді житомиряни отримали Гранти Президента України, премію Кабінету Міністрів України за досягнення у реалізації молодіжної політики.

Підтримані обласні молодіжні фестивалі: «Зорі над Убортю», «Поліські зорі», «Райдуга» тощо. Проведено близько 80 обласних акцій, серед яких: «Пам'ятати. Відродити. Зберегти», «Молодіжні трудові загони» тощо.

У 2011 році проведені зустрічі керівництва області з активною молоддю Житомирщини до Дня молоді, обласний Конгрес молоді, на якому обговорено програму спільних дій облдержадміністрації, головного управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації та молодіжного активу з вирішення проблемних питань.

Відповідальне материнство

У 2011 році 2,022 тис. багатодітним матерям області відповідно до Указів Президента України присвоєно почесне звання “Мати-героїня”. Головним управлінням у справах сім’ї, молоді та спорту облдержадміністрації у 2011 році на розгляд комісії облдержадміністрації з питань нагородження направлено 1,908 тис. опрацьованих справ на присвоєння почесного звання України “Мати-героїня”. Одноразова винагорода виплачена 1,856 тис. жінкам.

Підтримка багатодітних сімей

Підготовлено та видано 10,039 тис. посвідчень батьків та 23,208 тис. посвідчень дітей з багатодітних сімей. 9,6 тис. багатодітних сімей області отримали пільги на житлово-комунальні послуги, медичне обслуговування, здобуття вищої освіти, оздоровлення, проїзд у транспорті. Придбані будинки багатодітним сім’ям Рулям (Олевський район), Мошківським (Коростенський район), у яких виховується 10 та більше неповнолітніх дітей.

Надання гуманітарної допомоги

У 2011 році оформлено 118 митних декларацій на суму 7,936 млн. грн., сума умовно нарахованих платежів складає 2666560,32 грн., гуманітарна допомога спрямована на малозабезпечені верстви населення.

Забезпечення діяльності мережі центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді

З метою надання соціальних послуг сім’ям, дітям та молоді в області функціонує мережа центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді, яка за станом на 01.01.12 складається з обласного, 5 міських, 23 районних, 4 селищних, 4 сільських центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді, 37 філій районних центрів у селах та селищах області.

На обліку центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді області знаходиться 2,498 тис. сімей (в яких виховуються 5,443 тис. неповнолітніх дітей), що опинились у складних життєвих обставинах. Протягом трьох кварталів 2011 року міськими, районними центрами соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді здійснено 4,155 тис. соціальних інспектувань сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах. Під соціальним супроводом міських, районних центрів соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді перебуває 855 сімей даної категорії, в яких виховується 1,932 тис. дитини; із соціального супроводу знято 393 сім’ї як такі, що позитивно вирішили свої проблеми. Сім’ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, у ході соціального супроводу надано 24,035 тис. соціальних послуг.

До служб психологічної допомоги соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді “Телефон Довіри” протягом 2011 року надійшло понад 3 тисячі звернень стосовно проблем сім’ї, здоров’я, профілактики негативних явищ, подолання залежностей, зайнятості, насильства тощо. На “Телефоні Довіри” започатковано “гарячу лінію” із запобігання жорстокому поводженню з дітьми “Жодна дитина не повинна бути скривджена”.

Центрами соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді проводиться інформаційна кампанія “Візьміть дитину у родину” з метою інформування

громадськості про сімейні форми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Під соціальним супроводженням центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді перебуває 169 прийомних сімей та 30 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховуються 510 дітей. Спеціалістами центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та залученими фахівцями прийомним батькам, батькам-вихователям та дітям надано понад 14 тис. індивідуальних соціально-педагогічних, психологічних, соціально-медичних, юридичних, соціально-економічних, інформаційних послуг.

З метою надання індивідуальної та групової психологічної, соціально-педагогічної, медико-соціальної допомоги щодо профілактики наркоманії, алкоголізму, ВІЛ/СНІДу, інфекцій, що передаються статевим шляхом, подолання шкідливих звичок, утвердження цінностей здорового способу життя 28 мобільними консультаційними пунктами соціальної роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області у 2011 році здійснено 1,296 тис. виїздів у 891 населений пункт області. Всього групувою соціальною роботою охоплено понад 30 тис. дітей, індивідуальною 7,64 тис. осіб.

У 2011 році до обласного центру соціально-психологічної допомоги звернулись 247 осіб, з яких 58 отримали допомогу в стаціонарному режимі (в тому числі 12 сімей з дітьми), 189 – в денному. Клієнтам центру надано 6,895 тис. соціальних послуг.

Протягом 2011 року в обласному соціальному гуртожитку для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування проживало 43 клієнти, яким надано понад 8 тис. соціальних послуг. 43 клієнти пройшли медичне обстеження, отримали гуманітарну допомогу (одяг, взуття, продукти харчування), 30 – налагодили стосунки з родиною, 32 – змінили асоціальну поведінку, 27 – відновили втрачені документи, 7 – отримали реєстрацію, 4 – поставлені на квартирний облік. Всі клієнти гуртожитку працюють або навчаються.

У 2011 році до обласного центру ресоціалізації наркозалежної молоді “Твоя перемога” звернулося 112 осіб. До програми ресоціалізації включено 33 особи. Клієнтам центру надано 4,404 тис. індивідуальних психологічних, соціально-педагогічних, юридичних, інформаційних, медичних, матеріально-побутових послуг. 17 осіб пройшли повний курс ресоціалізації з успішним результатом.

Використання землі

У 2011 році у Житомирській області з власниками права на земельну частку (пай), посвідченого сертифікатом на право на земельну частку (пай) або держаним актом на право власності на земельну ділянку, укладено **139906** договорів оренди земельних часток (паїв), що становить **46,2%** від кількості громадян, що отримали сертифікати на право на земельну частку (пай). З них: **61748 (44,2%)** укладено з сільськогосподарськими господарствами, із земель яких виділено земельний пай або їх

правонаступниками; **10967 (7,8%)** укладено з фермерськими господарствами; **67191 (48,0%)** – з іншими суб'єктами господарювання.

З селянами-пенсіонерами укладено **74800** договорів оренди (**53,5%**).

Площа земель, переданих в оренду власниками земельних часток (паїв), становить **410,8** тис. га або **37,3%** від площі розпайованих земель.

За терміном дії договори укладено на: 1-3 роки – **4980** договорів (**3,5%**); 4-5 років – **60167** договорів (**43,0%**); 6-10 років – **56325** (**40,3%**); 10 і більше років - **18434** договорів (**13,2%**).

Власниками земельних часток (паїв) укладено договорів оренди з відсотком орендної плати: до 1,5 % – **2254 (1,6%)**; від 1,5-3% – **33431 (23,9%)**; від 3% і більше – **104221 (74,5%)**.

На виконання Указу Президента України від 2 лютого 2002 року № 92 «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян-власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)», із змінами, внесеними відповідно до Указу Президента України від 19 серпня 2008 року № 725, територіальними органами Держкомзему у Житомирській області проводиться роз'яснювальна робота щодо необхідності підвищення розмірів плати за оренду земельних часток (паїв) не менше ніж 3% від вартості земельної ділянки.

У результаті кількість договорів оренди з відсотком орендної плати більше 3% вартості земельної частки (паю) зросла з **42,8%** у 2010 році до **74,5%** у 2011 році.

Середній розмір орендної плати становить **307,0** грн. за 1 гектар. Порівняно з 2010 роком цей показник збільшився на **7%**.

Спостерігається велика контрастність виплати орендної плати за 1 гектар земель. Так, в Лісостепових (Ружинський, Бердичівський, Любарський, Попільнянський, Чуднівський) районах області в середньому вона становить **від 359,1 до 458,6 грн.** в грошовому еквіваленті, а в Поліських (Коростенський, Малинський, Ємільчинський, Радомишльський, Народицький) районах - **від 79,8 до 188,2 грн.** Дана закономірність пояснюється вищою вартістю 1 га сільськогосподарських угідь в Лісостепових районах. Так, наприклад, вартість 1 га сільськогосподарських угідь в Лісостеповій зоні (Ружинський район) становить 13141,76 грн, а в Поліській зоні (Коростенський район) - 4005,12 грн.

Загальна сума нарахувань з виплати за оренду земельних часток (паїв) за 2011 рік становить **126,1** млн. гривень, у тому числі селянам-пенсіонерам – **57,2** млн. гривень (**45,4%**).

Серед форм орендної плати переважає натуральна форма – **70,2%**.

За 2011 рік орендарями власникам земельних часток (паїв) фактично виплачено **104,3** млн. грн., що становить **82,7%**.

Інвентаризація земель населених пунктів

Площа земель населених пунктів у Житомирській області за станом на 20.12.11 становить **309,6 тис. га**, з яких проінвентаризовано – **120,29 тис. га** земель населених пунктів, що складає **38,9%** від загальної площі. В цілому за 2011 рік проінвентаризовано **2662,1 га**, залучені кошти юридичних та фізичних

осіб у сумі **2,37 млн. грн.** при запланованих обсягах фінансування – **8,6 млн. грн.**

Інвентаризація земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів

Площа земель несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів становить **1181,7 тис. га**, з яких проінвентаризовано **998,8 тис. га** земель, що складає **84,5%** від загальної площі. В цілому за **2011** рік проінвентаризовано **7540,7 га**. Залучено кошти юридичних та фізичних осіб у сумі **1,5 млн. грн.** при запланованому фінансуванні **1,7 млн. грн.**

Інвентаризація проводиться в процесі виготовлення документів, які посвідчують право власності та права користування земельними ділянками за кошти замовників.

Завершення інвентаризації земель дозволить ввести абсолютно новий механізм управління землями, який зробить неможливим її розкрадання та використання не на користь держави, а також як свідчить динаміка надходжень від плати за землю, збільшить надходжень коштів до бюджету.

Проблемним питанням залишається недостатнє фінансування робіт з інвентаризації земель за рахунок державного та місцевих бюджетів.

Стан державної реєстрації земельних ділянок

За станом на 1 січня 2012 року кількість зареєстрованих документів, що посвідчують право на земельну ділянку по області складає:

Державних актів на право власності на земельну ділянку, виданих громадянам – **631913**.

Державних актів на право власності на земельну ділянку, виданих юридичним особам – **2529**.

Державних актів на право постійного користування земельною ділянкою – **9947**.

Кількість земельних ділянок, на які відкрито Поземельну книгу – **211351**.

Кількість земельних ділянок, яким визначені кадастрові номери – **671288**.

За період з 01.01.11 по 01.01.12 зареєстровано:

Державних актів на право власності на земельну ділянку, виданих громадянам – **28982**.

Державних актів на право власності на земельну ділянку, виданих юридичним особам – **231**.

Державних актів на право постійного користування земельною ділянкою – **318**.

Договорів оренди землі – **22836**.

Кількість земельних ділянок, на які відкрито Поземельну книгу – **39853**.

Кількість земельних ділянок, яким присвоєно кадастровий номер – **17938**.

Продаж земельних ділянок несільськогосподарського призначення

З початку продажу в області продано **2702** земельні ділянки загальною площею **1391,67 га** на суму **178,75 млн. грн.**

За 2011 рік в області продано **160** земельних ділянок загальною площею **105,8 га** на суму **20,38 млн. грн.**

Загалом в області протягом останніх 13 років відбулося **36** аукціонів, на яких продано **86** земельних ділянок площею **73,04 га** на загальну суму **15,59 млн. грн.**, у тому числі в 2011 році відбувся земельний аукціон у місті Житомирі, на якому продано одну земельну ділянку загальною площею **0,34 га** на загальну суму **604,76 тис. грн.**

Нормативна грошова оцінка земель населених пунктів

Роботи з визначення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів проведені по **1563** населених пунктах, що складає **93,7%** від загальної кількості.

Протягом 2011 року затверджено технічну документацію щодо визначення нормативної грошової оцінки земель **292** населених пунктів області, з яких **74** – повторно.

Розмежування земель державної та комунальної власності

Відповідно до рішення обласної ради від 17.03.11 №146 для виконання робіт із розмежування земель державної і комунальної власності в 2011 році виділено кошти обласного бюджету, які надійшли в порядку відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва, в сумі **42,4 тис. грн.**

За вказані кошти державним підприємством «Житомирський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою» виконані підготовчі роботи з розмежування земель в смт Черняхів, смт Ружин та смт Романів.

Розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 21.12.11 №470 погоджено проведення робіт із розмежування земель державної і комунальної власності в межах населених пунктів області, а рішенням обласної ради від 15.12.11 №371 погоджено виконання робіт із розмежування земель за межами населених пунктів області.

Контроль за охороною та використанням земель

Під час здійснення заходів із контролю за використанням та охороною земель у 2011 році спеціалістами управління Держземінспекції та інспекційних підрозділів територіальних органів Держкомзему області виявлено **1344** порушення вимог чинного земельного законодавства на загальній площі **97511 га**, в результаті чого на адресу порушників в порядку вимог ст. 6 Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» видано **1339** приписів щодо необхідності усунення допущених порушень, а у

645 випадках відкрито провадження у справах про адміністративні правопорушення та притягнуто винних осіб до адміністративної відповідальності у вигляді штрафів на загальну суму понад **154 тис. грн.**, з яких забезпечено стягнення майже **110 тис грн.**

Також при здійсненні перевірок додержання вимог земельного законодавства при прийнятті (видачі) органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади рішень (розпоряджень) з питань регулювання земельних відносин спеціалістами управління Держземінспекції, головного управління Держкомзему у Житомирській області та його територіальних підрозділів виявлено **284** порушень вимог земельного законодавства при прийнятті рішень органами місцевого самоврядування та **152** порушень, що допущені органами виконавчої влади.

За результатами здійснених перевірок на адресу органів місцевого самоврядування, відповідно до ст. 6 Закону України «Про державний контроль за використанням та охороною земель», направлено **284** клопотання щодо необхідності усунення виявлених порушень. Також направлено **152** клопотання із пропозицією скасування розпоряджень голів райдержадміністрацій, що прийняті з порушенням норм земельного законодавства.

Використання природних ресурсів

За станом на 01.01.12 загальна площа Житомирської області становить 2982,7 тис.га.

Площа ріллі 1060,8 тис.га, що складає 35,5% території області. Загалом показник розораності території майже у два рази нижчий ніж у середньому по Україні.

Лісистість території Житомирської області одна з найвищих в Україні 33 %, тут зосереджено 10% лісів держави. Лісистість території області нерівномірна.

Площа земель лісгосподарського призначення становить 1056 тис. га. Площа полезахисних лісосмуг складає 4,8 тис.га, тобто майже 0,3% загальної площі сільськогосподарських угідь.

На території Житомирської області протікає 335 річок, з яких 8 відноситься до категорії середніх, 327 річок є малими, на яких розташовані 43 водосховища з сумарним об'ємом 136,13 млн. м³ та 1430 ставків загальним об'ємом 181,01 млн. м³.

Заповідний фонд області

На виконання Закону України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки», Указу Президента України від 23.05.05 № 838/2005 «Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні» у 2011 році в області проведена відповідна робота щодо розвитку природно-заповідної справи, збереження біотичного та ландшафтного різноманіття та формування екомережі.

Для проведення наукових досліджень з метою оптимізації регіональної екологічної мережі, на розроблення наукових обґрунтувань щодо нових об'єктів природно-заповідного фонду та на розробку програми розвитку регіональної екологічної мережі Житомирської області з обласного природоохоронного фонду виділено 90,0 тис. грн.

Державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області спільно з науковцями Поліського філіалу Українського науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького вивчено території в Овруцькому та Житомирському районах.

За результатами проведених робіт рішенням Житомирської обласної ради від 17.05.11 в Овруцькому районі створено загальнозоологічний заказник місцевого значення «Борутинський» площею 3116 га.

Рішенням обласної ради від 15.12.11 у Житомирському районі утворено ландшафтний заказник місцевого значення «Пилипівка» площею 54,9 га.

Відсоток заповідності зріс із 4,4% до 4,5%.

Розроблено та погоджено з постійними землекористувачами Положення й охоронні зобов'язання на новостворені заповідні об'єкти місцевого значення.

За станом на 01.01.12 на території області знаходиться 213 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 135,3 тис. га, з яких 20 об'єктів загальнодержавного значення загальною площею 57,94 тис. га та 193 об'єкти місцевого значення площею 77,36 тис. га.

Території та об'єкти загальнодержавного значення:

заповідники - 2 (площа – 50976,84 га);
 заказники – 10 (площа – 6757 га);
 пам'ятки природи – 2 (площа – 51,0 га);
 ботанічний сад – 1 (площа – 35,4 га);
 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва – 5 (площа – 119,8 га).

Території та об'єкти місцевого значення:

заказники – 137 (площа – 77013,26 га);
 пам'ятки природи – 35 (площа – 93,69 га);
 дендрологічні парки – (площа – 14,9 га);
 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва – (площа – 242,04 га).

Відповідно до пункту 5 Указу Президента України від 23.05.05 № 838/2005 «Про заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні», пункту 7 Указу Президента України від 14.08.09 № 611 «Про додаткові заходи щодо дальшого розвитку природно-заповідної справи в Україні» та відповідних доручень Кабінету Міністрів України, Міністерства екології та природних ресурсів України на території області проводилися роботи щодо встановлення меж природоохоронних територій в натурі (на місцевості). Так, встановлено межі 19 об'єктів природно-заповідного фонду

загальнодержавного значення, що становить 95% від загальної кількості, та 176 об'єктів місцевого значення – 91,6%.

У 2011 році проводилася робота щодо надання погоджень для одержання суб'єктами господарської діяльності спеціальних дозволів на користування надрами. Було надано 3 погодження, за заявками суб'єктів господарської діяльності, та 25 погоджень для отримання спеціальних дозволів на користування надрами.

Охорона довкілля

Усього в області функціонує 133 комплекси очисних споруд, з яких експлуатується тільки 103, із них 71 зі скидом у поверхневі водні об'єкти загальною потужністю 98,35 млн. м³.

У сучасних умовах господарювання найбільшої шкоди забрудненню атмосферного повітря завдає автотранспорт. Його питома вага складає 80% від загальної кількості викидів і залишається незмінною протягом останніх 5 років. Великий обсяг викидів від автотранспорту пояснюється експлуатацією технічно застарілого автомобільного парку, використанням пального низької якості, незадовільним станом доріг.

Основними напрямками зменшення надходжень забруднюючих речовин в атмосферне повітря є, насамперед, виконання природоохоронних заходів, передбачених проектами нормативів гранично допустимих викидів, переведення паливновикористовуючого обладнання на природний газ, впровадження сучасних технологій очищення промислових викидів.

За станом на 01.01.12 в області нараховується 858 сміттєзвалищ та полігонів твердих побутових відходів. Експлуатація полігонів та сміттєзвалищ проводиться службами міськвиконкомів та районних державних адміністрацій, органами місцевого самоврядування. Полігони твердих побутових відходів у містах Житомирі, Коростишеві, Радомишлі, Коростені, Малині переповнені і загрожують екологічному стану довкілля.

Потребують приведення в безпечний екологічний стан звалища побутових відходів у більшості населених пунктів області. За станом на 01.01.12 р. на них накопичено більше 12 млн. т. відходів. Щороку їх утворюється близько 400 тис. т. Найбільша кількість відходів накопичена на сміттєзвалищах міст Житомира – 2,735 млн.т., Нов.-Волинського – 84 тис. т., Коростеня – 0,501 млн. т., Бердичева – 0,501 млн.т.

За рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища України в жовтні 2011 року з сіл Житомирського району Вереси, Левків, Лука, Кам'янка та частково Дубовець вивезено на утилізацію пестициди в кількості 44,568 т.

На сьогодні в області проводиться інвентаризація непридатних пестицидів та агрохімікатів.

Для вирішення проблеми ліквідації забруднення поверхневих та підземних вод за 2011 рік спрямовані кошти в сумі 2739,347 тис. грн., з них

2430,487 тис. грн. – кошти фондів охорони навколишнього природного середовища та 308,860 тис. грн. - власні кошти підприємств.

На здійснення природоохоронних заходів з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2011 році використано 2360,487 тис. грн.

Протягом 2011 року на здійснення природоохоронних заходів щодо охорони атмосферного повітря освоєні власні кошти підприємств на суму 553,00 тис. грн. Зокрема, підприємством ОПТМ «Житомиртеплокомуненерго» проведено режимне налагоджування котлів (45 шт) на суму 400,00 тис. грн. та встановлено енергоекономічні пальники на суму 103,00 тис. грн.

Контроль за охороною, використанням вод та відтворенням водних ресурсів

На території Житомирської області протікає 335 річок, з яких 8 відноситься до категорії середніх, 327 річок є малими, на яких розташовані 43 водосховища з сумарним об'ємом 136,13 млн.м³ та 1430 ставків з загальним об'ємом 181,01 млн. м³.

Усього в області є в наявності 133 комплексів очисних споруд, з яких експлуатується тільки 103, з них 71 зі скидом у поверхневі водні об'єкти загальною потужністю 98,35 млн. м³.

За результатами моніторингу гідрохімічного стану поверхневих вод області, встановлено, що річки, на яких проводяться спостереження (Случ, Тетерів, Гуйва, Гнилоп'ять, Уборть, Уж, Ірша, Норинь, Роставиця, Кам'янка, Ірпінь), не в повній мірі відповідають екологічним нормативам. На сьогодні найскладніша ситуація щодо впровадження заходів з припинення скидів забруднюючих речовин залишається в містах Бердичеві, Коростені, Коростишеві, Олевську, смт Володарськ-Волинський.

Зменшення скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти планується за рахунок поліпшення ефективності роботи очисних споруд шляхом проведення реконструкції очисних споруд, заміни насосного та технологічного обладнання, що використало свої технічні можливості.

До переліку підприємств, які скинули у поверхневі водні об'єкти зворотні води з порушенням нормативів гранично-допустимого скиду у 2010 році включено 27 підприємств.

Усього з контролю за охороною, використанням вод та відтворенням водних ресурсів проведено 96 перевірок. До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 109 осіб на загальну суму штрафів 14,580 тис. грн., з яких стягнуто 10,143 тис. грн. Відсоток стягнення – 69,6%.

За порушення вимог водного законодавства нараховані збитки та пред'явлені претензії на загальну суму 100,351 тис. грн. з яких стягнуто 21,031 тис. грн.

Контроль за охороною атмосферного повітря

Житомирська область посідає 21 місце серед областей України із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з розрахунку на душу населення (68,2 кг/чол.) і 24 місце щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у розрахунку на квадратний кілометр (2,9 т/км²).

Основними забруднюючими речовинами, які викидаються стаціонарними джерелами в атмосферне повітря є: тверді суспендовані частинки (пил), оксиди вуглецю, оксиди азоту, тощо.

Всього з контролю за охороною атмосферного повітря проведено 283 перевірки. До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 287 осіб на загальну суму 41,816 тис. грн., з яких стягнуто 27,465 тис. грн. Відсоток стягнення – 65,7%.

За відсутність дозволів на викиди забруднюючих речовин прийнято рішення про тимчасову заборону (зупинення) по 45 суб'єктах господарювання:

Контроль за охороною та використанням земель

Протягом 2011 року у сфері контролю за охороною земель проведено 93 перевірки. До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 68 осіб на загальну суму 43,323 тис. грн., з яких стягнуто 29,765 тис. грн. Відсоток стягнення – 68,7%. За порушення правил використання земельних ділянок нараховано збитків на суму 2211,165 тис.грн. та пред'явлено 52 претензії на загальну суму - 455,032 тис. грн.

10 матеріалів за результатами перевірок передано до правоохоронних органів та прокуратури.

За порушення вимог земельного законодавства прийнято рішення про тимчасову заборону (зупинення) діяльності по 8 суб'єктам господарювання.

Контроль за поводженням з відходами

Протягом 2011 року в сфері поводження з відходами проведено 405 перевірок. До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 565 осіб на загальну суму 195,282 тис. грн., з яких стягнуто 137,696 тис. грн. Відсоток стягнення – 70,5 %. Зокрема:

у сфері поводження з промисловими відходами до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 482 особи на загальну суму штрафів 179,285 тис.грн., з яких стягнуто 130,573 тис. грн.;

у сфері поводження з побутовими відходами до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 83 особи на загальну суму штрафів 15,997 тис. грн., з яких стягнуто 7,123 тис.грн.

За порушення вимог Закону України «Про відходи» прийнято рішення про тимчасову заборону (зупинення) діяльності по 31 суб'єктам господарювання.

Контроль за охороною та використанням надр

Згідно з переліком спеціальних дозволів на користування надрами, зареєстрованих в «Геоінформ», видано 292 спецдозволи на користування надрами, в т.ч. 192 – на видобування, 57 – на геологічне вивчення з дослідно - промисловою розробкою, 43 – на геологічне вивчення.

Надра Житомирщини багаті на різноманітні корисних копалин, серед яких провідне місце займають торф, метали, нерудна сировина, вапно, мінеральна сировина для виробництва різноманітних будівельних матеріалів.

Підземні прісні води в області для господарсько – питного і виробничо – технічного водопостачання розвідані на 36 ділянках, сумарна кількість затверджених запасів яких складає 205,80 тис.м3/добу. На сьогодні до експлуатації залучено 13 ділянок.

Мінеральні підземні води розвідані на 9 ділянках. Запаси їх оцінені і затверджені в кількості 963,0 м3/добу.

Область має добре розвинену сировинну базу будівельного каменю для виробництва щебеню та каменю побутового.

З усіх родовищ України частка запасів, яка припадає на область, складає: граніту – 14,3%, габро – 84,1%, лабродориту – 93,34%, доломіту – 83,3%, гранодіориту – 100,0%.

Протягом 2011 року в галузі використання та охорони надр здійснено 441 перевірку, у тому числі 340 перевірок користувачів підземних вод.

До адміністративної відповідальності притягнуто 491 посадова особа, в т.ч. по використанню підземних водах 402 особи.

Загальна сума розрахованих збитків становить 1574,843 тис. грн. з яких пред'явлено 24 претензій на суму 199,123 тис. грн. За 2011 рік стягнуто збитки по 30 претензіях на загальну суму 54,171 тис. грн. Відсоток стягнення становить 27,2 %.

За порушення природоохоронного законодавства при здійсненні користування надрами прийнято 21 рішення щодо тимчасової заборони (зупинення) користування надрами до усунення порушень.

Із них 11 рішень щодо тимчасової заборони (зупинення) користування твердими корисними копалинами.

Крім того, прийнято 10 рішень щодо тимчасової заборони (зупинення) експлуатації артезіанських свердловин з метою видобутку підземних вод.

У зв'язку із тим, що надрокористувачі не приступили до розробки родовищ протягом двох років з початку дії спецдозволу на користування надрами або припинили роботи з видобутку корисних копалин більш як два роки, Держекоінспекцією в Житомирській області направлено до Мінприроди України 8 клопотань щодо анулювання спеціальних дозволів на користування надрами.

У зв'язку із порушенням умов водокористування за поданням Держекоінспекції в Житомирській області Державним управлінням охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області 2 водокористувачам припинено дії дозволів на спеціальне водокористування.

Контроль за охороною, захистом, використанням рослинних ресурсів

Ліси – невід’ємна складова навколишнього природного середовища. Вони виконують важливі екологічні функції, до яких належать: очищення та збагачення повітря киснем, водоохоронні, водорегулюючі, ґрунтозахисні, санітарно – гігієнічні. Позитивний вплив лісових насаджень виявляється в збереженні ґрунту від водної та вітрової ерозії, вони сприяють у зменшенні поверхневого стоку, підтриманні рівня води в річках, запобігають замулюванню їх продуктами ерозії, поліпшують якість води, впливають на підвищення врожайності сільськогосподарських культур. Ліс є джерелом деревини, технічної сировини, харчових і кормових ресурсів

Загальна площа земель лісового фонду Житомирської області становить 1,1 млн. га. Лісистість Житомирщини одна з найбільших в Україні і становить 33 %, поступаючись лише Закарпатській, Івано - Франківській та Рівненській областям. В області найбільшого поширення мають соснові, сосново – дубові, дубово – грабові та вільхові ліси.

Протягом 2011 року проведено 110 перевірок з охорони рослинного світу. До адміністративної відповідальності притягнуто 252 особи на загальну суму штрафів - 33,262 тис. грн. з яких стягнуто 27,194 тис. грн. Відсоток стягнення – 81,7 %. Розраховано збитків на загальну суму 4842,226 тис. грн.

У тому числі проведено 82 перевірки з контролю за охороною лісових ресурсів. До адміністративної відповідальності притягнуто 234 особи на загальну суму штрафу 31,222 тис. грн. з яких стягнуто 25,749 тис. грн. Розраховано збитків на загальну суму 4439,066 тис. грн.

Основними порушеннями, які були виявлені в результаті проведених перевірок є:

порушення вимог порядку використання лісосічного фонду, заготівлі і вивезення деревини;

незаконна порубка, пошкодження дерев до ступеня припинення та неприпинення росту;

незаконне знесення зелених насаджень;

порушення правил пожежної безпеки в лісах України;

порушення Санітарних правил в лісах України.

26 матеріалів за результатами перевірок передано до правоохоронних органів та прокуратури.

Загальна сума пред’явлених претензій становить 948,049 тис. грн, загальна сума розрахованих збитків становить 4842,226 тис. грн.

Прийнято 1 рішення про тимчасову заборону (зупинку) використання природних ресурсів

Контроль за охороною, використанням та відтворенням тваринного світу

Користувачами мисливських угідь на території області є: Житомирське обласне управління лісового та мисливського господарства (18), Житомирська обласна рада УТМР (10) та 46 інших користувачів.

В області нараховується 6 видів копитних тварин (лосі, благородні олені, плямисті олені, кабани, козулі, лані), 15 видів хутрових звірів (білки, зайці – русаки, куниці, лисиці, ондатри, норки вільні, бобрини, вовки, єнотовидні собаки, борсуки, видри, чорні тхори, рисі, горностаї, нутрії), 12 видів – пернаті дичини (куріпки, глухарі, тетеруки, гуси, качки, фазани, перепілки, рябчики, лебеді, лиски, кулики, голуби).

По мисливських угіддях області чисельність основних видів мисливських тварин (козулі, кабана, оленя плямистого та благородного) протягом останніх 5-ти років поступово збільшується, поголів'я зайця – русака та лося зменшується.

Протягом 2011 року проведено 59 перевірок за охороною тваринного світу.

За виявлені порушення до адміністративної відповідальності притягнуто 30 осіб на загальну суму штрафу 10,594 тис. грн. з яких стягнуто 7,466 тис. грн.

Прийнято 1 рішення про тимчасову заборону (зупинку) використання мисливських угідь.

Контроль за охороною, використанням та відтворенням водних живих ресурсів (у тому числі рибних ресурсів)

Протягом 2011 року проведено 26 рейдів з виявлення випадків браконьєрства. До адміністративної відповідальності притягнуто 62 особи на загальну суму штрафу 4,424 тис. грн., з яких стягнуто 3,497 тис. грн.

Контроль за охороною, використанням та відтворенням природно-заповідного фонду

В області налічується 211 природно – заповідних об'єктів: 2 природні заповідники, на площі 51,0 тис. га, заказники загальнодержавного значення – 10 на площі 6,8 тис. га, заказники місцевого значення – 135 на площі 73,8 тис. га, пам'ятки природи загальнодержавного значення – 2 на площі 51,0 га, пам'ятки природи місцевого значення - 35 на площі 93,7 га, ботанічні сади загальнодержавного значення – 1 на площі 35,4 га, парки – пам'ятки садово – паркового мистецтва загальнодержавного значення – 5 на площі 119,8 га, парки – пам'ятки садово – паркового мистецтва місцевого значення – 18 на площі 242,04 га.

Протягом 2011 року було проведено 42 перевірки за додержанням вимог заповідного режиму на територіях та об'єктах природно – заповідного фонду. За результатами перевірок складено 13 протоколів. Загальна сума розрахованих збитків склала 12,399 тис. грн.

Екологічний контроль на державному кордоні

Протягом 2011 року інспекторами державної екологічної інспекції в Житомирській області в пунктах пропуску через державний кордон України та

в зоні діяльності внутрішніх митниць піддано екологічному контролю 9646952 тонн вантажу, радіологічному контролю 4560655 тонн вантажів та 76835 одиниць транспортних засобів.

Фактів незаконного завезення на територію України відходів і небезпечних хімічних речовин з інших держав через пункти пропуску, які розташовані на території Житомирської області, не встановлено.

За порушення вимог природоохоронного законодавства державними інспекторами в пунктах пропуску та на прилеглий території до адміністративної відповідальності притягнуто 49 осіб на загальну суму 2567 грн., з яких стягнуто 2567 грн. або – 100 %.

Фактів ввезення отруйних речовин, у тому числі продуктів біотехнологій та інших біологічних агентів, виробництва, зберігання, транспортування, використання, захоронення та утилізація яких здійснюється за наявності дозволу Мінприроди України і які входять до Переліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.95 № 440, не встановлено.

Зовнішньоекономічна діяльність

У 2011 році здійснювалися заходи щодо координації діяльності у сфері зовнішніх зносин. Основна увага приділялася поглибленню співробітництва з міжнародними торговими організаціями, економічними представництвами України за кордоном, посольствами іноземних країн, інвестиційними компаніями та групами, проводились презентації інвестиційного потенціалу та економічних можливостей області за кордоном, опрацьовувалися питання сприяння та вдосконалення ділових зв'язків підприємств області з іноземними партнерами, розвитку різних форм спільного підприємництва, представлення продукції вітчизняних підприємств на світових виставках та ярмарках.

Протягом року область відвідали делегації на чолі з Надзвичайними і Повноважним Послом Республіки Індонезія та Надзвичайним і повноважним послом Республіки Польща, Консулом Республіки Польща, Торговим Радником Посольства Австрії в Україні.

Крім того, у рамках проведеної у вересні 2011 презентації інвестиційного потенціалу Житомирської області, що проходила у м. Києві, область відвідали офіційні делегації з Імеретинського краю Грузії, Алітуського повіту Литовської Республіки та Гомельської області Республіки Білорусь.

З метою активізації та розвитку міжрегіонального співробітництва офіційні делегації області здійснили робочі візити до міст Гомель та Хойники Республіки Білорусь, міста Стокгольм Швеції, міста Джакарти та острова Ява Республіки Індонезія, міста Відень Австрійської Республіки та Шльонського воеводства Республіки Польща.

Як наслідок, зовнішньоторговельний оборот області за 10 місяців 2011 року склав 797,5 млн. дол. США, що на 23% більше порівняно з аналогічним показником попереднього року.

Експорт товарів, у порівнянні з січнем-жовтнем 2010 року зріс на 37% і склав 432,3 млн. дол. США. Імпортні операції за цей період склали 365,2 млн. дол. США, і зросли у порівнянні до аналогічного періоду попереднього року на 10% (загалом по Україні експортні операції зросли на 36%, імпортні на 40%).

Така позитивна динаміка розвитку зовнішньої торгівлі не могла не відзначитись на загальнодержавному рейтингу, в якому наша область за 10 місяців 2011 року за темпами росту експорту посіла 8 місце, покращивши власну позицію на 12 пунктів.

Протягом року продовжувалася робота з відкриття нових ринків, у результаті якої підприємства області налагодили постачання власної продукції до нових країн, зокрема, до Албанії, Афганістану, Ірану, Оману, Алжиру, Камеруну, Сейшельських Островів, Танзанії та Віргінських островів. Загалом зовнішньоторговельні операції здійснювались з партнерами з 95 країн світу.

Найактивніше область співпрацювала з Росією, Білоруссю, Німеччиною, Італією, Польщею та Туреччиною. Протягом року вдалося не тільки зберегти найбільші ринки, але й збільшити експорт до таких економічно розвинутих країн як Чехія – у тричі, Польща – у двічі, Італія на 28%, Німеччина – 24% та Туреччина – 23%.

Частка експорту до країн СНД за цей період становила 45% у загальному обсязі, до країн Європи – 39%, імпорту – відповідно 30% та 51%.

Найбільший обсяг експортних поставок за січень–жовтень 2011 року був до Російської Федерації, який склав 29% від загального обсягу експорту. Дещо менша його частка припадала на Туреччину – 10%, Німеччину – 9%, Польщу – 7% та Білорусь – 6%.

У товарній структурі експорту переважали деревина і вироби з неї – 21%, мінеральні продукти – 16%, машини, обладнання та механізми – 13%, вироби з каменю, гіпсу, цементу – 8%, текстильні матеріали та текстильні вироби – 8% та вироби з чорних металів – 7%.

Крім традиційних експортних позицій області, таких як вироби з деревини й мінеральних продуктів, вдалося збільшити у 3 рази експорт молока та молочних продуктів, у 2 рази котлів, обладнання та механізмів, на 54% виробів з каменю, на 52% паперу та картону, на 36% виробів з чорних металів.

Вагомі імпортні надходження одержані з Білоруссі – 25%, Польщі – 12%, Німеччини – 11% та Італії – 6% від загального обсягу імпорту.

У структурі імпорту 22% припадало на мінеральні продукти, 14% – становили машини, обладнання та механізми, 11% – полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, 9% – текстильні матеріали та текстильні вироби, **7%** – продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей.

Сфера обслуговування

Позитивні зміни, які відбуваються в економічному й соціальному житті області відображає цьогорічна активізація роздрібною торгівлі. Так, поступове підвищення рівня реальної заробітної плати та зменшення суми заборгованості з її виплати, зростання розміру середньомісячної пенсії, відновлення

споживчого кредитування і, як наслідок, збільшення реальних грошових доходів населення позитивно впливають на платоспроможний попит, обумовлюють збільшення обсягів продажу товарів.

За підсумками 11 місяців 2011 року оборот роздрібної торгівлі області досяг 13,4 млрд. грн., що на 3,3 млрд. грн. більше, ніж в аналогічному періоді попереднього року. У порівняльних цінах товарооборот зріс на 18,7%. За темпами росту обороту роздрібної торгівлі область упродовж семи місяців посідає перші місця серед регіонів держави.

Створюються належні умови для ведення бізнесу в сфері споживчого ринку. За рахунок вкладення інвестиційних коштів проводиться реконструкція діючих торговельних об'єктів та відкриваються нові - із сучасними форматами організації роздрібної торгівлі і високим рівнем обслуговування споживачів.

У сфері торгівлі області лише за 9 місяців цього року було додатково створено майже 10 тис. нових робочих місць, це на 7% більше, ніж за відповідний період попереднього року.

З метою попередження необґрунтованого зростання цін, створення додаткових умов для стабілізації на ринку продовольчих товарів, забезпечення доступу селян до ринків збуту сільськогосподарської продукції, вирощеної на присадибних ділянках, контролю за якістю продукції, створення цивілізованих умов для її продажу облдержадміністрацією вживаються заходи щодо організації проведення продовольчих ярмарків.

Протягом 2011 року було проведено 964 ярмарків, на яких реалізовано 3,5 тис. тонн сільськогосподарської продукції та продовольчих товарів на загальну суму 41,4 млн. гривень. За 2011 рік ярмаркових заходів в області проведено у 2 рази більше ніж у 2010 році.

Оборонна робота та мобілізаційна підготовка

Головним завданням мобілізаційної підготовки області у 2011 році було здійснення комплексу заходів, спрямованих на підвищення досягнутого рівня готовності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, готовності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування до функціонування в особливий період і проведенні реальних розрахунків щодо задоволення потреб Збройних сил України та інших військових формувань, національної економіки та забезпечення життєдіяльності населення.

Для виконання завдань:

Проведено аналіз стану мобілізаційної підготовки, уточнено основні показники Мобілізаційного плану області та мобілізаційних планів райдержадміністрацій, міськвиконкомів;

видано 6 розпоряджень голови облдержадміністрації, що регламентують роботу з мобілізаційної підготовки в області;

постійно здійснювалися заходи з удосконалення системи оповіщення та проведення робіт з підтримання пунктів управління до роботи в особливий період та надзвичайних ситуацій;

організовано продовження роботи щодо укладання угод з підприємствами виконавцями мобілізаційних завдань щодо надання послуг для Збройних сил України і інших військових формувань, в інтересах національної економіки та життєдіяльності населення; уточнено перелік підприємств-банкрутів, що не спроможні виконувати поставлені мобілізаційні завдання;

вивчено та надано до центральних органів виконавчої влади пропозиції з питань сприяння в роботі підприємств – зберігачів матеріальних цінностей мобілізаційного резерву;

сплановано та проведено одноденні короткострокові заняття - семінари з працівниками мобілізаційної роботи та з такими, на яких покладено обов'язки з мобілізаційної роботи, органами нормованого забезпечення населення продовольчими та непродовольчими товарами в особливий період;

розроблено та видано методичні посібники, що сприяли у підвищенні рівня мобілізаційної роботи;

організовано та відпрацьовано план взаємодії з органами військового управління щодо вирішення питань спільних дій у разі введення на території області надзвичайного стану та проведення мобілізації;

функціонує дієва система контролю за виконанням законів України та інших нормативно-правових актів з мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Сплановано заходи щодо підвищення роботи з мобілізаційної підготовки на наступний рік.

Стан мобілізаційної підготовки області оцінено як « Готові».

Соціальний захист

У Державному бюджеті України на 2011 рік на виплату державної допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям області була передбачена субвенція на загальну суму 833,0 млн. грн., а після здійснення відповідного перерозподілу на державному рівні області додатково було виділено 74,7 млн. грн., які використано за призначенням в повному обсязі.

Протягом 2011 року в області державні види допомоги отримали 115,7 тис. родин з дітьми, 3,9 тис. малозабезпечених сімей, 15,0 тис. інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів на загальну суму 907,7 млн. грн.

Завдяки своєчасному надходженню коштів з державного бюджету виплата державної допомоги проводилася в установлені терміни, заборгованість з її виплати за станом на 01.01.12 відсутня.

За січень-грудень 2011 року за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам житлові субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг нараховано 60,8 тис. сім'ям на загальну суму 40,2 млн. грн., а на придбання твердого палива та скрапленого газу – 21,2 тис. сім'ям на загальну суму 10,8 млн. грн.

Середній розмір субсидії на житлово-комунальні послуги становить 114,54 грн. на місяць, а на тверде паливо та скраплений газ – 503,77 грн. на рік на сім'ю.

У нинішніх соціально-економічних умовах пріоритетним напрямом роботи всіх органів влади є питання забезпечення громадян області пільгами та державними допомогами, на які вони мають право згідно з відповідними законодавчими актами.

У зв'язку з цим, щороку в Державному бюджеті України передбачаються окремі субвенції місцевим бюджетам на надання відповідних пільг, субсидій та виплат державної соціальної допомоги населенню.

Так, упродовж січня-листопада 2011 року за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам надано пільг населенню області на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива, послуг зв'язку, пільгового проїзду, тощо на загальну суму 189,8 млн.грн.

Зокрема, за рахунок зазначеної субвенції забезпечено закупівлю путівок для санаторно-курортного лікування 239 ветеранів війни на загальну суму 818,3 тис. грн., надано допомогу у проведенні капітального ремонту житла 35 інвалідів війни на загальну суму 576,2 тис.грн., встановлено квартирних телефонів 273 ветеранам війни та постраждалим від аварії на Чорнобильській АЕС на загальну суму 42,7 тис.грн. а також понад 78,5 тис. домогосподарствам області нарахована пільга для придбання твердого палива і скрапленого газу в готівковій формі на загальну суму 31,8 млн.грн.

За звітний період 2345 малозабезпеченим громадянам області надано матеріальну допомогу за рахунок коштів державного та обласного бюджетів на загальну суму 876,3 тис. грн.(433 чол. – 177,7 тис.грн. - державний бюджет; 1912 чол. – 698,6 тис.грн.- обласний бюджет).

У системі соціального захисту населення області функціонує 15 інтернатних установ, у яких на повному державному утриманні перебуває 2,4 тис. одиноких громадян похилого віку та інвалідів, у тому числі 4 дитячі будинки-інтернати, де на повному державному утриманні перебуває 336 вихованців. Крім того, у Житомирському вищому професійному училищі-інтернаті здобувають професію та беруть участь у реабілітаційних заходах 475 учнів, у тому числі 260 дітей-інвалідів.

За станом на 1 січня 2012 року інтернатні установи профінансовані на суму 64 млн. 9 тис. грн. Недостатність коштів на утримання установ протягом останніх років поповнюється за рахунок пенсійних коштів, які передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.04 № 269 „Про затвердження Порядку перерахування Пенсійним фондом України або органами праці та соціального захисту населення коштів установам (закладам), у яких особи перебувають на повному державному утриманні, та їх використання”.

У 2011 році за рахунок пенсійних коштів поповнено бюджет будинків-інтернатів системи на суму 16млн.627тис.грн, які спрямовані на покращення умов проживання підопічних, у тому числі: на покращення харчування – 7млн.725 тис.грн., на медикаменти – 164,1 тис. грн., на придбання м'якого та твердого інвентарю, миючих засобів – 5млн.28 тис.грн.

На сьогодні в області виявлено 24,9 тис. одиноких непрацездатних громадян та інвалідів, які потребують соціально – побутової допомоги вдома.

17,7 тис. чоловік отримують таку допомогу у 28 територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг). При п'яти територіальних центрах діють стаціонарні відділення, у яких перебуває 146 одиноких пенсіонерів.

На утримання територіальних центрів Міністерством фінансів України у минулому році виділено 31 млн. 995 тис. грн. при мінімальній потребі 42 млн. 266 тис. грн., тобто установи отримали лише 76 % від потреби. Додаткове фінансування установи отримали за рахунок коштів місцевих бюджетів у сумі 10 млн. 157 тис. грн., що дало можливість профінансувати установи на 99,7%.

За звітний період у санаторно-курортних закладах України оздоровлено 1420 ветеранів війни та інвалідів, з них 235 ветеранів війни оздоровлено в лікувальному центрі «Дениші» по путівкам, придбаними районними та міськими управліннями праці та соціального захисту населення за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

Уперше у 2011 році області з державного бюджету виділені кошти у сумі 4 млн. 585 тис. грн. на обслуговування осіб з обмеженими фізичними можливостями та реабілітацію дітей-інвалідів. Завдяки цим коштам в області вже створені та функціонують центри соціальної реабілітації дітей-інвалідів, які підпорядковані органам праці та соціального захисту населення, в містах Новограді-Волинському, Бердичеві, Коростені та Коростишівському і Новоград-Волинському районах. Крім того, прийнято рішення Житомирської міської ради про створення центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів у м. Житомирі. У даний час вирішуються організаційні та юридичні питання щодо його функціонування.

Також, відповідно до рішення обласної ради від 15.12.11 буде створено обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів.

Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

Головною метою виконання програми соціально-економічного розвитку області є забезпечення надійного соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та розв'язання пов'язаних з нею проблем соціального характеру. За статистичними даними в області проживає 299 тис. постраждалих громадян.

У 2011 році в область надійшло 266,6 млн. грн., спрямованих Міністерством соціальної політики України на проведення компенсаційних виплат громадянам, постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи, зокрема на:

- оплату праці на радіоактивно забрудненій території, додаткових відпусток та підвищеної стипендії – 78,8 млн.грн.;
- здійснення компенсаційних виплат сім'ям із дітьми – 60,4 млн. грн.;

- компенсацію за продукти харчування громадянам 1 та 2 категорії і доплату за продукти харчування проживаючим на території радіоактивного забруднення – 62,3 млн.грн.;

- компенсацію за втрачене майно та оплату витрат у зв'язку із переїздом на нове місце проживання постраждалих громадян – 9,0 млн.грн.;

- компенсацію за шкоду, заподіяну здоров'ю – 3,0 млн.грн.;

- організацію оздоровлення постраждалих громадян - 53,1 млн.грн.

Однак у зв'язку з накладенням державною виконавчою службою арештів та стягнення у примусовому порядку з рахунків райміськуправлінь праці та соціального захисту населення бюджетних асигнувань поточного року склалася ситуація, коли річних кошторисних призначень не вистачило для проведення поточних виплат у повному обсязі. Тому кредиторська заборгованість за деякими бюджетними програмами залишається значною і за станом на 01.01.12 становить 113,9 млн.грн.

На сьогодні ситуація продовжує загострюватися, оскільки судами прийнято рішень на користь позивачів на суму 854,1 млн. грн., на розгляді в судах знаходиться справ на суму 1 101,9 млн. грн., сума арештів рахунків упродовж 2011 року складала понад 521 млн. грн.

Ураховуючи надзвичайні обставини, в яких опинилася область, та з метою зняття соціальної напруги серед постраждалих громадян обласна державна адміністрація звернулася до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України з конкретними пропозиціями, зокрема:

- врегулювати питання виплати компенсацій у розмірах, установлених Законом, та збільшити бюджетні асигнування на ці видатки;

- визнати державним боргом суми ухвал судів і поступово погашати існуючу заборгованість;

- проводити облік заборгованості по рішеннях судів в окремій державній програмі, що не буде впливати на проведення поточних виплат постраждалим громадянам.

Разом з тим, проблемним залишається питання збереження та відновлення здоров'я населення, яке постраждало від аварії на ЧАЕС і перш за все – дітей, оскільки в області потребують оздоровлення 299 тис. постраждалих громадян, з яких 64 тис. дітей. За рахунок виділених з державного бюджету коштів упродовж 2011 року оздоровлено лише 14 762 осіб, з яких: 3 996 – дорослі, 1598 – потерпілі діти з батьками, 9 168 – потерпілі діти шкільного віку.

Зайнятість населення

Дані обстеження свідчать, що на ринку праці області зберігається тенденція щодо скорочення масштабів безробіття.

Кількість безробітного населення області у віці 15-70 років (за методологією МОП) у січні-вересні 2011р. проти відповідного періоду 2010 р. скоротилася на 0,7% і становила 60,4 тис. осіб. Водночас **рівень**

безробіття населення віком 15-70 років за методологією МОП за цей період зріс з 9,7% до 9,8% та перевищив показник, розрахований у цілому по Україні (7,8%).

У 2011 році на зареєстрованому ринку праці області сформувався позитивний тренд:

- підвищилася активність громадян у зверненні до служби зайнятості;
- розширився доступ до робочих місць;
- збільшилась чисельність громадян, охоплених заходами активної політики сприяння зайнятості;
- зросли можливості для підвищення конкурентоздатності безробітних на ринку праці;
- здійснювалася широкомасштабна профорієнтаційна робота серед молоді;
- вдосконалювалася технологія прийому відвідувачів у центрах зайнятості;
- відбулись зміни у нормативно-правовій базі;
- завершена та діє паспортизація сільських (селищних) рад в розрізі населених пунктів;
- проведена паспортизація навчальних закладів області.

У 2011 році на обліку в службі зайнятості перебувало 72,6 тис. незайнятих громадян. Статус безробітного мали 56 тис. осіб.

У 2011 році обласною службою зайнятості досягнуто всіх прогнозних показників діяльності. Збільшуються обсяги та ефективність соціальних послуг, що надаються населенню та роботодавцям обласною службою зайнятості, у тому числі за допомогою новітніх інформаційних технологій.

Упродовж 2011 року за направленням служби зайнятості було працевлаштовано 25,8 тис. незайнятих громадян, що на 4,8% більше ніж у 2010 році. Зокрема, 12,6 тис. осіб із числа молоді, 426 осіб з обмеженими фізичними можливостями, 3,0 тис. інших неконкурентоспроможних на ринку праці громадян. Рівень працевлаштування незайнятих громадян зріс із 35,3% у 2010 році до 35,6% у 2011 році.

Упродовж 2011 року за рахунок надання дотацій роботодавцям за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття працевлаштовано 1,3 тис. осіб.

З метою підтримки малого бізнесу, служба зайнятості здійснює виплати допомоги по безробіттю одноразово для організації підприємницької діяльності. Особливо важливе значення така робота має для мешканців сільської місцевості, оскільки сприяє у розвитку інфраструктури, а також сфери побутових послуг та сільськогосподарського виробництва. У 2011 році таку допомогу отримали 296 безробітних громадян.

Професійна орієнтація населення є одним із пріоритетів діяльності державної служби зайнятості. Особлива увага приділяється роботі з учнівською

молоддю, що спрямована на створення передумов для професійної самореалізації молоді та запобігання молодіжному безробіттю.

У 2011 році профорієнтаційні послуги служби зайнятості отримали 172,5 тис. осіб, з них 102,2 тис. осіб – зайняте населення. Зокрема, 76,8 тис. осіб, які навчаються в навчальних закладах різних типів. Молодим людям надаються профінформаційні та профконсультаційні послуги щодо вибору майбутньої професії з урахуванням потреб регіонального ринку праці.

З метою підвищення конкурентоспроможності робочої сили, державна служба зайнятості організує професійне навчання, перенавчання та підвищення кваліфікації безробітних громадян. У 2011 році професійне навчання проводилося за 65 професіями та 243 напрямками підвищення кваліфікації. Всього, протягом року, професійне навчання проходило 5,2 тис. осіб, що на 4% більше, ніж у 2010 році. Після закінчення професійного навчання знайшли роботу 85% безробітних.

Надання соціальних послуг із професійного навчання, насамперед, було орієнтовано на організацію навчання безробітних, які не мають професії, або займали місця, які не потребують професійної підготовки, на підвищення кваліфікаційного розряду робітників, що тривалий час перебувають на обліку.

В умовах зростання вимог роботодавців до якості робочої сили, служба зайнятості організує професійну підготовку кваліфікованих кадрів на конкретні робочі місця, навчає безробітних за індивідуальними навчальними планами та програмами, підвищує кваліфікацію безробітних безпосередньо на робочому місці, що дає необхідний рівень знань, умінь, навичок.

У 2011 році 8,7 тис. незайнятих осіб брали участь в оплачуваних громадських роботах, що майже на 5% більше, ніж у 2010 році. Такі роботи було організовано переважно на об'єктах соціальної сфери, а саме: благоустрій та озеленення населених пунктів, об'єктів охорони здоров'я, територій дитячих садочків, лісосмуг, парків, зупинок транспорту, спортивних майданчиків, розчищення територій від снігу, впорядкування могил захисників Вітчизни, утримання у належному стані цвинтарів. Виконувались роботи з інформування населення про порядок отримання житлових субсидій.

Протягом 2011 року 6,6 тис. роботодавців зареєстрували у службі зайнятості 40,4 тис. вакансій, з яких 65% було укомплектовано.

Інформування населення про реальний попит на відповідних працівників та реальні умови праці, заробітної плати здійснюється не лише при індивідуальному обслуговуванні шукачів роботи в центрах зайнятості, а й через різноманітні сучасні засоби масової інформації, зокрема, інтернет -ресурси державної служби зайнятості, інформаційно-довідкову телефонну систему. До цієї системи можуть звертатися всі шукачі роботи, включаючи осіб, що працюють або навчаються.

Праця та зарплата

Однією з основних соціальних і економічних проблем області залишається **заборгованість із виплати заробітної плати**.

В основу вирішення зазначеної проблеми покладено налагодження тісної співпраці з правоохоронними, контролюючими органами, профспілками і організаціями роботодавців, галузевими управліннями облдержадміністрації, місцевими органами виконавчої влади і самоврядування, конкретна робота з керівниками підприємств-боржників.

Упродовж 2011 року зазначене питання розглядалося на 5 засіданнях колегії облдержадміністрації, на розширеному засіданні колегії прокуратури області за участю голови облдержадміністрації, голів райдержадміністрацій і міських голів.

Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 15.05.11 № 183 попереджено голів райдержадміністрацій і міських голів, начальників галузевих управлінь облдержадміністрації про персональну відповідальність за ліквідацію боргів із виплати заробітної плати та доручено вжити заходів щодо їх погашення на економічно активних і неактивних підприємствах до кінця 2011 року.

Постійний контроль щодо вирішення зазначеної проблеми здійснюється обласною комісією з питань погашення заборгованості із заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

Упродовж минулого року проведено 17 засідань, у тому числі 2 – виїзних (у м. Коростені і м. Малині), 9 листопада – спільно з органами прокуратури області.

Виїзне засідання 11 лютого у м. Коростені, на якому розглянуто питання щодо погашення заборгованості із виплати заробітної плати і внесків до Пенсійного фонду в АТЗТ „Коростенський фарфор”, проведено за участю заступника голови Федерації профспілок України Кондрюка С.М.

На засіданнях обласної комісії заслухано 121 керівника підприємств – боржників, за її рішеннями до прокуратури області направлено звернення з проханням надати правову оцінку фактам довготривалої невиклати заробітної плати на 60 підприємствах та підприємствах – банкрутах.

Відповідні звернення щодо сприяння у вирішенні питання погашення боргів із виплати заробітної плати, а також пропозиції, які потребують вирішення на державному рівні, направлялися до урядових структур, профільних міністерств та відомств.

Зокрема, зазначені звернення стосувалися найбільших боржників – АТЗТ "Коростенський фарфор", КП „Житомирське трамвайно-тролейбусне управління”, „Льонотекс”, Житомирського науково – дослідного інституту радіосистем, дочірнього підприємства „Черняхівський комбінат хлібопродуктів” ДАК ”Хліб України”, Поліського державного підприємства геодезії, картографії та кадастру, ЗАТ "Житомирбудрозвідування", підприємств, підпорядкованих Державній службі автомобільних доріг України.

Підприємствам-боржникам надавалася практична допомога у поверненні дебіторської заборгованості, реалізації залишків готової продукції.

Відповідно до рішень обласної комісії та розпоряджень голови облдержадміністрації головному управлінню Пенсійного фонду України і державній податковій адміністрації в області запропоновано ініціювати у встановленому порядку порушення процедури відновлення платоспроможності боржника або банкрутства по 8 підприємствах – найбільших боржників. Відповідним реагуванням є рішення господарського суду щодо порушення зазначених процедур стосовно ЗАТ „Волинські самоцвіти” (сума заборгованості – 1,2 млн.грн.), ВАТ „Укрхміль” (842,7 тис.грн.).

За невиконання умов контрактів у частині дотримання законодавства з оплати праці запропоновано розірвання контрактів з керівниками 7 підприємств та керівниками підприємств - боржників комунальної власності. Пропозицію обласної комісії підтримано стосовно 6 керівників (КП „Житомирське ТТУ”, ЖРЕП №1, 3 м. Житомира, КП „Житомирська госпрозрахункова стоматологічна поліклініка”, ВАТ „Верстатуніверсалмаш”, ВАТ "Миропільська паперова фабрика"). За результатами таких попереджень борги із виплати заробітної плати погашено у КП "Центральна районна аптека № 28" (Малинський район), на підприємствах комунальної власності Житомирської міської ради.

Аналогічна робота здійснюється у районах і містах області, де проведено 357 засідань відповідних комісій.

За результатами прийнятих рішень обласної, районних та міських комісій працівникам області виплачено заборгованої заробітної плати на загальну суму 31,2 млн.грн.

У серпні 2011 року за дорученням голови облдержадміністрації проведено наради - співбесіди заступника голови - керівника апарату обласної державної адміністрації з головами райдержадміністрацій та головами районних рад з питання погашення заборгованості із виплати заробітної плати за участю керівників підприємств - боржників.

З метою прискорення ліквідації боргів із виплати заробітної плати на підприємствах - банкрутах в області налагоджено співпрацю з арбітражними керуючими.

Питання щодо стану дотримання законодавства з праці щокварталу вносяться на розгляд тристоронньої соціально-економічної ради при голові облдержадміністрації.

Ураховуючи наявність непоодиноких фактів свідомого порушення керівниками і власниками підприємств вимог законодавства з праці, а також необхідність законодавчого врегулювання зазначених проблем, за рішенням тристоронньої соціально-економічної ради при голові облдержадміністрації у березні 2010 року до Верховної Ради України направлено пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства. За повідомленням чотирьох профільних Комітетів Верховної Ради України зазначені пропозиції підтримані і враховані у проекті Закону України щодо погашення заборгованості із виплати заробітної

плати та інших платежів суб'єктами підприємницької діяльності, стосовно яких порушено провадження у справі про банкрутство (реєстраційний номер 8620).

Упродовж 2011 року територіальною державною інспекцією праці в області перевірено 295 підприємств – боржників. За результатами перевірок складено і передано до суду 273 протоколи про адміністративні правопорушення. До правоохоронних органів передано матеріали 97 перевірок. Власникам підприємств внесено 106 подань про притягнення до дисциплінарної відповідальності керівників за наявність зазначених порушень. За невиконання законних вимог державних інспекторів праці оштрафовано 25 посадових осіб на суму 24,6 тис.грн.

Органами прокуратури області за несвоєчасну виплату заробітної плати та інші грубі порушення трудового законодавства порушено 50 кримінальних справ.

Постійна увага приділяється інформаційно-роз'яснювальній роботі з питань застосування законодавства з праці. Роз'яснення трудового законодавства надаються через засоби масової інформації, зокрема, на місцевому телебаченні у рамках програми "У пошуках роботи". З цих питань у 2011 році вийшло 15 телерадіопередач та проведено 38 семінарів у районах та містах області.

Завдяки вжитим заходам в області досягнуто суттєвих зрушень у вирішенні проблеми погашення боргів із виплати заробітної плати.

Коло підприємств – боржників зменшилося більш як наполовину (з 106 до 40). Зокрема, виплачено борги із заробітної плати працівникам Житомирських ВАТ "Електровимирювач", СП "Молодіжний житловий комплекс "Інтернаціоналіст", ТОВ "Забудовник", ВАТ "Житомирнерудпром", ЗАТ "Житомирбудрозвідування", ТОВ "Благо - Інвест", ПП "Капітолій", ВАТ "Кварцсамоцвіти" та ТОВ "Совкувейт" Вол.-Волинського району, ТОВ "Юл-СОФ" Бердичівського району, ТОВ "Ємільчинська гірничопромислова компанія", ПСП "Україна" Овруцького району.

За статистичними даними упродовж січня – листопада 2011 року загальна сума боргу зменшилася майже на третину (на 7,3 млн.грн.) і за станом на 01.12.11 становила 17,9 млн.грн.

Чисельність працівників економічно активних підприємств, які несвоєчасно отримують заробітну плату, зменшилася наполовину (з 5,2 тис.осіб до 2,6 тис.осіб).

За темпами погашення заборгованості із виплати заробітної плати упродовж січня – листопада 2011 року область посідала 8 місце у державному рейтингу.

З 28 територіальних одиниць області борги із виплати заробітної плати по колу підприємств, які звітують до статистичних органів, ліквідовано в 15 – ти.

Зазначені борги на економічно активних підприємствах залишилися у 5 районах та 4 містах області.

За сприянням обласної державної адміністрації у грудні 2011 року погашено заборгованість із виплати заробітної плати працівникам Житомирського трамвайно – тролейбусного управління, сума якої досягала

майже 5 млн.грн. За рішенням сесії обласної ради підприємству з обласного бюджету виділено фінансову допомогу в сумі 2,5 млн.грн.

Проте основна проблема та причина існування боргу із виплати заробітної плати працівникам підприємства - недостатність фінансування з Державного бюджету субвенцій на перевезення пільгової категорії пасажирів – остаточно не вирішена і потребує урегулювання на державному рівні.

У грудні 2011 року загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати по області зменшилася ще на 5,7 млн.грн. або на 32% і за станом на 01.01.12 становила 12,2 млн.грн.

Рівень оплати праці

Не менш актуальною для області є проблема низького рівня оплати праці працівників області та забезпечення на території області державної політики у сфері оплати праці, зокрема підвищення її рівня.

Номінальна заробітна плата одного штатного працівника у листопаді 2011 року становила 2133 грн., і зросла упродовж 11 місяців 2011 року на 37,6% або на 308 грн.

Ураховуючи інфляційні процеси, реальна заробітна плата за січень – листопад 2011 року становила 107,3%.

За рівнем заробітної плати за листопад 2011 року область займала 21 рейтингове місце серед 27 регіонів України. Її рівень є нижчим за середній по державі на 21,8 % або на 594 грн.

Залишається значною диференціація заробітної плати працівників за видами економічної діяльності та видами промислової діяльності.

Найнижчою в області заробітна плата працівників рибного господарства (1143 грн.), готелів і ресторанів (1157 грн.) та сільського господарства (1530 грн.), що менше середньообласного показника по області на 28 – 46% .

Найвищий її рівень у листопаді 2011 року зафіксовано у працівників фінансової діяльності (3697 грн.), що в 1,7 раза перевищує середній рівень заробітної плати по області.

Негативним впливом фінансово – економічної кризи стало запровадження режимів неповного робочого часу та вимушеної неповної зайнятості на підприємствах області.

За статистичними даними у листопаді 2011 року перебували у відпустках без збереження заробітної плати (на період припинення виконання робіт) 477 працівників (0,2 % від середньооблікової кількості штатних працівників). У режимі скороченого робочого дня (тижня) з економічних причин працювали 5025 осіб (2 % від середньооблікової кількості штатних працівників).

Проте у порівнянні до початку 2011 року кількість працівників, які працюють у таких режимах, скоротилася вдвічі (на 6,6 тис.чол.).

Значна увага в області приділяється легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення.

Зазначені питання постійно розглядаються на засіданнях тристоронньої соціально-економічної ради при голові облдержадміністрації, обласного координаційного комітету сприяння зайнятості населення, обласної комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, колегіях облдержадміністрації.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 року №359-р. „Про затвердження плану заходів щодо детінізації доходів та відносин у сфері зайнятості населення” видано розпорядження голови облдержадміністрації від 01.06.10 №144 „Про активізацію роботи щодо детінізації доходів та відносин у сфері зайнятості населення”, яким затверджено план заходів з питань детінізації доходів та відносин у сфері зайнятості населення, утворено обласну робочу групу з питань детінізації доходів та відносин у сфері зайнятості населення.

У всіх містах і районах області створені і діють робочі групи (комісії) з питань легалізації заробітної плати та робочих місць якими, протягом 2011 року перевірено 2482 суб'єкта господарювання – юридичних та фізичних осіб. За матеріалами перевірок встановлено 1839 порушень трудового законодавства, виявлено 1108 працівників без належного оформлення трудових відносин з роботодавцями, складено 414 протоколів про адміністративні правопорушення, до прокуратури передано 51 справу, притягнуто до адміністративної відповідальності 288 посадових осіб. За результатами перевірок зареєстровано 181 фізичну особу-підприємця та легалізовано працю 944 громадян, донараховано 3919 тис. грн. податків та платежів.

III. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ

Забезпечення законності, охорона прав, свобод і законних інтересів громадян

Органами і підрозділами внутрішніх справ Житомирщини упродовж 2011 року проведено ряд організаційно-практичних заходів щодо забезпечення правопорядку в області, захисту прав і свобод людини, попередження, розкриття й розслідування злочинів.

З метою практичної реалізації принципу прозорості у роботі міліції продовжується інформування державних органів, депутатського корпусу, громадськості про результати діяльності та заходи, які вживаються щодо стабілізації криміногенної обстановки. Про стан оперативної обстановки на території області щоденно інформуються обласна та районні державні адміністрації.

Упродовж минулого року працівниками міліції розкрито понад 6,3 тис. злочинів, тобто майже кожен другий з числа зареєстрованих (10553). До кримінальної відповідальності притягується 6,0 тис. осіб, причетних до вчинення протиправних діянь. Потерпілим особам та державі в цілому

відшкодовано майже 24 млн. грн. завданих злочинами збитків. Крім того, накладено арешт на майно злочинців на суму 41,7 млн. грн.

Зменшилася кількість вчинених убивств, пов'язаних із насильством у сім'ї (-42,9%), умисних тяжких тілесних ушкоджень (-20,0%), у т.ч. що спричинили смерть потерпілих (-18,2%), пограбувань (-8,1%) та хуліганств (-22,4%). Знешкоджено 15 організованих злочинних груп, з яких 2 мали корумповані зв'язки, 3 – міжрегіональні, 1 – міжнародний, 6 груп були створені на етнічній основі, 3 – причетні до розкрадання бюджетних коштів, 3 - пов'язані з незаконним обігом наркотиків, 1 – з торгівлею людьми та одна діяла у сфері суспільної моралі.

До кримінальної відповідальності притягувалося 56 учасників організованих злочинних груп, які скоїли 43 злочини.

Проведена робота сприяла позитивним тенденціям у викритті протизаконних діянь у сфері економіки. Більше викрито злочинів у сфері господарської діяльності (+11,7%), а також зловживань владою або службовим становищем (+8,4%), перевищень влади або службових повноважень (+52,4%).

Викрито 427 злочинів у сфері службової діяльності, за вчинення яких до кримінальної відповідальності притягнуто 225 осіб. Задokumentовано 30 фактів хабарництва, з яких 28 – одержання та 2 – давання. У скоєнні хабарництва викрито 19 осіб.

Виявлено 977 фактів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, в т.ч. на 6,4 % більше (з 404 до 430) збутів, 30 наркопритонів, 11 фактів викрадення та привласнення наркозасобів, виявлено 103 - посіви нарковмісних культур. Викрито 3 міжнародних канала надходження наркосредств у регіон. Знешкоджено три організованих злочинних угруповання наркоділків, 7 підпільних нарколабораторій.

До кримінальної відповідальності за скоєння злочинів даної категорії притягнуто 717 осіб та 193 заарештовано, у тому числі за розповсюдження (збут) наркотиків притягнуто до кримінальної відповідальності 226, з яких стосовно 157 обрано запобіжний захід «тримання під вартою».

Упродовж минулого року проведено ряд спеціальних оперативно-профілактичних заходів під умовними назвами «Канікули», «Генофонд», «Мак - 2011», «Діти вулиці», «Літо - 2011», «Ялинка» та ряд інших.

Разом з цим загальний масив скоєних дітьми злочинів зріс на 2,9% (з 595 до 612), у тому числі пограбувань (з 36 до 45), розбійних нападів (з 8 до 13) та наркозлочинів (з 25 до 39).

Систематично здійснювався аналіз стану правопорядку у громадських місцях, на підставі якого вживались адекватні заходи щодо посилення профілактичного впливу на будь-які негативні зміни.

Працівниками міліції забезпечено правопорядок під час проведення 6 тис. 342 масових та інших заходів, у яких взяли участь близько 1 млн. 87,7 тис. чоловік.

Завдяки вжитим правоохоронним заходам, порушень громадського порядку в місцях проведення масових заходів не зареєстровано.

Об'єднання громадян, їх участь у суспільному житті регіону, взаємодія з ними місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення належної суспільно-політичної ситуації в регіоні

Суспільно-політична ситуація в області стабільна та керована. Значною мірою сприяє цьому тісна співпраця облдержадміністрації із ЗМІ, політичними партіями та громадськими, релігійними організаціями, з якими постійно підтримується діалог і проводяться консультації.

Кризові тенденції в суспільно-політичному житті, нагнітання напруженості окремими суб'єктами політичного процесу в області відсутні. Фактів протистояння між місцевими осередками політичних партій різного спрямування не спостерігається.

За даними головного управління юстиції в Житомирській області загальна чисельність обласних організацій політичних партій становить **172**.

До найбільш чисельних, активних та впливових партійних організацій області слід віднести: Партію регіонів (*С.Рижук*), Народну Партію (*М.Рудченко*), ВО „Батьківщина” (*С.Пашицький*), Фронт Змін (*Г. Зубко*) КПУ (*М.Тимошенко*).

Найбільш відомими та дієвими громадськими організаціями в області залишаються: Обласна організація ветеранів (*М.Каширін*); Житомирська обласна Рада жінок (*Т.Олійник*); Житомирська обласна організація Української спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) (*П.Ментов*).

Керівництвом області налагоджено ефективну взаємодію з об'єднаннями громадян Житомирщини.

Найбільш конструктивно співпрацюють з органами влади обласні організації: *Партії регіонів, Народної Партії, КПУ, СПУ, „Сильної України”, „Єдиного Центру”*.

Керівництво області налагодило ефективну співпрацю з органами місцевого самоврядування, депутатським корпусом, представниками різних політичних структур і разом оперативно вирішує нагальні проблеми розвитку регіону.

Аналіз динаміки акцій протесту в області дає підстави робити висновки про значне зменшення кількості їх учасників в 2011 році та низьку політичну активність населення області в цілому.

В області налагоджено систему щодо оперативного реагування на можливі акції протесту. У випадку проведення подібних заходів, керівництво облдержадміністрації, працівники відповідних установ, служб особисто зустрічаються з учасниками акцій протесту, надають відповідні роз'яснення та пропонують відповідно до норм чинного законодавства можливі шляхи вирішення порушених під час акцій питань.

На даний час в області відсутні конфліктоутворюючі чинники, що можуть призвести до загострення суспільно-політичної ситуації. Підстав щодо значного зростання протестної динаміки регіону та його потенціалу на даний час немає.

Слід зазначити, що основні проблеми регіону, які безпосередньо визначають настрої населення та певною мірою впливають на стабільність

суспільно-політичної ситуації, сконцентровані переважно в соціально-економічній сфері.

З метою посилення взаємодії між керівництвом області та громадою регіону представники політичних партій, громадських організацій, ЗМІ активно залучаються до участі у різноманітних заходах, зокрема, консультаціях з громадськістю, громадських слуханнях, форумах, засіданнях за круглим столом тощо.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 „Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” в області було забезпечено організацію відповідних умов щодо створення громадської ради при облдержадміністрації, громадських рад при райдержадміністраціях.

90 інститутів громадянського суспільства висловили бажання мати своїх представників у громадській раді при Житомирській обласній державній адміністрації, що є свідченням високої громадянської активності жителів області, яка реалізовується в бажанні брати участь у формуванні та реалізації державної політики.

Моніторинг створення громадських рад у регіоні дає підстави стверджувати, що установчі збори щодо їх створення проходили демократично, чесно і прозоро, без втручання представників влади. Ініціативними групами враховувалися усі побажання інститутів громадянського суспільства, що виявили бажання працювати в громадських радах. Відчувається велика зацікавленість інститутів громадянського суспільства у роботі громадських рад.

З метою здійснення координації заходів, пов'язаних із забезпеченням проведення консультацій з громадськістю з питань формування і реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.10 № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” головою облдержадміністрації видано розпорядження від 19.05.11 року № 188 “Про громадську раду при обласній державній адміністрації”, голову громадської ради при Житомирській обласній державній адміністрації Умінського Олега Феліксовича введено до складу колегії обласної державної адміністрації.

Протягом 2011 року громадська рада при обласній державній адміністрації ініціювала проведення, за організаційно-методичного сприяння управління з питань внутрішньої політики та зв'язків з громадськістю облдержадміністрації, ряду важливих заходів. Зокрема: 31 травня, за ініціативи громадської ради при облдержадміністрації, відбулося засідання за круглим столом на тему: ”Проблеми ведення підприємництва та шляхи їх вирішення”; 28 вересня - засідання за круглим столом на тему: „Вплив полігону твердих побутових відходів міста Житомира на довкілля”; 26 жовтня - засідання за круглим столом на тему: ”Поводження з твердими побутовими відходами на території Житомирської області”.

31 жовтня відбулася перша спільна колегія громадської ради та облдержадміністрації. Громадська рада при обласній державній адміністрації ініціювала розгляд на засіданні колегії низки питань, спрямованих на профілактику дитячої злочинності в районах і містах області.

24 листопада у Житомирі відбулось розширене засідання громадської ради при обласній державній адміністрації, у ході якого обговорено проект Програми економічного і соціального розвитку Житомирщини на 2012 рік. Виступаючи перед присутніми, голова облдержадміністрації С.М. Рижук зазначив: „Реформи, розпочаті Президентом України В.Януковичем, означають позитивні зміни і для того, аби люди розуміли процеси й рішення і таким чином мали змогу впливати на них, органи державної влади мають спілкуватися зрозуміло і доступно для громадян”.

Протягом 2011 року керівництво облдержадміністрації суттєво посилило взаємодію з об'єднаннями громадян регіону. Традиційними стали зустрічі керівництва області з активом громадських організацій. За підсумками зустрічей готуються відповідні доручення голови облдержадміністрації щодо вирішення проблемних питань життєдіяльності певних соціальних груп.

Зокрема, важливим кроком у посиленні взаємодії з Житомирською обласною спілкою ветеранів афганської війни стало підписання 15 грудня Меморандуму про взаємодію та співробітництво між Житомирською облдержадміністрацією, Житомирською обласною радою та Житомирською обласною спілкою ветеранів афганської війни. Громадська організація воїнів-інтернаціоналістів (ветеранів афганської війни) Житомирщини є однією з найчисельніших в регіоні (близько 5500 членів), 60 ветеранів афганської війни є депутатами районних і міських рад, 4 учасники бойових дій - у складі депутатського корпусу обласної ради. У Меморандумі враховані усі пропозиції Житомирської обласної спілки ветеранів афганської війни. У свою чергу, громадська організація взяла на себе зобов'язання сприяти діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у здійсненні реформ Президента України на 2011-2014 роки; проводити відповідну інформаційно-роз'яснювальну роботу з метою підтримки злагоди у суспільстві, недопущення соціальної напруги у регіоні; організовувати заходи з благоустрою та впорядкування пам'ятників, пам'ятних знаків, які увічнюють пам'ять воїнів, загиблих під час бойових дій на території інших держав тощо. Керівництвом облдержадміністрації рекомендовано підписати відповідні меморандуми з районними та міськими організаціями ветеранів афганської війни.

Розуміючи важливу роль громадськості у розбудові Житомирщини, вирішенні багатьох проблем соціально-економічного розвитку регіону, обласна державна адміністрація створює відповідні умови для роботи громадської ради при обласній державній адміністрації.

Для обласної влади базовими принципами співпраці з громадською радою є врахування громадянської активності, партнерська взаємодія органів влади і громадських інститутів, системний діалог і консультування, політична незалежність.

Стан національних відносин

Особливістю національного складу населення Житомирської області є його багатонаціональність. В області офіційно зареєстровано 63 національно-культурних товариства.

У регіоні створені необхідні умови для збереження та примноження національними меншинами своєї культури, основних елементів самобутності, зокрема релігії, мови, традицій та культурної спадщини.

Завдяки налагодженню конструктивного діалогу владних структур з громадськими організаціями національних меншин, наполегливому провадженню політики відкритості та співпраці створено надійне підґрунтя для стабільності міжнаціонального миру та злагоди в багатонаціональній Житомирщині.

Міжетнічна ситуація в області є стабільною та прогнозованою, негативних проявів не зафіксовано.

З метою упередження проявів ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в області відповідними структурними підрозділами облдержадміністрації проводиться інформаційно-просвітницька робота серед дітей, учнівської та студентської молоді та їх батьків; забезпечено проведення книжкових виставок, виховних зустрічей, бесід, інших заходів у закладах культури та бібліотечних установах області, спрямованих на формування толерантності, поваги до культури, історії, мови, звичаїв і традицій представників різних національностей; забезпечено висвітлення у засобах масової інформації заходів, пов'язаних із протидією проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в області тощо.

Релігійна ситуація

Розподіл релігійних організацій області за конфесійною ознакою демонструє домінування православ'я (45%) від загальної кількості релігійних організацій. В області зареєстровано **1413 релігійних організацій**. Найбільшими конфесіями, представленими в області, є: Українська Православна Церква – **640**, Українська Православна Церква (Київський Патріархат) – **209**, Римсько-Католицька Церква – **144**, Всеукраїнський Союз Церков Християн Віри Євангельської П'ятидесятників – **155**, Всеукраїнський Союз об'єднань Євангельських Християн-Баптистів – **140**.

Протягом 2011 року в області не було зафіксовано порушень законодавства в релігійній сфері, які б тягнули за собою кримінальну чи адміністративну відповідальність.

В області є окремі факти міжконфесійних непорозумінь, в основному між УПЦ і УПЦ-КП, а також між православними і протестантськими громадами харизматичного типу. Основними причинами їх є претензії на культові споруди, особиста неприязнь керівників релігійних організацій, розповсюдження друкованої продукції дискредитуючого характеру.

Протягом року було прийнято 4 розпорядження голови облдержадміністрації про реєстрацію статутів новоутворених громад і внесення змін у статuti діючих релігійних громад. Кожне рішення про реєстрацію узгоджувалося з районними адміністраціями чи міськвиконкомом. Жодне з них не оскаржувалося у судовому порядку.

Міжконфесійні процеси у релігійному середовищі області загалом характеризуються стабільністю і взаємною терпимістю між релігійними організаціями і духовенством різних конфесій і напрямів, що є результатом впровадження державно-церковного діалогу та позитивної практики міжцерковного спілкування.

Важливою подією у православному середовищі регіону мало рішення обласної ради від 08.09.11 №246 „Про передачу у власність Житомирської єпархії Української Православної Церкви будівлі відділу природи Житомирського обласного краєзнавчого музею Житомирської обласної ради (Хресто-Воздвиженської церкви)”. Керуючись законами України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про передачу об’єктів права державної та комунальної власності”, виконуючи Указ Президента України від 21.03.02 № 279/2002 “Про невідкладні заходи щодо остаточного подолання негативних наслідків тоталітарної політики колишнього Союзу РСР стосовно релігії та відновлення порушених прав церков, релігійних організацій”, враховуючи клопотання Житомирської єпархії Української Православної Церкви, подання обласної державної адміністрації від 12.08.11 № 5416/2-11, рекомендації постійних комісій обласної ради, обласна рада вирішила передати безоплатно зі спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області з балансу Житомирського обласного краєзнавчого музею Житомирської обласної ради, будівлю відділу природи (колишню Хресто-Воздвиженську церкву) за адресою: м. Житомир, вул. Кафедральна, 14, у власність Житомирської єпархії Української Православної Церкви.

Для забезпечення міжконфесійного миру і злагоди облдержадміністрація проводить роз’яснювальну роботу з керівниками релігійних об’єднань області щодо недопущення міжконфесійних протистоянь; ініціює зустрічі керівників області з ними з метою роз’яснення чинного законодавства про свободу совісті та релігійні організації; при виникненні ситуації у державно-церковних відносинах, що потребують юридичних консультацій, до роботи залучаються відповідні фахівці.

**Голова Житомирської обласної
державної адміністрації**

С.М.Рижук

**Голова Житомирської
обласної ради**

Й.А.Запаловський